

**សំណួរដែលត្រូវបានគេសួរញឹកញាប់
ស្តីអំពី
ការចាត់ចែងអង្គការពារ**

អារម្ភកថា

ចាប់តាំងពីពេលដែលចាប់ផ្តើមអនុវត្តក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៧ មក កម្មវិធីរបស់យើង (កម្មវិធីប្រសិទ្ធិភាពនៃការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែករដ្ឋប្បវេណីនៅសាលាក្រុមមន្ត្រីចៅក្រម) បានទទួលនូវសំណួរជាច្រើនទាក់ទងនឹង ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ពីបណ្តាលចៅក្រម និង ព្រះរាជអាជ្ញា ហើយក៏បានឆ្លើយនូវរាល់បណ្តាសំណួរទាំងអស់នោះដែរ ។

ហើយយើងគិតថា រាល់បណ្តាសំណួរ និង ចម្លើយទាំងអស់នោះ គឺជាព័ត៌មានដែលមានប្រយោជន៍សំរាប់អ្នកដែល កំពុងដោះស្រាយរឿងក្តីក្នុងការអនុវត្ត ។ ដូច្នេះហើយ កម្មវិធីរបស់យើង ក៏បានប្រមូល និង រៀបចំ សំណួរចម្លើយទាក់ទងនឹង នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ ហើយក៏បង្កើតសៀវភៅ “ សំណួរដែលត្រូវបានគេសួរញឹកញាប់ស្តីអំពីការចាត់ចែងរក្សាការពារ ” នេះឡើង ដោយមានការជួយគាំទ្រពីទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃប្រទេសជប៉ុន (JICA) និង នាយកដ្ឋានសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃវិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវនៃក្រសួងយុត្តិធម៌នៃប្រទេសជប៉ុន (ICD) ។

សំគាល់ : រាល់បណ្តាចម្លើយនៅក្នុង សំណួរដែលត្រូវបានគេសួរញឹកញាប់នេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយកម្មវិធីរបស់យើង ហើយក្រសួងយុត្តិធម៌ ឬ អាជ្ញាធរដែលពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមិនទាន់អនុញ្ញាតឱ្យជាផ្លូវការ នៅឡើយទេ ។

“ សំណួរដែលត្រូវបានគេសួរញឹកញាប់ស្តីអំពីការចាត់ចែងរក្សាការពារ ” នេះ ត្រូវបានបោះពុម្ពនៅក្នុង ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ ។

មតិកា

ជំពូកទី ១ បញ្ហានានា

- ១- ចូរផ្តល់ឧទាហរណ៍អំពី “ ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ ” ?
- ២- សូមផ្តល់ឧទាហរណ៍អំពី “ ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន ” ?
- ៣- តើការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ និងការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈបុគ្គលជាបណ្តោះអាសន្ន មានលក្ខណៈខុសគ្នាយ៉ាងណាខ្លះ? តើការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ហាមឃាត់ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ និងការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការសាងសង់ស្ថិតក្នុងប្រភេទនៃការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នមួយណា?
- ៤- តើការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ និងការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែងចំពោះអចលនវត្ថុ មានចំណុចដូចគ្នា និងខុសគ្នាអ្វីខ្លះ?
- ៥- រឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌមួយ មានបទល្មើព្រហ្មទណ្ឌ និង សំណងរដ្ឋប្បវេណី ។
 - (១) -ដើម្បីរក្សាវត្ថុមានទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ជនសង្ស័យ តើជនរងគ្រោះអាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យតុលាការចេញដីកាសំរេចរក្សាការពារបានដែរឬទេ?
 - (២) -តើរឿងព្រហ្មទណ្ឌខាងលើនេះ គេចាត់ទុកថាជាបណ្តឹងអង្គសេចក្តីបានដែរឬទេ ក្នុងរឿងរដ្ឋប្បវេណី (ម. ៥៥៧) ?

ជំពូកទី ២ ពាក្យសុំ

- ៦- ក្នុងករណីឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់កូនបំណុលមិនបានកំណត់ច្បាស់ក្នុងពាក្យសុំដីកាសម្រេចរក្សាការពារ (ឧទាហរណ៍ ក្នុងករណីពាក្យសុំការរក្សាការពារហាមឃាត់ការសាងសង់ ឬហាមឃាត់បិទផ្លូវ គេមិនដឹងតើនរណាជាអ្នកសាងសង់ ឬនរណាជាអ្នកបិទផ្លូវ) តើតុលាការចាត់ការចំពោះពាក្យសុំនេះដោយវិធីណា?
- ៧- ១- ក្នុងករណីពាក្យសុំដីកាសំរេចការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវគេលើកចោល តើគេអនុញ្ញាតឱ្យដាក់ពាក្យសុំការរក្សាការពារមួយទៀតបានដែរឬទេនៅក្នុងរឿងដដែលនោះ?
- ២- ក្នុងករណីពាក្យសុំដីកាសំរេចរក្សាការពារ ត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ ប៉ុន្តែការអនុវត្តមិនអាចធ្វើបានដោយសារពេលវេលាពីសប្តាហ៍បានកន្លងផុត-ដែលជាអាជ្ញាយុកាលការរក្សាការពារចែងក្នុងមាត្រា ៥៦២-២ តើគេអនុញ្ញាតឱ្យដាក់ពាក្យសុំការរក្សាការពារមួយទៀតបានដែរឬទេនៅក្នុងរឿងដដែលនោះ?
- ៨- តើការបញ្ជូនពាក្យសុំដីកាសំរេចរក្សាការពារដល់កូនបំណុល មានលក្ខណៈចាំបាច់ដែរឬទេ?

- ៩- ប្រសិនបើបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ត្រូវបានចាត់ការក្នុងនីតិវិធីនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ តើម្ចាស់បំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំការចាត់ចែងរក្សាការពារទៅតុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ ដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទឹកដីនៃវត្តដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទបានដែរឬទេ?
- ១០- ប្រសិនបើបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ត្រូវបានចាត់ការក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងសាទុក្ខ តើម្ចាស់បំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំការចាត់ចែងរក្សាការពារទៅសាលាឧទ្ធរណ៍បានដែរឬទេ?

ជំពូកទី ៣ ការវិនិច្ឆ័យ

- ១១- តើក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះអាចចាត់ការរឿងក្តីចាត់ចែងរក្សាការពារបានដែរឬទេ?
- ១២- ក្នុងករណីមានការដាក់ពាក្យសុំដីកាសំរេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ហើយបណ្តឹងអង្គសេចក្តីកំពុងតែចាត់ការតើចៅក្រមដែលជំរះក្តីបណ្តឹងអង្គសេចក្តី អាចទទួលបន្ទុកលើរឿងចាត់ចែងការរក្សាការពារបន្ថែម ទៀតបានដែរឬទេ?
- ១៣- សូមផ្តល់ឧទាហរណ៍ " ករណីដែលមានស្ថានភាពពិសេស " (មាត្រា ៥៤៨ កថាខណ្ឌ ទី ៤ វាក្យខណ្ឌ) គេអាចចេញដីកាចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្នដោយមិនចាំបាច់រៀបចំនីតិវិធីទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬសាកសួរទេ ។
- ១៤- តើអាចសួរតតិយជនដែលជាជនក្រៅពិភាក្តីបានដែរឬទេ ក្នុងការវិនិច្ឆ័យលើពាក្យសុំដីកាសំរេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ឬក្នុងការវិនិច្ឆ័យបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារ?

ជំពូកទី ៤ ប្រាតិភោគ

- ១៥- សូមផ្តល់ឧទាហរណ៍តំរូវក្នុងករណីតុលាការចេញដីកាចាត់ចែងរក្សាការពារ ដោយមិនបង្គាប់ឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ?
- ១៦- តើវាជាការចាំបាច់ទេ ក្នុងការបញ្ជូនដីកាទាក់ទងនឹងការដាក់ប្រាតិភោគទៅកាន់កូនបំណុល ឬក្នុងការជូនដំណឹងកូនបំណុលអំពីដីកានោះ?
- ១៧- ក្នុងករណីម្ចាស់បំណុលចាញ់ក្តីនៅក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ក្រោយពេលតុលាការបានចេញ និងអនុវត្តដីកាចាត់ចែងរក្សាការពាររួចហើយ តើការខូចខាតដែលកើតមានចំពោះកូនបំណុល តាមរយៈការចាត់ចែងរក្សាការពារនេះ ត្រូវសងវិញដោយវិធីណា?
- ១៨- តើតុលាការគួរធ្វើដូចម្តេច នៅពេលតុលាការបានចេញដីកាសំរេចដោយមិនទាមទារឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ និងការខូចខាតបានកើតឡើងចំពោះកូនបំណុល? សូមពន្យល់អំពីភាពខុសគ្នារវាងការដាក់តម្កល់ប្រាតិភោគ និងការមិនដាក់តម្កល់ប្រាតិភោគ?

ជំពូកទី ៥ ដីកាសំរេចចាត់ចែង

- ១៩- ប្រសិនបើកម្មវត្ថុនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ ត្រូវបានចាត់ចែងហើយ តើតុលាការអាចចេញដីកាសំរេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែងនោះបានដែរឬទេ?
- ២០- ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុល ស្ថិតក្រោមហិរ្យវត្ថុតែម្នាក់៖
 - (១) តើតុលាការអាចចេញដីកាសំរេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នបានដែរឬទេចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិ ដូចខាងលើនេះ? តើមាននីតិវិធីអ្វីក្នុងការអនុវត្តនូវដីកាសំរេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន?
 - (២) ប្រសិនបើគេគណនានូវទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុល ហើយឃើញថា មិនមានសល់ទ្រព្យអ្វីសោះ តើតុលាការអាចចេញដីកាសំរេចចាត់ចែងរក្សាការពារបានដែរឬទេ?
- ២១- តើគេអាចកំណត់នូវទឹកប្រាក់រំដោះពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដូចគ្នានឹងទឹកប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នបានដែរឬទេ?
- ២២- តើដីកាសំរេចចាត់ចែងរក្សាការពារគួរចែងអំពីបន្ទុកនៃសោហ៊ុយសំរាប់នីតិវិធីដែរឬទេ?
- ២៣- តើចាំបាច់ត្រូវតែបញ្ជូន ឬជូនដំណឹងដល់កូនបំណុលអំពីសេចក្តីសំរេចលើកចោលពាក្យសុំចាត់ចែងរក្សាការពារ ឬសេចក្តីសំរេចលើកចោលបណ្តឹងជំទាស់នឹងសេចក្តីសំរេចនេះដែរឬទេ?
- ២៤- តុលាការបានចេញដីកាសំរេចទទួលស្គាល់នូវពាក្យសុំ ហើយលើកចោលផ្នែកដែលនូវសេសសល់ ។ តើតុលាការគួរបញ្ជូនដីកាសំរេចនេះដែរឬទេ?
- ២៥- ក្នុងករណីចៅក្រមបានចេញដីកាសំរេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ហើយក្រោយមកទៀតទើបរកឃើញកំហុសក្នុងសំរេចចិត្ត តើចៅក្រមអាចលុបចោល ឬកែប្រែដីកាសំរេចនោះ តាមអំណាចឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួនបានដែរឬទេ?

ជំពូកទី ៦ ការតវ៉ា ការលុបចោល ជំនាញ

- ២៦- នៅពេលដែលពាក្យតវ៉ាចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារត្រូវបានដាក់មក តើចៅក្រមរូបណាទទួលបន្ទុកជំរះក្តីជាចៅក្រមដែលចេញដីកាសំរេចមុនដំបូងគេ ឬចៅក្រមផ្សេងទៀត?
- ២៧- ទាក់ទងនឹងការដាក់ពាក្យសុំការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន ប្រសិនបើតុលាការចេញដីកាសំរេចក្រោយពេលសាកសួរ (ម.៥៤៨-៤) ហើយបន្ទាប់មកទៀតមានពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសំរេចនេះ ក្នុងករណីនេះតើចាំបាច់ត្រូវរៀបចំការសាកសួរម្តងទៀតដែរឬទេក្នុងពេលតវ៉ានេះ (ម.៥៥២) ?
- ២៨- តើត្រូវសរសេរខ្លឹមសារសំខាន់នៃដីកាសំរេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារដោយវិធីណា?
- ២៩- សូមពន្យល់ខ្លឹមសារនៃមាត្រា ៥៥៧ (ការលុបចោលដីកាសំរេចរក្សាការពារដោយសារមិនបានដាក់ពាក្យ

បណ្តឹងអង្គសេចក្តី ជាអាទិ៍) កថាខណ្ឌទី ២ ដែលចែងថា ” អំឡុងពេលដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ខាងលើ នេះត្រូវ មានរយៈពេលមិនតិចជាង ២ សប្តាហ៍។ ” តើនៅប្រទេសជប៉ុន ការអនុវត្តជាក់ស្តែង ចំពោះមាត្រានេះយ៉ាង ដូចម្តេចដែរ?

៣០- តើ “ សិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ ” ក្នុងដីកាសំរេចរក្សាការពារចាំបាច់ត្រូវដូចគ្នា នឹង “ សិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តទាមទារ ” នៅក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តីដែរឬទេ?

៣១- ក្រោយពេលដីកាសំរេចអំពីការចាត់ចែងរក្សាការពារបានចេញ ទាក់ទងនឹងវិវាទដីធ្លី កូនបំណុលដាក់ពាក្យសុំ “ លុបចោលដីកាសំរេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ដោយហេតុថា ម្ចាស់បំណុលមិនបានដាក់បណ្តឹងអង្គសេចក្តី” (ម. ៥៥៧) ហើយបន្ទាប់មកម្ចាស់បំណុលដាក់ពាក្យសុំសំរេចសំរួល ឬសុំសេចក្តីសំរេចពីភ្នាក់ងាររដ្ឋបាល (ដូចជា គណៈកម្មការសុរិយោដី ជាអាទិ៍) ក្នុងករណីនេះ តើពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលអាចចាត់ទុកថាជាករណីបណ្តឹង អង្គសេចក្តីបានដែរឬទេ?

៣២- ករណីកូនបំណុលដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសំរេចចាត់ចែងរក្សាការពារ តើការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សា ការពារដែលកំពុងប្រព្រឹត្តទៅត្រូវផ្អាកដែរឬទេ?

៣៣- ក្នុងករណីដែលសេចក្តីសំរេចត្រូវបានធ្វើឡើងដោយទទួលស្គាល់ដីកាសំរេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ប្រឆាំងចំពោះ ពាក្យសុំតវ៉ានឹងដីកាសំរេចនេះ ហើយកូនបំណុលធ្វើបណ្តឹងជំទាស់ចំពោះសេចក្តីសំរេចនេះ តើការអនុវត្តដីកា សំរេចចាត់ចែងរក្សាការពារដែលកំពុងប្រព្រឹត្តទៅត្រូវផ្អាកដែរឬទេ?

៣៤- សូមផ្តល់ករណីគំរូអំពី “ បើយល់ឃើញថាចាំបាច់ពិសេស ” ក្នុងមាត្រា ៥៥៦ វាក្យខណ្ឌ ។

ជំពូកទី ៧ ការអនុវត្ត

៣៥- តើមានករណីណាខ្លះដែលយើងអាចធ្វើដីកាសំរេចចាត់ចែងរក្សាការពារ និងដីកាសំរេចអនុវត្តនៃដីកាសំរេចចាត់ ចែងរក្សាការពារនោះ ដោយតាមរយៈពាក្យសុំតែមួយ ? ឧទាហរណ៍ តើគេអាចសុំដីកាសំរេចរឹបអូសជា បណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ និងការអនុវត្តដីកាសំរេចនោះដោយគ្រាន់តែធ្វើពាក្យសុំតែមួយបានដែរឬទេ?

៣៦- ដីរបស់កូនបំណុលមិនបានចុះបញ្ជី បើសិនជាតុលាការចេញដីកាបង្គាប់ចាត់ចែងរក្សាការពារ តើតុលាការត្រូវធ្វើ ដូចម្តេច?

៣៧- ១-តើការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើដោយរបៀបណា?

២-នៅពេលអចលនវត្ថុ ត្រូវរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន តើត្រូវបង្ខំកូនបំណុលឱ្យចាកចេញពីអចលនវត្ថុ នោះដែរឬទេ? ឬ កូនបំណុលអាចជួលទ្រព្យសម្បត្តិនោះបានដែរឬទេ?

៣-តើការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុមានអានុភាពអ្វីខ្លះ?

- ៣៨- ហេតុអ្វីបានជា ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់ជារឿងចាំបាច់? តើអានុភាពនៃការអនុវត្តរបស់វាមានអ្វីខ្លះ?
- ៣៩- ១- តើគេអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នលើចលនវត្ថុដោយវិធីណា?
 ២- ក្នុងករណីចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវបានផ្ទេរ និងប្រគល់ដល់តតិយជនហើយ តើមានវិធានការតតាំងណាខ្លះដែលយើងអាចធ្វើបាន?
- ៤០- តើគេអនុវត្តដីកាសំរេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ ដោយមិនកំណត់ជាក់លាក់នូវកម្មវត្ថុរឹបអូស នោះដោយវិធីណា (ម.៥៤៦)? ក្នុងករណីនេះ តើមានការវិវត្តអ្វីខ្លះចំពោះកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះ អាសន្ននោះ?
- ៤១- តើគេអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលបង្គាប់មិនឱ្យធ្វើសកម្មភាពណាមួយដោយវិធីណា? ឧទាហរណ៍ តើគេអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នក្នុងការហាមឃាត់ ដូចជា ១- ការសាងសង់ និង ២- សំលេងរំខាន ដោយវិធីណា?
- ៤២- ក្នុងករណីដីកាសំរេចចាត់ចែងរក្សាការពារត្រូវគេលុបចោលក្រោយពេលអនុវត្ត (ដោយសារការតវ៉ាចំពោះ ដីកា ការលុបចោលការចាត់ចែងរក្សាការពារ ការបង់ប្រាក់រំដោះរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ។ល។) តើត្រូវ ចាត់នីតិវិធីអ្វីខ្លះ?

ជំពូកទី ៨ ផ្សេងៗ

- ៤៣- ក្រោយពេលតុលាការចេញដីកាសំរេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នទាក់ទងនឹងកម្មវត្ថុ ហើយតតិយជន X ម្នាក់ បានបង្ហាញខ្លួនដោយអះអាងអំពីកម្មសិទ្ធិរបស់គាត់លើកម្មវត្ថុនោះ តើតតិយជនរូបនោះ អាចចាត់វិធាន ការដូចម្តេចខ្លះ ដើម្បីដកអានុភាពនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន?
- ៤៤- សូមពន្យល់ នៅពេលប្រាក់រំដោះបានបង់ហើយ តើយើងគិតដូចម្តេចចំពោះការផ្អាកការអនុវត្ត?

សេចក្តីបន្ថែម

- ១- ប្រភេទនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ
- ២- ប្រាតិភោគ និង ប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន
- ៣- បណ្តឹងតវ៉ា និង បណ្តឹងជំទាស់ ជាអាទិ៍
- ៤- លំហូរនីតិវិធីនៃពាក្យសុំឧបាស្រ័យចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារ

១- ចូរផ្តល់ឧទាហរណ៍អំពី “ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ”?

១- ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ មានន័យថាជា “ការចាត់ចែងដើម្បីរក្សានូវស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទក្នុងករណីដែលមានការបាត់បង់ ម្ចាស់បំណុលនិងមិនអាចអនុវត្តសិទ្ធិ ឬនឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិ ដោយសារមានការប្រែប្រួលស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃវត្ថុនោះ ។

២- នៅក្នុងច្បាប់នៅប្រទេសជប៉ុន ស្តីអំពីការរក្សាការពារផ្នែករដ្ឋប្បវេណី (មាត្រាផ្សេងៗដែលគេដកស្រង់ទាក់ទងនឹងសំណួរនេះ គឺសំដៅលើច្បាប់នេះ) “ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់នូវការចាត់ចែង” និង “ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់” គឺជាប្រភេទពីរយ៉ាងនៃការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ” ។ ខ្លឹមសារចម្បងនៃប្រភេទចាត់ចែងបណ្តោះអាសន្នទាំងនេះមានលើកឡើងដូចខាងក្រោមដើម្បីធ្វើជាឯកសារយោង :

១. ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែង (ករណីសិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារ គឺជាសិទ្ធិទាមទារការចុះបញ្ជី)

ក- ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែងលើអចលវត្ថុ-ប្រភេទទី១ (ដើម្បីធានាសិទ្ធិទាមទារការចុះបញ្ជីការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិនៃអចលវត្ថុ, ម.៥៣(១), ម.៥៨(១)និង(២) :

ប្រភេទរក្សាការពារនេះ ត្រូវអនុវត្តដោយ “ធ្វើការចុះបញ្ជីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែង” នៅក្នុងសៀវភៅចុះបញ្ជី ។

ក្នុងករណីម្ចាស់បំណុលឈ្នះក្តីក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ការចុះបញ្ជីដែលធ្វើក្រោយ “ការចុះបញ្ជីចាត់ចែង បណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែង” ហើយវាមានវិវាទជាមួយនឹងកម្មសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុល អាចត្រូវគេលុប ចោល ។

ខ- ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែងអចលវត្ថុ-ប្រភេទទី២ (ដើម្បីធានាសិទ្ធិទាមទារការចុះបញ្ជីលើសិទ្ធិ ក្រៅពីកម្មសិទ្ធិ(ឧទាហរណ៍ ការចុះបញ្ជីលើការបង្កើត

ហ៊ីប៊ូតែក ឬសិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍, ម.៥៣(១)និង (២), ម. ៥៨(១)ដល់(៤)) :
ការរក្សាការពារប្រភេទនេះ ត្រូវអនុវត្តដោយ "ការចុះបញ្ជីការ ចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន
ហាមឃាត់ការចាត់ចែង" និង ក្នុងពេលជាមួយគ្នានឹងការ "ចុះបញ្ជីការរក្សាការពារជា
បណ្តោះអាសន្ន"(ឧទាហរណ៍ ការចុះបញ្ជីបណ្តោះអាសន្នលើការបង្កើតហ៊ីប៊ូតែក ឬ
សិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍)ក្នុងបញ្ជី ។

ក្នុងករណីម្ចាស់បំណុលឈ្នះក្តីក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ការចុះបញ្ជីដែលធ្វើក្រោយ "ការចុះ
បញ្ជីការចាត់ចែង ជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែង" ហើយវាមានវិវាទនឹងសិទ្ធិ
របស់ម្ចាស់បំណុល (ឧទាហរណ៍ សិទ្ធិជួល អចិន្ត្រៃយ៍) អាចត្រូវគេលុបចោល ។

លើសពីនេះទៀត "ការចុះបញ្ជីបណ្តោះអាសន្នលើការរក្សាការពារ" ត្រូវច្បាស់លាស់ ។
សិទ្ធិដែលគេចុះមុន តាមរបៀបនេះ(ឧទាហរណ៍ ហ៊ីប៊ូតែក, សិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍ ។ល។)
អាចតាំងនឹងម្ចាស់ថ្មី ឬម្ចាស់បំណុលហ៊ីប៊ូតែក ដែលបង្ហាញខ្លួនក្រោយការអនុវត្តការ
ចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នខាងលើនេះ ។

គ- ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែងវត្ថុដែលអាចចុះបញ្ជី(ម.៥៤,ម.៦១)

ទាក់ទងនឹងវត្ថុ ក្រៅពីអចលនវត្ថុដែលអាចចុះបញ្ជីបាន(ឡាន កប៉ាល់ យន្តហោះ។ល។)
បញ្ញត្តិនៃចំណុច ក និង ខ ខាងលើនឹងអនុវត្តដូចគ្នា ហើយគេអាចបង្កើតការចាត់ចែងជា
បណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការ ចាត់ចែង ដែលជាប្រភេទដូចគ្នាបាន ។

២. ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់ (ករណីសិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារ
ជាសិទ្ធិ ទាមទារប្រគល់វត្ថុ)

ដើម្បីធានានូវសិទ្ធិទាមទារប្រគល់វត្ថុ គេត្រូវធ្វើការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នតាមរយៈ ÷ ទី១
ហាម ឃាត់កូនបំណុលមិនឱ្យផ្ទេរការកាន់កាប់កម្មវត្ថុដែលមានវិវាទ ។ ទី២ បង្គាប់ឱ្យកូនបំណុល
បោះបង់ការកាន់កាប់ កម្មវត្ថុដែលមានវិវាទ ហើយប្រគល់វាទៅឱ្យសាលាអាជ្ញា ។ ទី ៣
បង្គាប់ឱ្យសាលាអាជ្ញារក្សាទុកនូវកម្មវត្ថុនោះ ដោយគ្រប់គ្រងដោយខ្លួនឯង ។ ទី៤ បង្គាប់ឱ្យអាជ្ញា
សាលា បិទប្រកាសជាសាធារណៈនូវចំណុច ១ និង ៣ ខាងលើ (មាត្រា២៥(៣)) ។

នៅពេលការកាន់កាប់ បានផ្ទេរទៅឱ្យតតិយជន ក្រោយពេលអនុវត្តនូវការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ក្នុង ករណីភាគច្រើន តតិយជននោះមិនតាំងជាមួយនឹងម្ចាស់បំណុលទេ (ម.៦២) ។

៣- ទិសដៅអនុវត្តនៅកម្ពុជា

ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីរបស់ប្រទេសកម្ពុជា មានចែងនូវបញ្ញត្តិដែលមានអានុភាពដូចគ្នានឹងចំណុច ២(២) ខាងលើ ស្តីពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់ (ម.៥៧១) ហើយគេចាត់ទុកថាការអនុវត្តនៅប្រទេសជប៉ុន ត្រូវគេយកមកប្រើដូចគ្នា ។

ម្យ៉ាងវិញទៀត បញ្ញត្តិអំពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែង ដែលមិនមានចែងក្នុង ក្រម ក៏មានសារប្រយោជន៍ផងដែរ ។ ខ្លឹមសារនៃបទបញ្ជាដែលត្រូវចេញក្នុងដីការចាត់ចែងជាបណ្តោះ អាសន្នបែប នេះ វិធីសាស្ត្រអនុវត្ត និង អានុភាពរបស់វា គួរតែចែងឱ្យស្របតាមការអនុវត្តជាក់ស្តែង ក្នុងពេលអនាគត ហើយ ឧទាហរណ៍គំរូរបស់ប្រទេសជប៉ុន អាចយកមកធ្វើជាឯកសារពិគ្រោះបាន ។

២- សូមផ្តល់ឧទាហរណ៍អំពី "ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន"

១-ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន គឺជាការចាត់ចែងដែលកំណត់ស្ថានភាពជាបណ្តោះអាសន្នរហូតដល់សាលក្រម ឬសាលដីកាចូលជាស្ថាពរ ក្នុងករណីដែលមានភាពចាំបាច់ដើម្បីជៀសវាង ការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ឬគ្រោះថ្នាក់បន្ទាន់ដែលនឹងកើតមានឡើងដល់ម្ចាស់បំណុល ចំពោះទំនាក់ទំនងគតិយុត្តិដែលមានវិវាទ (មាត្រា ៥៣១ ចំណុច គ) ។

ខណៈពេលដែលប្រភេទនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារទី ១.ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និងទី ២.ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ គឺមានការកំណត់ច្បាស់លាស់ ប្រភេទនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារទី ៣. ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈបុគ្គល ជាបណ្តោះអាសន្នមានច្រើនយ៉ាង ហើយមិនមានការកំណត់ច្បាស់ទេ (ឬប្រភេទទី ៣.នេះរួមបញ្ចូលប្រភេទទាំងអស់នៃការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នលើកលែងប្រភេទ ១. និង ២.ចេញ) ។

២. ឧទាហរណ៍ខាងក្រោមអំពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ច្រើននិយមឃើញនៅក្នុងប្រទេសជប៉ុន

(១) ការបង់ប្រាក់ជាបណ្តោះអាសន្ន

ក. ឧទាហរណ៍ នៅពេលបុគ្គលិកម្នាក់ប្តឹងទៅហាយវរបស់ខ្លួនអំពីការបញ្ឈប់ការងារដោយអយុត្តិធម៌ បុគ្គលិកនោះទាមទារការបង់ប្រាក់ខែជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយសារភាពលំបាកខាងជីវភាពរបស់គាត់ មុនពេលសាលក្រមនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តីចេញ ។

ខ. ឧទាហរណ៍ នៅពេលជនរងគ្រោះ ដោយគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ម្នាក់ធ្វើពាក្យបណ្តឹងចំពោះជនប្រព្រឹត្តិខុស ជនរងគ្រោះនោះ ទាមទារការបង់ប្រាក់ជាបណ្តោះអាសន្នដែលជាផ្នែកមួយនៃសំណងជំងឺចិត្តដោយសារភាពលំបាកខាងជីវភាពរបស់គាត់ មុនពេលសាលក្រមនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តីចេញ ។

(២) ការហាមឃាត់ការសាងសង់អាគារ

ឧទាហរណ៍ នៅពេលកូនបំណុលម្នាក់ចាប់ផ្តើមការសាងសង់អាគារលើដីមួយកន្លែងដោយមិនមានសិទ្ធិអនុញ្ញាត ហើយកម្មសិទ្ធិនៃដីនោះជារបស់ម្ចាស់បំណុល ម្ចាស់បំណុលនោះទាមទារការផ្អាកការសាងសង់ដោយផ្អែកលើកម្មសិទ្ធិរបស់គាត់ ។

(៣) ការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ

ឧទាហរណ៍ នៅពេលរថយន្តមួយបានចតលើកន្លែងចតរបស់ភោជនីយដ្ឋានមួយកន្លែងអស់រយៈពេលច្រើនសប្តាហ៍ ម្ចាស់ភោជនីយដ្ឋាននោះទាមទារការយកឡានចេញជាបន្ទាន់ ដោយសារវាមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានលើមុខជំនួញ របស់គាត់ ។

(៤) ការហាមឃាត់នូវការបិទផ្លូវចេញចូល

នៅពេលមានវិវាទកើតឡើងរវាងអ្នកជិតខាងអំពីសិទ្ធិចេញចូល ហើយមានអ្នកជិតខាងម្នាក់បិទច្រកមិនអោយ អ្នកជិតខាងម្នាក់ទៀតចេញចូលបានដោយសាងសង់របងបិទ អ្នកជិតខាងនោះទាមទារអោយរុះរើរបងនោះចេញ ។

(៥) ការហាមឃាត់សំលេងរំខាន

(៦) ការហាមឃាត់មិនអោយជួបជនណាម្នាក់

វិធានការទប់ស្កាត់ចំពោះការប្រមូលបំណុលដោយកំរោលដោយជនអ្នកលែងម្នាក់ ។ វិធានការទប់ស្កាត់ចំពោះ ដៃគូទំនាក់ទំនងស្នេហាដែលមានបញ្ហាជំពាក់ជំពិន ដែលបង្ខំចង់ជួបគ្នា ។

(៧) បញ្ហាហាមមិនអោយបោះពុម្ពផ្សាយ

៣- តើការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ និង ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈបុគ្គលជាបណ្តោះអាសន្ន មានលក្ខណៈខុសគ្នាយ៉ាងណាខ្លះ? តើការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ហាមឃាត់ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ និងការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការសាងសង់ស្ថិតក្នុងប្រភេទនៃការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នមួយណា?

១- និយមន័យ

ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុមានវិវាទ មានន័យថា “ជាការចាត់ចែងដើម្បីរក្សានូវស្ថានភាពដើមនៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទនោះ ក្នុងករណីដែលមានការបាត់បង់ ម្ចាស់បំណុលនឹងមិនអាចអនុវត្តសិទ្ធិ ឬនឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិដោយសារការប្រែប្រួល ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃវត្ថុនោះ (ម.៥៣១(២)) ។

ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន មានន័យថា “ជាការចាត់ចែងដែល កំណត់នូវស្ថានភាពជាបណ្តោះអាសន្ន រហូតដល់ពេលសាលក្រមចូលជាស្ថាពរ ក្នុងករណីដែលមានភាពចាំបាច់ដើម្បីជៀសវាងការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ឬ គ្រោះថ្នាក់បន្ទាន់ដែលនឹងកើតឡើងដល់ម្ចាស់បំណុលចំពោះទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលមានវិវាទ ” (ម. ៥៣១(៣)) ។

២- ភាពខុសគ្នា

ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ មានគោលបំណងរក្សាស្ថានភាពដើមនៃកម្មវត្ថុនោះ ដើម្បីធានានូវការប្រើប្រាស់សិទ្ធិតាមរយៈការអនុវត្តដោយបង្ខំនៅពេលអនាគត ចំណែកឯការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈបុគ្គលជាបណ្តោះអាសន្ន មានគោលបំណង បំបាត់ចោលជាបណ្តោះអាសន្ននូវហានិភ័យដែលកើតមានឡើងចំពោះម្ចាស់បំណុល ឬស្ថានភាពអស្ថេរភាពដែលបង្កដោយវិវាទលើសិទ្ធិរបស់គាត់ ឬន្តែមិនមែនដើម្បីធានានូវការប្រើប្រាស់សិទ្ធិនៅពេលអនាគតនោះទេ ។

បើពិនិត្យមើលអំពីភាពខុសគ្នាខាងនីតិវិធីវិញ ការកាត់ក្តីរឿងការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុ ដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទនេះ គឺត្រូវធ្វើឱ្យបានលឿន ហើយក្នុងករណីជាច្រើន គេចេញដីកាបានដោយគ្រាន់តែស្តាប់ការអះអាងរបស់ម្ចាស់បំណុលដោយមិនចាំបាច់សាកសួរកូនបំណុលឡើយ ។ (ម.៥៣៩.ម.១១៤(១) និង(២))

ចំណែកឯ សវនាការអំពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈបុគ្គលជាបណ្តោះអាសន្នវិញត្រូវចំណាយ ពេលវែងជាង ហើយជាគោលការត្រូវសាកសួរកូនបំណុល (ម.៥៤៨(៤)) ។

ភាពខុសគ្នានេះ គឺដោយសារថាការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ ទាមទារនូវ ការសំងាត់ ក្នុងគោលបំណងរក្សាស្ថានភាពដើមនៃវត្ថុជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ ចំណែកឯការ ចាត់ចែងជាបណ្តោះ អាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន គឺវាជះឥទ្ធិពលខ្លាំងដល់កូនបំណុល ក្នុងការបំពេញទៅតាមការទាមទារ របស់ម្ចាស់បំណុល ។

៣. ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់ អាចចាត់ទុកជាឧទាហរណ៍មួយអំពីការចាត់ ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ ដោយសារវាហាមឃាត់កូនបំណុលមិនឱ្យធ្វើការផ្ទេរ ការកាន់កាប់កម្មវត្ថុនោះទៅឱ្យតិចជនផ្សេងទៀត ដើម្បីធានានូវការអនុវត្តការទាមទារប្រគល់វត្ថុរបស់ម្ចាស់ បំណុលនៅពេលអនាគត ។

ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការសាងសង់ គឺទាក់ទងនឹងអគារដែលត្រូវធ្វើការសាងសង់ ឬ អគារ ដែលកំពុងតែសាងសង់ ។ ប្រវត្តិរបស់វា អាចបង្កើតនូវចំណងគតិយុត្តផ្សេងៗ ដូចជាវិវាទអំពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់ បរិវេណដី ឬមានវិវាទអំពីកិច្ចសន្យាការងារសាងសង់ ។ល។ ក្នុងករណីណាក៏ដោយ ការចាត់ចែងនេះ កំណត់នូវ ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយមិនអនុញ្ញាតឱ្យមានការសាងសង់អគារ រហូតដល់ពេលសាលក្រមចូលជាស្ថាពរ ក្នុងបំណងជៀសវាងការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរដែលអាចកើតឡើងចំពោះម្ចាស់បំណុល ។ លើសពីនេះទៀត ដោយសារ មានហេតុផលដូចខាងក្រោម ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននេះ ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការចាត់ចែងជាបណ្តោះ អាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះកម្មវត្ថុនោះ :

- មិនមានការទាមទារខ្ពស់ទេ ចំពោះ "ការរក្សាការសំងាត់" ក្នុងការចាត់ចែងនេះ
- ទាមទារឱ្យមានការសាកសួរដោយហ្មត់ចត់ ដោយសារការចាត់ចែងនេះ ជះឥទ្ធិពលខ្លាំងលើកូនបំណុល ដែលកំពុងត្រៀមការសាងសង់ ទិញសម្ភារៈ និង កម្មករ ។

៤- តើការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ និង ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែង ចំពោះអចលនវត្ថុ មានចំណុចដូចគ្នា និង ខុសគ្នាអ្វីខ្លះ?

១- និយមន័យ

ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ មានន័យថាជាការចាត់ចែងដែលកំរិតនូវការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិ របស់កូនបំណុល ដើម្បីរក្សាការពារការអនុវត្តដោយបង្ខំ ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសង ជាទឹកប្រាក់ (ម.៥៣១(១)) ។

ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែងចំពោះអចលនវត្ថុ គឺជាប្រភេទមួយនៃការចាត់ចែងជា បណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ (ម. ៥៣១(២)) ដែលកំរិតនូវការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលមានវិវាទចំពោះកូនបំណុល ដើម្បីធានាការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុលក្នុងការ ទាមទារការចុះបញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិផ្នែកលើកម្មសិទ្ធិរបស់គាត់ (មើលសំណួរ១)

២- ចំណុចដូចគ្នា

ប្រភេទនៃការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នទាំងពីរនេះ មានគោលបំណងរក្សានូវស្ថានភាពដើមនៃទ្រព្យសម្បត្តិដែល ជាកម្មវត្ថុ ដោយធ្វើការកំរិតនូវការចាត់ចែងរបស់កូនបំណុល ហើយវិធីសាស្ត្រអនុវត្ត និង ប្រសិទ្ធភាពរបស់វា គឺដូចគ្នា ។

និយាយម្យ៉ាងវិញទៀត ទាំងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ (ម.៥៦៧) និងការចាត់ចែង ជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែងចំពោះអចលនវត្ថុ ត្រូវអនុវត្តតាមរយៈការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុ ដែលមាន វិវាទនោះ ហើយអាជ្ញាសាលាមិនត្រូវកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិនោះទេ ។ ដូច្នេះហើយ គេមិនគួររារាំងកូនបំណុល ពីការប្រើប្រាស់ ឬអាស្រ័យផលពីទ្រព្យសម្បត្តិនោះតាមវិធីប្រើធម្មតាឡើយ ។

លើសពីនេះទៀត នៅពេលធ្វើការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ ការចុះបញ្ជី អំពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិ គេត្រូវហាមឃាត់កូនបំណុលកុំឱ្យចាត់ចែង ទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ។ ក្រោយពេលចុះបញ្ជីនៃប្រភេទនីមួយៗហើយ បើទោះបីជាកូនបំណុលផ្ទេរទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ឬយកទ្រព្យនោះដាក់ជាប្រតិភោគក៏ដោយ កូនបំណុលមិនអាចតាំងនឹងម្ចាស់បំណុល ដោយអានុភាពនៃទង្វើ

របស់ខ្លួនបានឡើយ (ទោះបីជាគេទទួលស្គាល់ការចុះបញ្ជីនូវទង្វើនោះក៏ដោយ) ។ ដូចនេះហើយ ក្នុងករណីដែល ក្រោយមកម្ចាស់បំណុលចាប់ផ្តើមនូវនីតិវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំ តាមនីតិវិធីគេចាត់ទុកថាទង្វើដូចខាងលើរបស់កូន បំណុល មិនមានអានុភាពទេ (មើលសំណួរ ៣៨) ។

៣- ចំណុចខុសគ្នា

ចំណុចខុសគ្នាដែលសំខាន់បំផុតនោះ គឺសិទ្ធិដែលត្រូវរក្សា ។

ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ មានគោលបំណងរក្សាការពារនូវការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិ លើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ ដែលនេះជាសិទ្ធិត្រូវការពារ ។

ផ្ទុយទៅវិញ ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែងចំពោះអចលនវត្ថុមានគោលបំណងរក្សា ការពារសិទ្ធិទាមទារការចុះបញ្ជីទាក់ទងនឹងអចលនវត្ថុដែលមានវិវាទ នេះជាសិទ្ធិដែលត្រូវការពារ (សិទ្ធិលើ បំណុលដែលមិនមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់) ។

- ៥- រឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌមួយ មានបទល្មើព្រហ្មទណ្ឌ និង សំណងរដ្ឋប្បវេណី ។
- ១. ដើម្បីរក្សាវត្តមានទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ជនសង្ស័យ តើជនរងគ្រោះអាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យតុលាការចេញដីការក្សាការពារបានដែរឬទេ?
- ២. តើរឿងព្រហ្មទណ្ឌខាងលើនេះ គេចាត់ទុកថាជាបណ្តឹងអង្គសេចក្តីបានដែរឬទេ ក្នុងរឿងរដ្ឋប្បវេណី (ម. ៥៥៧)?

១. អាចបាន ។ ជនរងគ្រោះអាចដាក់ពាក្យសុំការរក្សាការពារ ។

ជនរងគ្រោះអាចដាក់ពាក្យសុំការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ជនសង្ស័យ ដោយផ្អែកលើសិទ្ធិទាមទារសំណងការខូចខាត ដែលជាសិទ្ធិត្រូវរក្សាការពារ ទោះបីជាវាកើតមុន ឬក្រោយការដាក់ពាក្យបណ្តឹងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌក៏ដោយ ។

២. បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ គឺគេចាត់ទុកថាជា "បណ្តឹងអង្គសេចក្តី" ក្នុងមាត្រា ៥៥៧ នៃក្រម នីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

"បណ្តឹងអង្គសេចក្តី" ក្នុងមាត្រា ៥៥៧ មិនកំរិតត្រឹមតែបណ្តឹងធម្មតាប៉ុណ្ណោះទេ (៧៥) ប៉ុន្តែថែមទាំងបណ្តឹងតប (៨៦) ឬករណីដីកាសម្រេចដាស់តឿន (៣១៩) ផងដែរ ពីព្រោះករណីទាំងនេះជានីតិវិធីកំណត់ អត្ថិភាព ឬនិរន្តរភាពនៃសិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារដោយអាជ្ញាធរ ។

បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ក៏ជានីតិវិធីកំណត់អត្ថិភាព ឬនិរន្តរភាពនៃសិទ្ធិរក្សាការពារដោយអាជ្ញាធរផងដែរ ដូច្នេះបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក៏អាចចាត់ទុកថាជា "បណ្តឹងអង្គសេចក្តី" មាត្រា៥៥៧ ។

៦. ក្នុងករណីឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់កូនបំណុល មិនបានកំណត់ច្បាស់ក្នុងពាក្យសុំដីកាសម្រេចរក្សា ការពារ (ឧទាហរណ៍ ក្នុងករណីពាក្យសុំការរក្សាការពារហាមឃាត់ការសាងសង់ ឬហាមឃាត់បិទផ្លូវ គេមិនដឹងតើនរណាជាអ្នកសាងសង់ ឬនរណាជាអ្នកបិទផ្លូវ) តើតុលាការចាត់ការចំពោះពាក្យសុំនេះ ដោយវិធីណា?

ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់កូនបំណុល គឺជាចំណុចដែលត្រូវតែសរសេរក្នុងពាក្យសុំដីកាសម្រេចរក្សា ការពារ ជាដាច់ខាត (ម.៥៤១(១)(ក)) ។ ដូច្នេះ ពាក្យសុំណាដែលខ្លះនូវព័ត៌មាននេះ គឺមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ទេ ។ កាលណាគេមិនស្គាល់ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់កូនបំណុលទេ គេមិនអាចបន្តនូវនីតិវិធីបន្ទាប់ទៀតបានទេ (ការបញ្ជូនដីកា ការអនុវត្តការរក្សាការពារ) ។

ដំបូងតុលាការត្រូវប្រាប់ឱ្យដើមចោទកែតម្រូវចំណុចខ្លះខាតដែលមានក្នុងពាក្យសុំ ហើយប្រសិនបើដើមចោទ មិនកែតម្រូវចំណុចខ្លះខាតនោះទេ តុលាការត្រូវបង្គាប់ឱ្យកែតម្រូវ (ម.៥៣៩, ម.៧៨(១)) ។ ក្នុងករណីដើមចោទ មិនធ្វើតាមការបង្គាប់របស់តុលាការទេនោះ តុលាការត្រូវលើកចោលនូវពាក្យសុំនោះ តាមរយៈដីកា (មាត្រា ៥៣៩, មាត្រា ៧៨(២)) ។

- ៧- ១. ក្នុងករណីពាក្យសុំដីកាសម្រេចការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវលើកចោល តើគេអនុញ្ញាតឱ្យ ដាក់ពាក្យសុំការរក្សាការពារមួយទៀត បានដែរឬទេនៅក្នុងរឿងដដែលនោះ?
- ៧- ២. ក្នុងករណីពាក្យសុំដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវបានទទួលស្គាល់ ប៉ុន្តែការអនុវត្តមិនអាចធ្វើបាន ដោយសារពេលវេលាពីរសប្តាហ៍បានកន្លងហួស-ដែលជាអាជ្ញាយុកាលការរក្សា ការពារចែងក្នុងមាត្រា ៥៦២(២) តើគេអនុញ្ញាតឱ្យដាក់ពាក្យសុំការរក្សាការពារមួយទៀតបានដែរឬទេនៅក្នុងរឿងដដែលនោះ?

១- ទាក់ទងចំណុច(១)

ក្នុងករណី ក្រោយពេលពាក្យសុំដីកាសម្រេចរក្សាការពារត្រូវបានលើកចោល គេដាក់ពាក្យសុំដដែលសំណួរអាច លេចឡើង ថា តើការអនុញ្ញាតឱ្យមានការដាក់ពាក្យសារថ្មីនៃពាក្យសុំដដែលនោះ វាប៉ះពាល់ដល់ ស្ថេរភាពគតិយុត្ត ឬការចំណាយលើការវិនិច្ឆ័យដែរឬទេ ។ ប៉ុន្តែ "សិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារ" និង "ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ" ចាំបាច់ត្រូវតែពិនិត្យមើលក្នុងការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីការរក្សាការពារនេះ (ម.៥៤១) គេត្រូវពិនិត្យឱ្យបានហ្មត់ចត់ ថា តើពាក្យសុំក្រោយ ដូចនឹងពាក្យសុំលើកមុនដែរឬទេ ។

ក. ក្នុងករណី "សិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារ" "ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ" និង "សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង" នៃពាក្យសុំទាំងពីរដូចគ្នា ពាក្យសុំទាំងពីរនេះ គឺដូចគ្នាហើយដូចដែលបានពន្យល់ខាងលើ ហើយក្នុង ករណីនេះ គេបកស្រាយថា ការដាក់ពាក្យសុំម្តងទៀតនេះគឺគ្រាន់តែជា "ការលើកឡើងនូវរឿង ចាស់" ប៉ុណ្ណោះ ហេតុដូចនេះហើយ គេមិនអនុញ្ញាតឱ្យឡើយតាមគោលការណ៍នៃភាពសុចរិត និង ស្មោះត្រង់(ម.៥ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ម.៤នៃក្រម នីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ។

ខ. ក្នុងករណី បើទោះបីជាសិទ្ធិដែលត្រូវបានការពារដូចគ្នា តែភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារខុសគ្នា ពាក្យសុំក្រោយ មិនត្រូវបានចាត់ទុកថា "ដូចគ្នា" នឹងពាក្យសុំមុននោះទេ ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ហើយការដាក់ ពាក្យសុំមួយទៀត គឺអាចអនុញ្ញាតបាន ។ គេគិតថា មានករណីជាច្រើនដែលការ ផ្លាស់ប្តូរពេលក្រោយមកទៀតអាចបង្កើតឱ្យមានភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ ទោះបីជាពាក្យសុំដីកា សម្រេចរក្សាការពារត្រូវបានលើកចោលម្តងហើយក៏ដោយ ដោយសារហេតុផលភាពមិនចាំបាច់ក្នុងការ សុំការរក្សាការពារនេះ ។ ហេតុនេះហើយ ក្នុងករណីបែបនេះ ការដាក់ពាក្យសុំសារជាថ្មីត្រូវបានគេ អនុញ្ញាត ។

គ. ក្នុងករណីសិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារ និង ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារនៅក្នុងពាក្យសុំក្រោយ ដូចគ្នានឹងពាក្យសុំមុន ប៉ុន្តែមានបន្ថែមចំណុចថ្មីលើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងនៅក្នុងពាក្យសុំចុងក្រោយ មានមតិ ច្រើនលេចឡើងទាក់ទិន ថាតើពាក្យសុំទាំងពីរនេះ ដូចគ្នាឬមិនដូចគ្នា ។ ទ្រឹស្តីមួយលើកឡើងថា កាលណាសិទ្ធិដែលត្រូវបានការពារ និងភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារដូចគ្នាហើយ គេមិនចាំបាច់បក ស្រាយអ្វីផ្សេងទេ ក្រៅអំពីថាពាក្យសុំទាំងពីរនេះដូចគ្នា ទោះបីជាមានចំណុចបន្ថែមលើសេចក្តីបញ្ជាក់ ដំបូងក៏ដោយ ។ ដូច្នេះ ការដាក់ពាក្យសារជាថ្មី គឺមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតទេ ដោយសារថាវាជាការលើកឡើង នូវរឿងរ៉ាវដដែលៗ ។ ប៉ុន្តែ បើធ្វើការពិចារណាថាក្រៅអំពីលក្ខខណៈ "បណ្តោះអាសន្ន" នៃនីតិវិធីរក្សា ការពារ គេអាចប្រទះឃើញនូវចំណុចសំខាន់នៃសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ក្រោយពេលដាក់ពាក្យសុំ ដោយសារនៅក្នុងពាក្យសុំមុនមានបញ្ហាពេលវេលាក្នុងការប្រមូលចំណុចនៃសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ទ្រឹស្តី ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានការដាក់ពាក្យសុំដដែលនោះសារជាថ្មី គឺចាត់ទុកថាសមហេតុផល ។

២- ទាក់ទងនឹងសំណួរ (២)

ក្នុងករណី ក្រោយពេលដឹកសម្រេចយល់ព្រមលើពាក្យសុំការរក្សាការពារចេញហើយ មានការដាក់ពាក្យ សុំដដែលនោះ អាចលេចចេញនូវសំណួរថាតើពាក្យសុំក្រោយ ខ្លះនូវភាពចាំបាច់ដែរឬទេ ដូច្នេះហើយគេបកស្រាយ ថា ការដាក់ពាក្យសុំដដែលនោះសារជាថ្មី គឺជាគោលការណ៍មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងករណី ពេលវេលានៃអនុវត្ត បានផុតកំណត់ ដូចក្នុងករណីចោទសួរនោះ គ្មានជម្រើសអ្វីផ្សេងក្រៅអំពីការដាក់ ពាក្យសុំដដែលនោះសារជាថ្មីទេ ។ ដូច្នេះ ភាពចាំបាច់នៃការដាក់ពាក្យសុំសារជាថ្មី អាចទទួលស្គាល់ជាលក្ខណៈ ពិសេសបាន ។

៨- តើការបញ្ជូនពាក្យសុំដីកាសម្រេចរក្សាការពារដល់កូនបំណុល មានលក្ខណៈចាំបាច់ដែរឬទេ?

គន្ថិទី៧នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មិនមានបញ្ញត្តិណាមួយចែងទាក់ទងនឹងការបញ្ជូនពាក្យសុំដីកាសម្រេចរក្សាការពារដល់កូនបំណុលទេ ដូច្នោះមានតែមាត្រា ៧៩(១)(គន្ថិទី២)៖ “ពាក្យបណ្តឹងត្រូវបញ្ជូនទៅចុងចម្លើយជាចាំបាច់” និង មាត្រា ៥៣៩៖ “បញ្ញត្តិគន្ថិទី២ ដល់ទី៤ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិពិសេស” ដែលទាក់ទងនឹងសំណួរនេះ ។

“អនុវត្តដូចគ្នា” (ម.៥៣៩) មានន័យថា “យកបញ្ញត្តិស្តីអំពីចំណុចណាមួយទៅអនុវត្តចំពោះចំណុចផ្សេងទៀតដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា ដោយមានការកែសំរួលខ្លះៗដែលចាំបាច់” ។ ដូច្នោះ ទាក់ទងនឹងសំណួរនេះ មានសំណួរសួរថាតើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៧៩(១)អំពីការបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹង អាចយកមកអនុវត្តចំពោះការបញ្ជូនពាក្យសុំដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារបានដែរឬទេ ។

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៧៩(១) គឺជាផ្នែកសំខាន់នៃពាក្យបណ្តឹងដោយសន្មត់ថាក្នុងការចេញសាលក្រម យើងត្រូវផ្តល់ឱកាសគ្រប់គ្រាន់ដល់ចុងចម្លើយដើម្បីឱ្យគេធ្វើអំណះអំណាងតបត យោងតាមគោលការណ៍ចំពោះមុខ (ម. ៣(១)) ។ ផ្ទុយទៅវិញ ក្នុងនីតិវិធីចាត់ចែងរក្សាការពារ ការទាមទារនូវ “ភាពសំងាត់” ជាចំណុចដែលគេយកចិត្តទុកដាក់ ដែលជាលក្ខណៈសម្បត្តិសំខាន់មួយនៃនីតិវិធីនេះ ។ និយាយម្យ៉ាងវិញទៀត ប្រសិនបើកូនបំណុលដឹងថាមានពាក្យសុំដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ មុនពេលអនុវត្តនូវដីកានោះ វាអាចធ្វើឱ្យកូនបំណុលរារាំងដល់ការអនុវត្ត ដោយលាក់នូវទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវរក្សាការពារនោះ ។ល។ ដែលទង្វើនេះអាចបំផ្លាញនូវអានុភាពនៃការរក្សាការពារនេះ ។ ដូច្នោះ នីតិវិធីចាត់ចែងរក្សាការពារ ចាំបាច់ត្រូវដំណើរទៅដោយរក្សាការសំងាត់មិនឱ្យកូនបំណុលដឹង ។ ជាសរុប ក្នុងនីតិវិធីចាត់ចែងរក្សាការពារ ការអនុវត្តគោលការណ៍ចំពោះមុខគឺមានកំរិតខ្លះ (យោង មាត្រា ៥៣៥(១), បញ្ញត្តិនៃ ម.១១៤(១), ម.៥៦២(៣) ។ ដោយសារការបញ្ជូនពាក្យសុំដីកាចាត់ចែងរក្សាការពារ ផ្ទុយនឹងភាពចាំបាច់នៃ “ការរក្សាការសំងាត់” ក្នុងនីតិវិធីដូចដែលបានពន្យល់ខាងលើ គេបកស្រាយថា មាត្រា ៧៩(១) មិនគួរយកមកអនុវត្តចំពោះនីតិវិធីចាត់ចែងរក្សាការពារឡើយ ។

ហេតុនេះ តុលាការមិនគួរបញ្ជូនពាក្យសុំដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារទៅកូនបំណុលឡើយ ។

៩- ប្រសិនបើបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ត្រូវបានចាត់ការក្នុងនីតិវិធីនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ តើម្ចាស់បំណុលអាចដាក់ ពាក្យសុំការចាត់ចែងរក្សាការពារទៅតុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី១ដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទឹកដីនៃ ដែលវត្តដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទបានដែរឬទេ?

យើងអាចធ្វើបាន ។

យោងតាមមាត្រា ៥៤០(១) ទាំងតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើបណ្តឹងអង្គសេចក្តី និង តុលាការនៃការ ជំនុំជម្រះលើកទី១ដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទឹកដីនៃដែលវត្តដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទស្ថិតនៅ មានសមត្ថកិច្ចលើ រឿងក្តីចាត់ចែងរក្សាការពារនេះ ។

ដូចនេះ ម្ចាស់បំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំការចាត់ចែងរក្សាការពារទៅតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើ បណ្តឹងអង្គ សេចក្តី (តុលាការជំនុំជម្រះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ក្នុងករណីសំណួររបស់អ្នក) និងម្ចាស់បំណុលក៏អាចដាក់ពាក្យសុំការ ចាត់ចែងរក្សាការពារទៅតុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី១ ដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទឹកដីនៃដែលវត្តដែលជា កម្មវត្ថុនៃវិវាទស្ថិតនៅបានផងដែរ ។

ប្រសិនបើគេដាក់ពាក្យសុំការចាត់ចែងរក្សាការពារទៅកាន់តុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី១ដែលមានសមត្ថកិច្ច លើទឹកដីនៃដែលវត្តដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទស្ថិតនៅ តុលាការនោះត្រូវចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ។

១០- ប្រសិនបើបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ត្រូវបានចាត់ការក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងសាទុក្ខ តើម្ចាស់បំណុលអាចដាក់ ពាក្យសុំ ការចាត់ចែងរក្សាការពារទៅសាលាឧទ្ធរណ៍បានដែរឬទេ?

មិនអាចដាក់បានទេ ។

តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើបណ្តឹងអង្គសេចក្តី និង តុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី១ ដែលមានសមត្ថកិច្ច លើវត្ថុដែលត្រូវរឹបអូស ឬលើកម្មវត្ថុដែលមានវិវាទ មានសមត្ថកិច្ចលើរឿងក្តីការចាត់ចែងរក្សាការពារ (មាត្រា ៥៤០(១)) ។

តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើបណ្តឹងអង្គសេចក្តី គឺជាតុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី១ ។ ប៉ុន្តែបើអង្គសេចក្តី ត្រូវបានចាត់ការក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើអង្គសេចក្តី គឺជាតុលាការនៃការជំនុំ ជម្រះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ (មាត្រា ៥៤០(២)) ។

ផ្អែកលើបញ្ញត្តិខាងលើ ករណីបណ្តឹងអង្គសេចក្តីត្រូវបានចាត់ការក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងសាទុក្ខ ម្ចាស់បំណុលមិនអាចដាក់ ពាក្យសុំការចាត់ចែងរក្សាការពារទៅកាន់តុលាការជំនុំជម្រះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បានឡើយ ។

១១- តើក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះអាចចាត់ការរឿងក្តីចាត់ចែងរក្សាការពារបានដែរឬទេ?

អាចធ្វើបាន ។

ទាក់ទងនឹងការជ្រើសរើសចៅក្រមម្នាក់ ឬប្រព័ន្ធក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះសំរាប់ចាត់ការរឿងក្តីចាត់ចែង រក្សាការពារ មាត្រា ២៣ អនុវត្តចំពោះតុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី១ ហើយច្បាប់រៀបចំតុលាការរបស់កម្ពុជា(ពង្រៀង) នឹងអនុវត្តចំពោះតុលាការជំនុំជម្រះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។

១២- ក្នុងករណីមានការដាក់ពាក្យសុំដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ហើយបណ្តឹងអង្គសេចក្តីកំពុងតែ ចាត់ការ តើចៅក្រមដែលជំរះក្តីបណ្តឹងអង្គសេចក្តីអាចទទួលបន្ទុកលើរឿងចាត់ចែងការរក្សាការពារបន្ថែមទៀត បានដែរ ឬទេ?

ចៅក្រមដែលជំរះក្តីបណ្តឹងអង្គសេចក្តី

អាចទទួលបន្ទុកលើរឿងពាក្យសុំដីកាសម្រេចចាត់ការរក្សាការពារនេះ

បានក្នុងករណីតែមួយ

ពីព្រោះមិនមានការហាមប្រាមនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីទេ ។

ទាក់ទងនឹងការបែងចែករឿងក្តីចាត់ចែងរក្សាការពារ គេយកមាត្រា ២៦ មកអនុវត្ត ។ ដូច្នោះ ប្រធាន តុលាការនីមួយៗ ត្រូវកំណត់ការបែងចែករឿងក្តីចាត់ចែងរក្សាការពារនេះជារៀងរាល់ឆ្នាំទុកជាមុន ។

ទាក់ទងនឹងការបែងចែករឿងក្តីចាត់ចែងរក្សាការពារ បើសិនជាប្រធានតុលាការកំណត់ថារឿងក្តីចាត់ចែងរក្សា ការពារត្រូវបែងចែកទៅឱ្យចៅក្រមជំរះក្តីបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ហើយប្រសិនបើបណ្តឹងអង្គសេចក្តីនៃករណីនោះ កំពុងចាត់ការ ករណីបណ្តឹងចាត់ចែងរក្សាការពារនេះត្រូវបែងចែកទៅឱ្យចៅក្រមដែលទទួល បន្ទុកបណ្តឹងអង្គ សេចក្តីនោះ ។

១៣- សូមផ្តល់ឧទាហរណ៍ " ករណីដែលមានស្ថានភាពពិសេស " (មាត្រា ៥៤៨ កថាខណ្ឌ វាក្យខណ្ឌ គេអាច ចេញដីកាចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ ឋានៈបណ្តោះអាសន្ន ដោយមិនចាំបាច់រៀបចំ នីតិវិធីទាញ ហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ សាកសួរទេ ។

១.ជាទូទៅ គេនិយាយសំដៅដល់ករណី " ដែលកូនបំណុលអាចមានលទ្ធភាពខ្ពស់ក្នុងការជ្រៀតជ្រែកនឹងកិច្ចការ អនុវត្ត ប្រសិនបើយើងរៀបចំការសាកសួរ " ឬ ក្នុងករណី " ដែលនឹងកើតមានគ្រោះថ្នាក់ធំៗដល់ម្ចាស់បំណុល " ជាអាទិ៍

២.ឧទាហរណ៍:

-នៅពេលមនុស្សម្នាក់ដែលបានទិញឡានដោយបង់រំលោះ (ជាធម្មតាតែងមានកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអ្នកលក់ និង អ្នកទិញ ថាកម្មសិទ្ធិលើឡានជារបស់អ្នកលក់រហូតដល់ពេលបង់ប្រាក់គ្រប់ចំនួន) យឺតយ៉ាវក្នុងការបង់ប្រាក់អស់ រយៈពេលយ៉ាងយូរ ពេលនោះអ្នកលក់ទាមទារការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នលើការប្រគល់ឡាន នោះ ។

-ក្រោយពេលដីកាសម្រេចមួយបានចេញហើយទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដោយទុកដីឱ្យនៅទំនេរ មានជនម្នាក់សមគំនិតជាមួយនឹងកូនបំណុល ចាប់ផ្តើមកាន់កាប់ដីដែលមានវិវាទនោះ ហើយម្ចាស់បំណុលទាមទារ នូវការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នថ្មីមួយទៀតដោយទុកដីឱ្យនៅទំនេរទល់នឹងជននោះ ។

-នៅពេលដែលអ្នកជិតខាងម្នាក់ជីកដីដែលនៅជាប់គ្នាជាមួយនឹងអ្នកជិតខាងម្នាក់ទៀតដើម្បីសង់អាគារមួយ អ្នក ជិតខាងម្នាក់ នោះទាមទារការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដើម្បីហាមឃាត់ការសាងសង់បន្តពីព្រោះវាអាចមាន លទ្ធភាពខ្ពស់ចំពោះការបាក់ដី ។

-ទាក់ទងនឹងជំលោះអំពីផ្ទះជួលមួយកន្លែង ភតិបតីបានចាក់បេតុងចូលក្នុងបង្គន់ផ្ទះជួល ក្នុងពេលអវត្តមានភតិកៈ ភតិកៈនោះទាមទារការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នសុំឱ្យប្រមូលបេតុងនោះចេញវិញ ។

-នៅពេលការចេញផ្សាយទស្សនាវត្តិលេខបន្ទាប់មានអត្ថបទពាក់ព័ន្ធនឹងការបរិហារកេរ្តិ៍ ខុសច្បាប់ ជនដែលជាទិស ដៅនៃបទបរិហារកេរ្តិ៍ នោះទាមទារការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នក្នុងការផ្អាកការបោះពុម្ពផ្សាយ ។

៣. ទោះបីក្នុងប្រភេទករណីខាងលើក៏ដោយ
យើងគួរធ្វើការវិនិច្ឆ័យអោយបានប្រុងប្រយ័ត្នដើម្បីជៀសវាងកុំឱ្យ
ដោយត្រូវគិតអំពីភាពគ្រប់គ្រាន់នៃសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងរបស់ម្ចាស់បំណុល
ដែលសមហេតុផលរបស់កូនបំណុល ជាអាទិ៍

កូនបំណុលបាត់បង់ឱកាសក្នុងការតវ៉ា
កិច្ចការដោះសារ

១៤- តើអាចសួរតតិយជនដែលជាជនក្រៅពីភាគីបានដែរឬទេក្នុងការវិនិច្ឆ័យលើពាក្យសុំដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ឬក្នុងការវិនិច្ឆ័យបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារ?

១- តាមធម្មតាមិនអាចធ្វើបានទេ ។

មាត្រា ១១៤(២) (អនុវត្តដូចគ្នាចំពោះនីតិវិធីការចាត់ចែងរក្សាការពារ មាត្រា ៥៣៩) ចែងថា “តុលាការអាចសួរភាគី” ហើយបញ្ញត្តិនេះមិនបានរួមបញ្ចូលតតិយជនជាប្រធាននៃការសួរទេ ។

ហេតុនេះ ដើម្បីយកភស្តុតាងពីអ្នកផ្សេងក្រៅអំពីភាគី គេត្រូវធ្វើនីតិវិធីទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ដើម្បីសាកសួរសាក្សី (ម.១១៤(១),ម.៥៣៩) ។

២- ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីតុលាការគិតថាសមរម្យក្នុងការសួរជន ដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចការរដ្ឋបាល ដែលធ្វើឡើងសំរាប់ភាគី ឬដើម្បីជួយដល់ភាគី គេបកស្រាយថាការសួរជនប្រភេទ “ដូចជាភាគី” នេះ គឺអាចធ្វើបាន ។

នេះគឺដោយសារ ក្រៅអំពីគេចាត់ទុកថាជនប្រភេទនេះគឺដូចភាគី ជននេះគឺមានការពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ក្នុងរឿងក្តីក្នុងនាមភាគី ។ ក្នុងន័យនេះ ជននោះមានការយល់ដឹងច្រើនអំពីទំនាក់ទំនងអង្គហេតុជាងភាគី ហើយវាជារឿងសំខាន់ខ្លាំងណាស់ ដែលត្រូវតែអនុញ្ញាតឱ្យមានការសួរជននោះក្នុងគោលបំណងដោះស្រាយនូវរឿងក្តី ។

ឧទាហរណ៍ នៅពេលតុលាការចាត់ទុកថាសមហេតុផល ក្នុងការសួរជនម្នាក់ដែលស្ថិតក្នុងប្រភេទណាមួយដូចខាងក្រោមនេះ យើងអាចសួរជននោះក្នុងនាមជា “ដូចជាភាគី” :

- បុគ្គលិករបស់ក្រុមហ៊ុនដែលទទួលបន្ទុកកិច្ចការដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពាក្យសុំ នៅពេលក្រុមហ៊ុនមួយបានដាក់ពាក្យសុំការចាត់ចែងរក្សាការពារទាក់ទងនឹងជំនួញរបស់ខ្លួន
- មន្ត្រីសហជីពពាណិជ្ជកម្ម (ករណីសហជីពពាណិជ្ជកម្មពាក់ព័ន្ធខ្លាំងក្នុងដំណើរការបណ្តេញកម្មករ) នៅពេល និយោជកម្នាក់បានដាក់ពាក្យសុំការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដោយឱ្យក្រុមហ៊ុនបង់ប្រាក់ខែជាបណ្តោះអាសន្នជាអាទិ៍ ដោយអះអាងថាការបណ្តេញចេញលើរូបគាត់ខុសច្បាប់ ។

- ស្ថាបត្យករ ឬគណនេយ្យករផ្នែកពន្ធដារដែលបំពេញការងាររដ្ឋបាលក្នុងនាមភាគីដោយប្រើនូវជំនាញឯកទេសរបស់ខ្លួន ។
- ប្តីឬប្រពន្ធ ឬកូនរបស់ភាគីដែលបានធ្វើការចរចាជាមួយនឹងភាគីម្ខាងទៀតក្នុងនាមភាគីនោះ ។

១៥- សូមផ្តល់ឧទាហរណ៍គំរូក្នុងករណីតុលាការចេញដីកាចាត់ចែងរក្សាការពារ ដោយមិនបង្គាប់ឱ្យដាក់ប្រតិភោគ ។

តាមការអនុវត្តនៅប្រទេសជប៉ុន ករណីចៅក្រមចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងការរក្សាការពារដោយមិនបង្គាប់ឱ្យ ដាក់ប្រតិភោគ គឺមានតិចតួចណាស់ ។

ឧទាហរណ៍ នៅក្នុងករណីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលបង្គាប់ឱ្យកូនបំណុលបង់ប្រាក់ខែបណ្តោះអាសន្នដល់អតីតបុគ្គលិក(ម្ចាស់បំណុល) ដែលជាអ្នកប្តឹងសុំបញ្ជាក់នូវឋានៈជាបុគ្គលិកចៅក្រមអាចចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារដោយមិនចាំបាច់បង្គាប់ឱ្យដាក់ប្រតិភោគបាន ។

ឧទាហរណ៍មួយទៀត នៅក្នុងករណីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលបង្គាប់ឱ្យកូនបំណុលបង់សំណងបណ្តោះអាសន្នដល់ជនរងគ្រោះ (ម្ចាស់បំណុល) ដែលប្តឹងទាមទារសំណង ខូចខាតដោយសារគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ចៅក្រមអាចចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារដោយមិនចាំបាច់បង្គាប់ឱ្យដាក់ប្រតិភោគបាន ។

ពីព្រោះ ក្នុងឧទាហរណ៍ខាងលើ មូលហេតុនៃការចេញដីកា ភាពចាំបាច់នៃដីកា គឺថាម្ចាស់បំណុលមិនអាចរស់នៅ បានទេប្រសិនបើគ្មានប្រាក់ខែ ឬសំណងជាបណ្តោះអាសន្ននោះ ហើយការចេញដីកានេះ គឺចាំបាច់ណាស់ ដើម្បីជៀសវាងនូវការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ឬគ្រោះថ្នាក់បន្ទាន់ដែលនឹងកើតឡើងដល់ម្ចាស់បំណុល (ម.៥៤៨(២) ។ ក្នុងករណីទាំងនេះ ការបង្គាប់ម្ចាស់បំណុលឱ្យដាក់ប្រតិភោគ គឺមិនត្រូវនឹងហេតុផលខាងលើទេ ជាហេតុផល ដែលគាំទ្រនូវភាពចាំបាច់នៃដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ។ ដូច្នេះហើយ នៅប្រទេសជប៉ុន តុលាការតែង ចេញនូវដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារដោយមិនចាំបាច់បង្គាប់ឱ្យដាក់ប្រតិភោគនោះទេក្នុងករណីទាំងអស់នេះ ។ ប៉ុន្តែ ស្ទើរគ្រប់ករណីទាំងអស់ តុលាការចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារដោយបង្គាប់ឱ្យមានការ ដាក់ប្រតិភោគ ។

១៦- តើវាជាការចាំបាច់ទេ ក្នុងការបញ្ជូនដីកាទាក់ទងនឹងការដាក់ប្រតិភោគទៅកាន់ កូនបំណុល ឬក្នុងការជូនដំណឹងកូនបំណុលអំពីដីកានោះ ?

១- ទាក់ទងនឹងការបញ្ជូន

ជាគោលការណ៍ ដីកាសម្រេចនឹងមានអានុភាព លុះត្រាតែត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីដីកានោះ(ម.២១៣ (១)) ហើយការបញ្ជូនដីកាសម្រេច មានការចាំបាច់លុះត្រាតែមានបញ្ញត្តិពិសេសចែង (យោង ម.៥៤៣, ម.៥៥៤(៣), ម.៥៥៧(៨), ម.៥៥៨(៣), ម.៥៥៩(៣), ម. ៤១៩ (២) ។ល ។

ដោយសារមិនមានបញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងការបញ្ជូនដីកាសម្រេចអំពីការដាក់ប្រតិភោគ ការបញ្ជូនដីកានេះ មិនចាំបាច់ទេ ។

២- ទាក់ទងនឹងការជូនដំណឹង

មាត្រា ២១៣(១)(គន្លឹទី២)ចែងថា“ដីកាសម្រេចនឹងមានអានុភាព លុះត្រាតែត្រូវបានជូនដំណឹងតាម វិធីដែលអាចទទួលស្គាល់ថាសមរម្យ” និង មាត្រា ៥៣៩ ចែងថា “បញ្ញត្តិគន្លឹទី២ ដល់គន្លឹទី៤ ត្រូវយកមកអនុវត្ត ដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារលើកលែងតែមានបញ្ញត្តិ ពិសេស ។”

“អនុវត្តដូចគ្នា” (ម.៥៣៩) មានន័យថា “យកបញ្ញត្តិស្តីអំពីចំណុចណាមួយទៅអនុវត្តចំពោះចំណុចផ្សេង ទៀតដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា ដោយមានការកែសម្រួលខ្លះៗដែលចាំបាច់” ។ ដូច្នេះ ទាក់ទងនឹង សំណួរនេះ មានសំណួរសួរថាតើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២១៣(១)ដែលទាមទារនូវការជូនដំណឹងដី កាសម្រេច យកទៅអនុវត្តចំពោះ ដីកាសម្រេចអំពីការដាក់ប្រតិភោគបានដែរឬទេ ។

បើសិនជាកូនបំណុលទទួលដំណឹងអំពីដីកាសម្រេចអំពីការដាក់ប្រតិភោគហើយ កូនបំណុលអាចស្វែង យល់ឱ្យដឹងអំពីពាក្យសុំដីកាសម្រេចការចាត់ចែងរក្សាការពារ មុនពេលគេអនុវត្តវា ហើយការធ្វើបែបនេះ វាផ្ទុយ នឹងការទាមទារ“ការសម្ងាត់”នៃនីតិវិធីចាត់ចែងរក្សាការពារ ដែលមានផលប៉ះពាល់ដល់ម្ចាស់ បំណុល ។ លើសពី នេះទៀត ដីកាសម្រេចអំពីការដាក់ប្រតិភោគខ្លួនវាផ្ទាល់ មិនរំលោភលើសិទ្ធិរបស់

កូនបំណុលទេ ។ បើទោះជា កូនបំណុលមិនពេញចិត្តនឹងចំនួនប្រតិភោគក៏ដោយ គេអាចផ្តល់ឱកាសដល់
កូនបំណុលក្នុងការតតាំងក្នុង បណ្តឹងតវ៉ា ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ។

ដូចដែលបានពន្យល់ខាងលើ មាត្រា ២១៣(១) មិនត្រូវយកទៅអនុវត្តចំពោះដីកាសម្រេចអំពីការដាក់
ប្រតិភោគឡើយ ដោយសារការជូនដំណឹងអំពីដីកានេះដល់កូនបំណុល គឺប៉ះពាល់ដល់នីតិវិធី ហើយ
ភាពចាំបាច់នៃ ការជូនដំណឹងនេះ មិនសូវខ្ពស់ទេ ។

ដូចនេះ តុលាការមិនគួរជូនដំណឹងកូនបំណុលអំពីដីកាសម្រេចដាក់ប្រតិភោគនេះឡើយ ។

១៧- ក្នុងករណីម្ចាស់បំណុលចាញ់ក្តីនៅក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ក្រោយពេលតុលាការបានចេញនិងអនុវត្ត ដីកាចាត់ចែងរក្សាការពាររួចហើយ តើការខូចខាតដែលកើតមានចំពោះកូនបំណុលតាមរយៈការចាត់ចែង រក្សា ការពារនេះត្រូវសងវិញដោយវិធីណា?

១. កូនបំណុលអាចប្តឹងម្ចាស់បំណុលដើម្បីទាមទារសំណងខូចខាតអំពីទង្វើអនីត្យានុកូលរបស់គាត់ (មាត្រា ៧៤៣- ១ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ។

២. មានលក្ខខ័ណ្ឌ បីយ៉ាងក្នុងការទទួលស្គាល់នូវអំពើអនីត្យានុកូល គឺ " ការបំពានច្បាប់ " " កំហុសដោយចេតនា ឬដោយអចេតនា " និង " ព្យសនកម្ម " ។ ការពន្យល់ខាងក្រោមអំពីរបៀបដែលម្ចាស់បំណុលចាញ់បណ្តឹងអង្គសេចក្តី មានឥទ្ធិពលដល់បណ្តឹង ទាមទារសំណងបន្ទាប់ទៀតនៅប្រទេសជប៉ុន

(១) ការបំពានច្បាប់

ទាក់ទងនឹងអង្គហេតុដែលថា

សិទ្ធិដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារនៅក្នុងដីកាសំរេចចាត់ចែងរក្សាការពារមិនត្រូវ បានគេទទួលស្គាល់ អាជ្ញាអស់ជំនុំនៃសាលក្រម(មាត្រា ១៩៤) នៅក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ពន្លាតដល់បណ្តឹងទាម ទារសំណងការខូចខាត។ ដូច្នេះគេចាត់ទុកថា ម្ចាស់បំណុលបានដាក់ពាក្យសុំចាត់ចែងរក្សាការពារដោយផ្អែកលើ នតិភាពនៃសិទ្ធិដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ ហើយដូច្នេះ នៅក្នុងករណីជាច្រើន " ការបំពានច្បាប់ " មិនអាចតតាំង នៅក្នុងបណ្តឹងទាមទារសំណងការខូចខាតបានទេ ។

(២) កំហុសដោយអចេតនា

សាលក្រមរបស់តុលាការកំពូលសម្រេចដូចខាងក្រោម:

ជាទូទៅ នៅពេលដែលដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវគេលុបចោលតាមរយៈនីតិវិធីតវ៉ា ឬ ឧទ្ធរណ៍ ឬដើមចោទចាញ់ក្តីក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ហើយសាលក្រមស្ថាពរ វាជារឿងសមស្របដោយគិតថា អ្នកដាក់ពាក្យសុំដីកាមានការធ្វេសប្រហែស លើកលែងមានស្ថានភាពពិសេសផ្សេងពីនេះ ។ ដូច្នេះហើយ ការវិនិច្ឆ័យ ត្រូវធ្វើឡើងដោយទាញចេញពីទស្សនៈថាតើមានស្ថានភាពពិសេសដែរឬទេ ដើម្បីបដិសេធនូវភាព ធ្វេសប្រហែសរបស់ដើមចោទ ។

ករណីគំរូមួយអំពីស្ថានភាពពិសេសដែលបដិសេធនូវភាពធ្វេសប្រហែសរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ គឺនៅពេល ដែលទំនាក់ទំនងគតិយុត្តមានភាពស្មុគស្មាញ ហើយការបកស្រាយគតិយុត្ត ឬសាលក្រមមានការលំបាក ឬនៅពេល

ដែលកូនបំណុលក៏មានកំហុសផងដែរដែលធ្វើអោយម្ចាស់បំណុលធ្វើការសំរេចចិត្តខុស (គេនិយាយថាមានករណី ពិសេសមួយចំនួនតូចដែលគេទទួលស្គាល់ ក្នុងការបដិសេធនូវភាពធ្វេសប្រហែសរបស់ដើមចោទ) ។

(៣) ការកំណត់ទំហំនៃសំណងក្នុងបណ្តឹងទាមទារសំណង

រាល់ការខូចខាតទាំងអស់ដែលទាក់ទងនឹងនីតិវិធីរក្សាការពារ រួមមានប៉ុន្តែមិនកំរិតត្រឹមៈប្រាក់ប្រដាប់ក្តី សោហ៊ុយលើការអនុវត្ត សោហ៊ុយដឹកជញ្ជូនដើម្បីរក្សាភាពដើមនៃកម្មវត្ថុ ការប្រាក់ចំពោះប្រាក់រំដោះពីការ រឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ថ្លៃជួលដែលខាតបង់ដោយសារមិនអាចជួលអាគារបាននៅពេលមានវិវាទអំឡុងពេលនីតិ វិធីរក្សាការពារ ការខាតបង់ប្រាក់ចំណេញដោយសារមិនអាចធ្វើអាជីវកម្មបានអំឡុងពេលនីតិវិធីរក្សាការពារ ការខូច ខាតផ្នែកផ្លូវចិត្ត ឬ អារម្មណ៍ ជាអាទិ៍ មានការជជែកគ្នាថាតើត្រូវបញ្ចូលថ្លៃជួលមេធាវីត្រឹមកំរិតណា ។

៣. ការបង់ប្រាក់ប្រតិភោគក្នុងនីតិវិធីរក្សាការពារ

កូនបំណុលដែលឈ្នះក្តីទាមទារសំណងខូចខាត មានសិទ្ធិអាទិភាពក្នុងការទទួលប្រាក់ប្រតិភោគដែលម្ចាស់បំណុល បង់ក្នុងនីតិវិធីរក្សាការពារ (មាត្រា ៧២) ។ កូនបំណុលអាចទទួលបាននូវប្រតិភោគវិញតាមរយៈនីតិវិធីទាមទារ ឱ្យបញ្ជូនត្រឡប់មកវិញនូវរបស់ដែលបានធ្វើទុក ដោយដាក់សាលក្រមជូនដល់តុលាការដែលទទួលទុកនូវ ប្រតិភោគនោះ ។

១៨- តើតុលាការគួរធ្វើដូចម្តេច នៅពេលតុលាការបានចេញដីកាសម្រេចដោយមិនទាមទារឱ្យដាក់ប្រតិភោគ និង ការខូចខាតបានកើតឡើងចំពោះកូនបំណុល? សូមពន្យល់អំពីភាពខុសគ្នារវាងការដាក់តម្កល់ ប្រតិភោគ និង ការមិនដាក់តម្កល់ប្រតិភោគ?

បើការដាក់ពាក្យសុំដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារបង្កការខូចខាតដល់កូនបំណុល កូនបំណុលនោះអាចដាក់ ពាក្យបណ្តឹងទាមទារសំណងខូចខាត ពីម្ចាស់បំណុល ដោយផ្អែកតាមមាត្រា ៧៤៣ នៃក្រមវប្បធម៌ (មើល សំណួរ១៨) ។

បើតុលាការបានឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់តម្កល់ប្រតិភោគ កូនបំណុលមានអទិភាពទទួលបានប្រតិភោគនោះ មុនម្ចាស់ បំណុលផ្សេងទៀត (ម.៧២) ក្រោយពេលកូនបំណុលឈ្នះក្តីខាងលើ និងពេលសាលក្រមស្ថាពរ ។

នីតិវិធីទទួលបាននូវប្រតិភោគ មានចែងក្នុងប្រកាសរបស់ក្រសួងស្តីពីនីតិវិធីដាក់តម្កល់នៅតុលាការ ដែលប្រកាស នេះត្រូវបានកំពុងពង្រឹងដោយក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

យោងតាមសេចក្តីព្រាងខាងលើនេះ ជនណា (កូនបំណុលក្នុងសំណួរ) ដែលសង្ឃឹមធ្វើការទាមទារនូវការប្រគល់ មកវិញនូវរបស់ដែលបានទុកតំកល់ ត្រូវបញ្ជាក់ពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួនក្នុងការទាមទារនោះ ។ ក្នុងករណីសំណួរនេះ កូនបំណុល ត្រូវដាក់នូវសាលក្រមខាងលើ និង ពាក្យសុំអំពីការប្រគល់វត្ថុតំកល់មកវិញ ។

បើសិនជាតុលាការមិនបានឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់តម្កល់ប្រតិភោគទេ កូនបំណុលមិនអាចទទួលបាននូវប្រតិភោគនោះ ទេ ។

បើសិនជាកូនបំណុលឈ្នះក្តីទាមទារសំណងការខូចខាត ដែលបង្កពីការដាក់ពាក្យសុំដីកាសម្រេចចាត់ចែង រក្សាការពារ ហើយសាលក្រមចូលជាស្ថាពរ កូនបំណុលត្រូវដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយផ្អែកលើសាលក្រម ខាងលើ ដែលវានឹងក្លាយជាលិខិតអនុវត្ត (ម.៣៥០(១),(២)(ក)) ។ តែបើសិនជាមិនមានទ្រព្យសម្បត្តិសំរាប់ រឹបអូសទេ ការអនុវត្តដោយបង្ខំ មិនអាចធ្វើបានទេ ។ ដើម្បីជៀសវាងករណីនេះ តុលាការត្រូវបង្គាប់ម្ចាស់បំណុល ឱ្យដាក់តម្កល់ប្រតិភោគ ក្នុងករណីស្ទើរតែទាំងអស់ នៅពេលតុលាការចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ។ ក្នុងន័យនេះ យើងអាចនិយាយបានថា តុលាការមានឆន្ទានុសិទ្ធិច្រើនក្នុងការសំរេចថាតើម្ចាស់បំណុលត្រូវដាក់ តម្កល់ប្រតិភោគ ឬអត់ ។

១៩- ប្រសិនបើកម្មវត្ថុនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ ត្រូវបានគេចាត់ចែងហើយ តើតុលាការអាចចេញ
ដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែងនោះបានដែរឬទេ?

ប្រសិនបើកម្មវត្ថុនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារត្រូវបានគេចាត់ចែងរួចមុនចេញដីកាសម្រេច តុលាការមិនអាចចេញ
ដីកាសម្រេចហាមឃាត់ការចាត់ចែងកម្មវត្ថុនោះទេ ។

តាមហេតុផលតុលាការមិនអាចហាមឃាត់កូនបំណុលនូវការចាត់ចែងកម្មវត្ថុបានឡើយ ចំពោះកម្មវត្ថុដែលកូន
បំណុលបានចាត់ចែងរួចរាល់ហើយនោះ ។

២០- ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុល ស្ថិតក្រោមហិរ្យប័ណ្ណ:

- (១) តើតុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នបានដែរឬទេចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិដូចខាងលើនេះ? តើមាននីតិវិធីអ្វីក្នុងការអនុវត្តនូវដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន?
- (២) ប្រសិនបើគេគណនានូវទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុល ហើយឃើញថាមិនមានសល់ទ្រព្យអ្វីសោះ តើតុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារបានដែរឬទេ?

១- អាចបាន ។ ការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវធ្វើតាមមាត្រា ៥៦៧ ។

២- តុលាការអាចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុនោះ ដោយសារមិនមានមាត្រាណាមួយ ហាមប្រាមការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននោះទេក្នុងករណីសំណួរខាងលើនេះ ។ មិនអាចយកមាត្រា ៤៣៥ ទៅអនុវត្តដូចគ្នានឹងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុបានទេ (មើលម.៥៦៧(៤)) ។ តាមការពិតជាក់ស្តែង គេកម្រនឹងកំណត់តំលៃអចលនវត្ថុ ឬ ហិរ្យប័ណ្ណឱ្យបានច្បាស់ឡើយ ក្នុងដំណាក់កាល ដាក់ពាក្យសុំរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ។

២១- តើគេអាចកំណត់នូវទឹកប្រាក់រំដោះពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដូចគ្នានឹងទឹកប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នបានដែរឬទេ?

១. គេបកស្រាយថាមិនអាចកំណត់ទឹកប្រាក់រំដោះពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នបានឡើយ ។

មាត្រា ៥៤៧(១) ចែងអំពីទឹកប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ចំណែកឯការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នវិញ គ្មានមាត្រាចែងឡើយនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីអំពីប្រាក់រំដោះពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះ អាសន្ន ។

២. មូលហេតុគេមិនកំណត់អំពីប្រព័ន្ធប្រាក់រំដោះពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន- ទំនាក់ទំនងរបស់វាជាមួយគោលបំណងនៃប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ។

១- មានហេតុផលពីរយ៉ាងអំពីអត្ថិភាពនៃប្រព័ន្ធប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដូចខាងក្រោម:

ក. ដោយសារការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នធ្វើឡើងដើម្បីធានានូវ សិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ នៅពេលណាកូនបំណុលផ្តល់ទឹកប្រាក់ដែលស្មើគ្នានឹងបំណុលឱ្យសងជាប្រាក់នោះហើយ ម្ចាស់បំណុលមិនត្រូវបានទទួលនូវសំណងខូចខាតឡើយ សូមបីនៅពេលមានការលុបចោលនូវ ការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននោះក៏ដោយ ។

ខ. នៅពេលណាដែលការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវបានគេលុបចោលហើយ ក្នុងពេលបង់ប្រាក់រំដោះ កូនបំណុលអាចចាត់ចែងកម្មវត្ថុតាមចិត្តរបស់ពួកគេបាន ហេតុដូចនេះហើយប្រព័ន្ធនេះ គឺមានសារប្រយោជន៍ចំពោះកូនបំណុលផងដែរ ។

២- ក្នុងករណីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយសារសិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារមិនមែនជាសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ ប្រាក់រំដោះពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នខ្លះនូវលក្ខខណ្ឌ(ក) ខាងលើ ហេតុដូចនេះហើយវាមិនស្របគ្នាទៅនឹងប្រព័ន្ធប្រាក់រំដោះនោះទេ ។ ឧទាហរណ៍

ក្នុងករណីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់អចលនវត្ថុ ទោះបីជាកូនបំណុលដាក់ប្រាក់មួយចំនួនក៏ដោយ សិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារ ដែលជាសិទ្ធិទាមទារ ការលុបបំបាត់អចលនវត្ថុនោះ គឺមិនត្រូវបានធានាទេ ។ ដូច្នេះ ប្រព័ន្ធប្រាក់រំដោះចំពោះការចាត់ចែង ជាបណ្តោះអាសន្នមិនមានចែងទេ ។

៣. ប៉ុន្តែ មានប្រភេទការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នមួយចំនួន ដែលគោលបំណងរបស់វាអាចបំពេញបាន តាមរយៈការទទួលយកជាប្រាក់ បើទោះជាសិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារនោះ មិនមែនជាការទាមទារឱ្យសង ជាប្រាក់ក៏ដោយ ។ អ្នកធ្វើពង្រាងក្រុមនេះ ប្រហែលជាគិតថា នៅពេលកូនបំណុលតម្កល់ប្រាក់ ប្រតិភោគក្នុងករណីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ការលុបចោលនូវដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះ អាសន្នដោយសារស្ថានភាពពិសេស គឺអាចផ្តល់ឱ្យ បានតាមមាត្រា ៥៥៩ ដូចនេះហើយប្រព័ន្ធប្រាក់រំដោះ ពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន គឺមិនចាំបាច់ទេ (មើល កំណត់មាត្រា ៥៥៩) ។

ប្រភេទការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នខាងក្រោមនេះ គឺជាឧទាហរណ៍អំពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដែល គោលបំណងរបស់វា អាចបំពេញតាមការទទួលយកប្រាក់ ។ ប៉ុន្តែត្រូវធ្វើការពិនិត្យមើលឱ្យបាន ច្បាស់ទៅតាមករណីនីមួយៗ ហើយទោះបីមានករណីណាមួយស្ថិតក្នុងប្រភេទដូចប្រភេទនៃការចាត់ចែង ជាបណ្តោះអាសន្នទាំងនេះក៏ដោយ យើងត្រូវពិចារណាឱ្យបានទូលំទូលាយចំពោះស្ថានភាពរបស់វា ។

- ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែងសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់
- ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែងចំពោះអចលនវត្ថុ ករណីដែលសិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារ គឺជាសិទ្ធិលុបចោលអំពើខុសច្បាប់ (មាត្រា ៤២៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)
- ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែងចំពោះអចលនវត្ថុ ករណីដែលសិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារ គឺជាសិទ្ធិទាមទារឱ្យកាត់បន្ថយដើម្បីបង្រួបបង្រួមភាគបម្រុង (មាត្រា ១២៣៥ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)
- ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការកាប់ឈើ និង ដឹកឈើ ករណីដែលសិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារ គឺជា សិទ្ធិទាមទារប្រគល់វត្ថុដោយផ្អែកលើកម្មសិទ្ធិ ។

២២- តើដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារគួរចែងអំពីបន្ទុកនៃសោហ៊ុយសំរាប់នីតិវិធីដែរឬទេ?

១- ដើម្បីឆ្លើយសំណួរនេះ យើងគួរពិនិត្យមើលចំណុចពីរដូចខាងក្រោម៖

- ១. តើបន្ទុកនៃសោហ៊ុយសំរាប់នីតិវិធីសំរាប់ការចាត់ចែងរក្សាការពារ អាចចែងដាច់ដោយឡែកពីបន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តីក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តីបានដែរឬទេ? ក្នុងករណីបន្ទុកនៃសោហ៊ុយសំរាប់នីតិវិធីចែងក្នុងដីកាសម្រេចចាត់ចែង រក្សាការពារ តើវាបង្កនូវការលំបាកដែរឬទេ ប្រសិនបើសេចក្តីសម្រេចក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តី បែជាសម្រេចផ្ទុយមកវិញនោះ?
- ២. គេអាចប្តឹងតវ៉ាចំពោះដីកាសំរេចទទួលស្គាល់នូវពាក្យសុំការចាត់ចែងរក្សាការពារក្នុងតុលាការតែមួយបាន ។ ដូចនេះ តើដីកាបែបនេះ វាមិនស្របគ្នានឹង "សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់រឿងក្តី" មែនដែរឬទេ ដូចដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៦៥(១)?

២- ទាក់ទងនឹងចំណុច(១) ខាងលើ

នៅប្រទេសជប៉ុន មានមតិយោបល់ច្រើនយ៉ាង ប៉ុន្តែការបកស្រាយដែលមានឧត្តមភាពក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង គឺ ដោយសារ "នីតិវិធីចាត់ចែងរក្សាការពារ" និង "បណ្តឹងអង្គសេចក្តី" ជានីតិវិធីខុសគ្នា សោហ៊ុយសំរាប់នីតិវិធីសំរាប់ចាត់ចែងរក្សាការពារ មិនគួរបញ្ចូលក្នុងបន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តីក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តីទេ ហើយសោហ៊ុយសំរាប់នីតិវិធីគប្បីចែងដាច់ ដោយឡែកក្នុងនីតិវិធីចាត់ចែងរក្សាការពារ ។

ក្នុងករណីកូនបំណុលទទួលបន្ទុកសោហ៊ុយសំរាប់នីតិវិធី ផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ហើយក្រោយមក សេចក្តីសម្រេចក្នុងអង្គសេចក្តីបញ្ជាក់សម្រេច កូនបំណុលអាចទាមទារសំណងពីម្ចាស់បំណុល ដោយគិតរួមទាំងសោហ៊ុយសំរាប់នីតិវិធីដែលខ្លួនបានចំណាយផងដែរ ដោយសារម្ចាស់បំណុលដាក់ពាក្យសុំចាត់ចែងរក្សាការពារដោយខុសច្បាប់ ។

៣- ទាក់ទងនឹងចំណុច(២) ខាងលើ

១. នៅប្រទេសជប៉ុន តាមទស្សនៈនៃចំណុចទី ២ ខាងលើ គេអនុវត្តដូចខាងក្រោម:

ក- នៅពេលដែលសេចក្តីសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំចាត់ចែងរក្សាការពារ ត្រូវបានធ្វើឡើង សេចក្តីសម្រេចនោះ ត្រូវកំណត់បន្ទុកនៃសោហ៊ុយសំរាប់នីតិវិធី (បណ្តឹងជំទាស់ចំពោះ សេចក្តីសម្រេចអាចធ្វើឧបស្រ័យទៅកាន់តុលាការជាន់ខ្ពស់ ហេតុដូចនេះហើយបានជា ការសម្រេចនេះ គឺស្រប គ្នានឹង” ការសម្រេចបញ្ចប់រឿងក្តី” យោងមាត្រា ៥៤៤) ។

ខ- នៅពេលដែលដីកាសម្រេចទទួលស្គាល់នូវពាក្យសុំចាត់ចែងរក្សាការពារ ត្រូវបានធ្វើឡើង ដីកានោះមិនត្រូវកំណត់បន្ទុកនៃសោហ៊ុយសំរាប់នីតិវិធីទេ (ការប្តឹងតវ៉ាចំពោះដីកានេះ អាចធ្វើទៅកាន់តុលាការដែលបានចេញដីកានេះ ដូចនេះហើយ ដីកានេះមិនស្របនឹង ”សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់រឿងក្តី” ឡើយ យោងតាមមាត្រា ៥៥០) ។

គ- នៅពេលដែលដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារ ត្រូវបានធ្វើឡើង ដីកានោះត្រូវកំណត់បន្ទុកនៃសោហ៊ុយសំរាប់នីតិវិធី (ការប្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកានេះ អាចធ្វើ ទៅកាន់តុលាការជាន់ខ្ពស់ ដូចនេះហើយ ដីកានេះស្របនឹង”សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់រឿងក្តី” យោងតាមមាត្រា ៥៦១) ។

២. ក៏ប៉ុន្តែ ទាក់ទងនឹងការអនុវត្តចំណុច(២) ខាងលើ គេមិនចេះតែប្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចទទួល ស្គាល់ពាក្យសុំចាត់ចែងរក្សាការពារឡើយ ។ ក្នុងករណីនេះ ការកំណត់បន្ទុកនៃសោហ៊ុយសំរាប់ នីតិវិធីត្រូវទុកចោលមិនសម្រេច ។ ដើម្បីជៀសវាងនូវស្ថានភាពបែបនេះ គេបកស្រាយថា វាជារឿងសមហេតុផលដែលថា ដីកាសម្រេចទទួលស្គាល់ពាក្យសុំចាត់ចែងរក្សាការពារត្រូវកំណត់ បន្ទុកនៃសោហ៊ុយសំរាប់នីតិវិធី ។

២៣- តើចាំបាច់ត្រូវតែបញ្ជូន ឬជូនដំណឹងដល់កូនបំណុលអំពីសេចក្តីសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំ ចាត់ចែងរក្សាការពារ ឬ សេចក្តីសម្រេចលើកចោលបណ្តឹងជំទាស់នឹងសេចក្តីសម្រេចនេះ ដែរឬទេ?

១- ការរៀបចំបញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

មាត្រា ៥៤៣ ដែលចែងថា “តុលាការត្រូវបញ្ជូនដីកាសម្រេចរក្សាការពារទៅភាគី ” មិនអនុវត្តចំពោះសេចក្តីសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំចាត់ចែងរក្សាការពារទេ ។ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី បែងចែកដាច់ដោយឡែករវាងពាក្យ “ដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ” ពីពាក្យ “សេចក្តីសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំចាត់ចែងរក្សាការពារ” ហើយការបែងចែកនេះ គឺបង្ហាញឃើញយ៉ាងច្បាស់ បើប្រៀបធៀបបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៥០ (ពាក្យសុំ តវ៉ា ចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ) និង មាត្រា ៥៤៤ (បណ្តឹងជំទាស់ចំពោះសេចក្តីសម្រេចលើកចោល) ។

ដូចនេះ សំណួរនេះស្ថិតក្រោមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២១៣(១) (ជំពូក ២) ដែលចែងថា “ដីកាសម្រេចនឹងមានអានុភាព លុះត្រាតែត្រូវបានជូនដំណឹងតាមវិធីដែលអាចទទួលស្គាល់ថាសមរម្យ” ហើយមាត្រា ៥៣៩ ចែងថា “បញ្ញត្តិគន្លឹះ១២ ដល់ គន្លឹះ៤ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារលើកលែងតែមានបញ្ញត្តិពិសេស ។”

២- ការសាកសួរ

“ការអនុវត្តដូចគ្នា” (មាត្រា ៥៣៩) មានន័យថា “ យកបញ្ញត្តិស្តីអំពីចំណុចណាមួយទៅអនុវត្តចំពោះចំណុចផ្សេងទៀតដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា ដោយមានការកែសំរួលខ្លះៗដែលចាំបាច់” ។ ដូចនេះ ទាក់ទងនឹងសំណួរនេះ គេអាចចោទសួរថាតើចាំបាច់ដែរឬទេក្នុងការកែសំរួលមាត្រា ២១៣(១) នៅពេលយកវាទៅអនុវត្តចំពោះសេចក្តីសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំចាត់ចែងរក្សាការពារ ឬសេចក្តីសម្រេចលើកចោលបណ្តឹងជំទាស់ចំពោះសេចក្តីសម្រេចនោះ (ខាងក្រោយទៀត ចំពោះសេចក្តីសម្រេចទាំងពីរនេះ យើងប្រើពាក្យ “សេចក្តីសម្រេចលើកចោល” ។ សរុបមក ការកែសំរួល គឺចាំបាច់ដូចខាងក្រោម ។

ដំបូង គេបកស្រាយថា ក្នុងករណីកូនបំណុលមិនត្រូវបានគេកោះហៅចូលរួមនីតិវិធីទាញហេតុផលដោយ ផ្ទាល់មាត់ ឬ ការសាកសួរមុនពេលចេញសេចក្តីសម្រេចលើកចោល តុលាការមិនត្រូវជូនដំណឹងកូនបំណុលអំពី សេចក្តីសម្រេចលើកចោលនេះទេ ដោយសារហេតុផលពីរយ៉ាងដូចខាងក្រោម:

១. សេចក្តីសម្រេចលើកទោល មិនបំពានលើសិទ្ធិកូនបំណុលទេ ដូចនេះ កូនបំណុលមិនមានសិទ្ធិ ពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះសេចក្តីសម្រេចនេះឡើយ ។

២. សំណុំរឿងពាក្យសុំចាត់ចែងរក្សាការពារភាគច្រើនដែលគេមិនកោះហៅកូនបំណុលឱ្យចូលរួម នីតិវិធី ទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬការសាកសួរ ចាំបាច់ត្រូវជំនុំជំរះដោយសំងាត់ ហើយ ប្រសិនបើគេជូនដំណឹងអំពី សេចក្តីសម្រេចលើកទោលនេះ ដល់កូនបំណុល គេបានម្តុខខាងម្ចាស់ បំណុលអាចត្រូវគេរារាំងមិនឱ្យដាក់ពាក្យសុំចាត់ចែងរក្សាការពារម្តងទៀត នៅពេលរៀបចំ ឯកសារចាំបាច់ ។

ជួយទៅវិញ គេបកស្រាយថាក្នុងករណីកូនបំណុលត្រូវបានគេកោះហៅចូលមកជំនុំជំរះមុនពេល ចេញសេចក្តីសម្រេចលើកទោល គេត្រូវជូនដំណឹងដល់កូនបំណុលអំពីសេចក្តីសម្រេចនោះ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២១៣(១) ។

ដោយហេតុថាក្នុងករណីនេះគេមិនទាមទារឱ្យ មានភាពសំងាត់ទេ ពីព្រោះកូនបំណុលដែលគេកោះហៅចូលមកជំនុំជំរះ គឺបានដឹងអំពីពាក្យ សុំចាត់ចែងរក្សាការពារនោះ ហើយត្រៀមខ្លួនចំពោះពាក្យសុំនោះ នៅពេលក្រោយទៀតដោយ ឥតបានការ លុះត្រាតែគេជូនដំណឹងអំពីសេចក្តីសម្រេចលើកទោល ។

៣- សន្និដ្ឋាន

មានការបកស្រាយថា ការជូនដំណឹងគឺជារឿងចាំបាច់នៅពេលគេកោះហៅកូនបំណុលចូលមកជំនុំជំរះ មុនពេល ចេញសេចក្តីសម្រេចលើកទោល ហើយមិនមានការចាំបាច់ទេ នៅពេលកូនបំណុលមិនត្រូវបានកោះហៅ ។

ចំពោះម្ចាស់បំណុលវិញ ការជូនដំណឹង គឺជារឿងចាំបាច់ក្នុងគ្រប់ករណីទាំងអស់ ។

២៤- តុលាការបានចេញដីកាសម្រេចទទួលស្គាល់នូវពាក្យសុំចាត់ចែងរក្សាការពារមួយចំណែក ហើយលើកចោល ផ្នែកដែលនៅសេសសល់ ។ តើតុលាការគួរបញ្ជូនដីកាសម្រេចនេះដែរឬទេ?

ក្នុងករណី តុលាការចេញដីកាសម្រេចដែលគាំទ្រនូវពាក្យសុំចាត់ចែងរក្សាការពារមួយចំណែក ហើយ លើកចោលផ្នែកដែលនៅសេសសល់ ដីកាសម្រេចនេះត្រូវតែបញ្ជូនទៅភាគីទាំងពីរ ។ ដោយហេតុថា ដីកាសម្រេច នេះបង្គាប់ការចាត់ចែងរក្សាការពារមួយផ្នែក ដូចនេះដីកាបែបនេះ ត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជា “ដីកាសម្រេច ចាត់ចែងរក្សាការពារ” តាមមាត្រា ៥៤៣ ។

២៥- ក្នុងករណីចៅក្រមបានចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ហើយក្រោយមកទៀតទើបរកឃើញ កំហុសក្នុងការសម្រេចចិត្ត តើចៅក្រមអាចលុបចោល ឬកែប្រែដីកាសម្រេចនោះ តាមអំណាច ឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួនបានដែរឬទេ?

១- ទាក់ទងនឹងអត្ថពន្ធភាពនៃការកាត់ក្តី

តាមគោលការណ៍ នៅពេលដែលការកាត់ក្តីបានធ្វើឡើងហើយ ចៅក្រមដែលបានកាត់ក្តីនោះ ត្រូវគោរពតាមការ កាត់ក្តីរបស់ខ្លួន និងក្រោយមកទៀតមិនអាចលុបចោល ឬកែប្រែខ្លឹមសាររបស់វាបានទេ ។

២- ទាក់ទងនឹង“សាលក្រម” មាត្រា ១៩១ ចែងអំពីអត្ថពន្ធភាពនៃសាលក្រម ហើយមានតែមាត្រា ១៩២ ស្តីអំពី “ការកែតម្រូវ” ទេ ដែលមានចែងករណីដែលអាចលុបចោល ឬកែប្រែសាលក្រមនៅពេល ក្រោយបាន ។

ផ្ទុយទៅវិញ ទាក់ទងនឹង “ដីកាសម្រេច” ការបកស្រាយអំពីអត្ថពន្ធភាព គឺមិនសូវតឹងតែងដូចជា អត្ថពន្ធភាពនៃ“សាលក្រម”ទេ ហើយមានបញ្ញត្តិចែងថាដីកាសម្រេចទាក់ទងនឹងការដឹកនាំនីតិវិធី អាច លុបចោលនៅពេលណាក៏បាន (មាត្រា ២១៤, ៥៣-៣ និង ៥៨-២) ។ ទាក់ទងនឹងដីកា សម្រេចដែល មិនមានច្បាប់ ចែងដូចខាងលើ មានការពិភាក្សាគ្នាថាតើត្រូវអនុញ្ញាតការ លុបចោល ឬកែប្រែសេចក្តី សម្រេចបែបនេះពេលក្រោយបានដែរឬទេ ។ នៅប្រទេសជប៉ុន ក្នុងបញ្ញត្តិច្បាប់ដែល មានលក្ខណៈ ស្រដៀងគ្នានេះ គេបកស្រាយថា សេចក្តីសម្រេចខ្លះដែលមិនមានច្បាប់ដូចខាងលើចែង អាចត្រូវគេ លុបចោលឬកែប្រែនៅពេលក្រោយបាន អាស្រ័យលើ លក្ខណៈនៃសេចក្តីសម្រេចទាំងនោះ ។

៣- ទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ដោយហេតុថាលទ្ធភាពលុបចោលឬកែប្រែអាចត្រូវ គេសម្រេច ដោយផ្អែកលើលក្ខណៈរបស់វា គេត្រូវតែធ្វើការពិចារណានូវស្ថានភាពដូចខាងក្រោមអោយ បានទូលំទូលាយ:

- ១. ស្ថេរភាពផ្លូវច្បាប់ ភាពចាំបាច់ក្នុងការការពារភាគីដែលដីកាសម្រេចគាំទ្រ ភាពចាំបាច់ក្នុងការ រក្សាការពារ ឆន្ទានុសិទ្ធិនៃការកាត់ក្តី អត្ថិភាពនីតិវិធីដែលគេប្រើសំរាប់ការតវ៉ា ដូចជាការ តវ៉ាចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារ ការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ជាអាទិ៍ និង

២. ការកាត់បន្ថយសោហ៊ុយសំរាប់នីតិវិធី និង បន្ទុកករណីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ លទ្ធភាពលើកកំពស់ឆន្ទានុសិទ្ធិ
នៃការកាត់ក្តីតាមរយៈចៅក្រមកែលម្អអន្តរដោយខ្លួនឯង ក្នុងករណីមានកំហុសច្បាស់លាស់
ភាពចាំបាច់រក្សា ការពារដែលត្រូវធ្វើជាបន្ទាន់ ។

មតិផ្ទាល់របស់អ្នកនិពន្ធមានដូចតទៅ:

ដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ គឺដូចគ្នាច្រើននឹងសាលក្រម ដោយសារវារីនិច្ច័យលើទំនាក់ទំនងផ្នែក
សារធាតុនៃកម្មវត្ថុដែលមានវិវាទ ទោះបីជាមានលក្ខណៈសាកល្បងក៏ដោយ ហើយនីតិវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំ
ធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេច ។ ហេតុនេះហើយ គួរតែបកស្រាយថា អត្ថបទនៃដីកាសម្រេចចាត់ចែង
រក្សាការពារ គឺមានឥទ្ធិពលខ្លាំង ។ ទោះបីជាចៅក្រមរកឃើញថាមានកំហុសក៏ដោយ ចៅក្រមគួររងចាំរហូតដល់
មានបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះដីកានេះ ហើយចៅក្រមខ្លួនឯងមិនអាចលុប ឬកែប្រែវាបានទេ ។

២៦- នៅពេលដែលពាក្យតវ៉ាចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារត្រូវបានដាក់មក តើចៅក្រមរូបណាទទួលបន្ទុកជំរះក្តី ជាចៅក្រមដែលចេញដីកាសម្រេចមុនដំបូងគេ ឬចៅក្រមផ្សេងទៀត?

១- មានបញ្ញត្តិចែងថា កូនបំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារទៅតុលាការដែលចេញដីកាសម្រេចនោះ (មាត្រា ៥៥០) ហើយ ពាក្យសុំតវ៉ានេះត្រូវធ្វើទៅកាន់តុលាការដែលជាស្ថាប័នសាធារណៈដែលទទួលបន្ទុក (ឧទាហរណ៍ "តុលាការក្រុងភ្នំពេញ" ជាអាទិ៍)

របៀបជ្រើសចៅក្រមទទួលបន្ទុកជំរះក្តីការតវ៉ានេះដែលយកចេញពីចំណោមចៅក្រមទាំងឡាយ របស់តុលាការដែលដាក់ពាក្យសុំតវ៉ានោះ គឺត្រូវសំរេចទៅតាមវិធីបែងចែករឿងក្តីដែលមានកំនត់ទុកជាមុន(មាត្រា ២៦) ។

២- ដូចនេះ មានសំណួរលើកឡើងថាតើត្រូវកំណត់ការបែងចែករឿងក្តីដោយវិធីណា? ដោយហេតុថា ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីមិនមានបញ្ញត្តិចែងទាក់ទងនឹងសំណួរនេះ មិនមានសំណួរចោទឡើងអំពីបញ្ហានីត្យានុកូលភាពទេ មិនខ្វល់ថានរណាជាអ្នកទទួលបន្ទុករឿងក្តីទេ ។ តាមទស្សនៈទាញចេញពីការសំរេចដ៏ត្រឹមត្រូវ មានមតិពីរលើកឡើងដូចខាងក្រោម:

- ១. ដោយសារវាមានចរិតលក្ខណៈជានីតិវិធីបណ្តឹងឧបាស្រ័យ វាជាការប្រសើរប្រសិនបើចៅក្រមផ្សេងពីចៅក្រមដែលបានចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ទទួលបន្ទុកការជំនុំជំរះក្តីការតវ៉ាដើម្បីងាយស្រួលទទួលបាននូវការយល់ព្រមពីកូនបំណុល ។
- ២. ដោយសារតែវាមិនមែនជាបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ប៉ុន្តែវាជាពាក្យសុំតវ៉ា នៅក្នុងតុលាការដដែលនេះ ហើយការវិនិច្ឆ័យមានលក្ខណៈបន្តពីការវិនិច្ឆ័យត្រាកន្លងមក ជាការប្រសើរបើចៅក្រមដែលចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ទទួលបន្ទុកការជំរះក្តីការតវ៉ា ។

៣- នៅប្រទេសជប៉ុន ក្នុងស្ថានភាពបញ្ញត្តិច្បាប់ស្រដៀងគ្នានេះ វិធីសាស្ត្របែងចែករឿងក្តី គឺគេកំណត់ឡើងភាគច្រើនចៅក្រមផ្សេងទទួលបន្ទុកការវិនិច្ឆ័យបណ្តឹងតវ៉ានេះ (ដូចចំណុចទី១ ខាងលើ) ។

ផ្ទុយទៅវិញ ក៏មានករណីដែលគេកំណត់ឱ្យក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជំរះដដែលជាអ្នកចាត់ការបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារ នៅពេលក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជំរះនោះជាអ្នកចេញដីកាចាត់ចែងរក្សាការពារ

ឬនៅពេលដែលពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារត្រូវបានធ្វើឡើងចំពោះបណ្តឹងអង្គសេចក្តីកំពុង
ប្រព្រឹត្តទៅ ចៅក្រមដែលទទួលបន្ទុកបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ត្រូវទទួលបន្ទុកករណីរតវ៉ានេះ ។ ដូចនេះ
គេមិនជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រទីមួយខាងលើជានិច្ចនោះទេ ។

នេះគឺជាបញ្ហាដែលគួរតែធ្វើការសម្រេចដោយផ្អែកលើស្ថានភាពជាក់ស្តែងក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

- ៤- ទាក់ទងនឹងចៅក្រមដែលទទួលបន្ទុកពាក្យសុំលុបចោលការចាត់ចែងរក្សាការពារដែលមានចែងក្នុងមាត្រា
៥៥៨ និង ៥៥៩ គេអនុវត្តទ្រឹស្តីស្ទើរតែដូចគ្នាសុទ្ធសាធ្វើនឹងទ្រឹស្តីខាងលើនេះ ចំពោះករណីនេះ ។

២៧- ទាក់ទងនឹងការដាក់ពាក្យសុំការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន ប្រសិនបើ តុលាការចេញដីកាសម្រេចក្រោយពេលសាកសួរ (មាត្រា ៥៤៨ កថាខណ្ឌ ៤) ហើយបន្ទាប់មកទៀតមានពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចនេះ ក្នុងករណីនេះតើចាំបាច់ត្រូវរៀបចំការសាកសួរម្តងទៀតដែរឬទេក្នុងពេលតវ៉ានេះ (មាត្រា ៥៥២) ?

១.ការសាកសួរត្រូវធ្វើសារជាថ្មីនៅពេលវិនិច្ឆ័យអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៥២ ។

២.នៅប្រទេសជប៉ុន មានករណីជាច្រើនដែលចៅក្រមទទួលបន្ទុកចាត់ការរឿងដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ និងចៅក្រមទទួលបន្ទុកវិនិច្ឆ័យអំពីការតវ៉ា ផ្សេងគ្នា ទោះបីជាចៅក្រមទាំងនេះស្ថិតនៅក្នុងតុលាការតែមួយក៏ដោយ ។ ក្នុងករណីនេះ គេត្រូវធ្វើការសាកសួរសារជាថ្មី ។

៣.គេអាចនិយាយបានថា ទោះបីចៅក្រមចេញដីកាចាត់ចែងរក្សាការពារ និងចៅក្រមវិនិច្ឆ័យអំពីពាក្យសុំតវ៉ាជាមនុស្សតែមួយក៏ដោយ ចាំបាច់ត្រូវតែធ្វើការសាកសួរសារជាថ្មីទៀត ។

ផ្អែកតាមច្បាប់ នៅពេលវិនិច្ឆ័យអំពីពាក្យសុំតវ៉ា យ៉ាងហោចណាស់ត្រូវរៀបចំការសាកសួរឱ្យបានម្តងតាមវិធីតទល់គ្នា (មាត្រា ៥៥២) តែផ្ទុយទៅវិញមិនមានបញ្ញត្តិដូច្នោះទេចំពោះដំណាក់កាលចេញដីកាចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ហើយចៅក្រមអាចស្តាប់ម្ចាស់បំណុល និងកូនបំណុលដោយឡែក ។ លើសពីនេះទៀត ក្នុងដំណាក់កាលវិនិច្ឆ័យអំពីពាក្យសុំតវ៉ា ចាំបាច់ត្រូវកំណត់អំពីការបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ (មាត្រា ៥៥៣) តែចំពោះការចេញដីកាសម្រេចវិញ មិនមានបញ្ញត្តិដូចនេះទេ ។

តាមការអនុវត្ត នៅក្នុងការវិនិច្ឆ័យដើម្បីចេញដីកា គេចាំបាច់ត្រូវការនូវដីកាសម្រេចប្រញាប់ ហើយករណីបែបនេះមានច្រើន ឧទាហរណ៍ដូចជាករណីដែលដីកាសម្រេចធ្វើឡើងដោយសាកសួរម្ចាស់បំណុល និង កូនបំណុលដាច់ដោយឡែក ។

ដូចដែលបានពន្យល់ខាងលើ បញ្ញត្តិច្បាប់ទាមទារឱ្យមានការវិនិច្ឆ័យប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះការវិនិច្ឆ័យអំពីពាក្យសុំតវ៉ាជាងដំណាក់កាលចេញដីកាសម្រេច ហើយក្នុងករណីជាច្រើន ចាំបាច់ត្រូវបញ្ចូលនីតិវិធីធម្មតា ក្នុងដំណាក់កាលចេញដីកា ។ ហេតុដូច្នោះហើយ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើការសាកសួរក្នុងការវិនិច្ឆ័យអំពីពាក្យសុំតវ៉ា ។

៤.ក្នុងករណីខ្លះ ការសាកសួរត្រូវបានគេរៀបចំបានគ្រប់គ្រាន់ហើយក្នុងដំណាក់កាលចេញដីកាសម្រេច ហើយការធ្វើ
អំណះអំណាងដូចគ្នា អាចត្រូវបានលើកឡើងសារថ្មីក្នុងពេលវិនិច្ឆ័យការតវ៉ា ។ ក្នុងករណីនេះ គេអាចរៀបចំយ៉ាងខ្លី
ក្នុងការបញ្ចប់ការសាកសួរ និង ចេញដីកាសម្រេចចំពោះពាក្យសុំតវ៉ានោះ ។

២៨-

តើត្រូវសរសេរខ្លឹមសារសំខាន់ៗនៃដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារដោយវិធីណា ?

ការសរសេរខ្លឹមសារសំខាន់ៗនៃដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារ គឺធ្វើដូច ខាងក្រោម :

“ដីកាសម្រេចអំពីការចាត់ចែងរក្សាការពារ ដែលចេញដោយតុលាការ កក នៅថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៨ ដែលសម្រេចអំពីរឿងក្តីចាត់ចែងរក្សាការពារ (សំណុំរឿងលេខ ៩៩៩) រវាងម្ចាស់បំណុល ក និង កូនបំណុល ខ ត្រូវបានទទួលស្គាល់ ។”

យោងតាមមាត្រា ៥៥៤(១) នៅពេលដែលតុលាការសំរេចរក្សាទុកការសន្និដ្ឋាននៃដីកាសម្រេចចាស់ តុលាការត្រូវទទួលស្គាល់ដីកាចាស់នោះ។ ប៉ុន្តែ តុលាការមិនត្រូវលើកចោលពាក្យសុំតវ៉ាឡើយ ។ ដោយសារ ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចកន្លងមក គឺចាត់ទុកថាជាពាក្យសុំរបស់កូនបំណុលសុំឱ្យតុលាការធ្វើនីតិវិធី ទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬការសាកសួរ ដែលភាគីទាំងសងខាងអាចចូលរួមបាន និង ពិនិត្យមើលដីកា សម្រេចកន្លងមកដែលចេញដោយមិនមានការរៀបចំនីតិវិធីទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬការសាកសួរ ។

ដូច្នោះ នៅពេលដែលតុលាការសំរេចចិត្តរក្សាទុកដីកាសម្រេចមុន តុលាការមិនត្រូវលើកចោលពាក្យសុំ តវ៉ាចំពោះ ដីកាសម្រេចមុននេះទេ ប៉ុន្តែត្រូវចេញដីកាសម្រេចទទួលស្គាល់នូវដីកាសម្រេចមុន ។

ផ្ទុយទៅវិញ នៅពេលដែលតុលាការបានសំរេចលុបចោលនូវដីកាសម្រេចគ្រាមុន តុលាការត្រូវចេញនូវ ដីកាសម្រេចទីពីរ ដើម្បីផ្តល់អានុភាពថា តុលាការលើកចោលពាក្យសុំដែលធ្វើឡើងដោយម្ចាស់បំណុល ចំពោះ ដីកាសម្រេចគ្រាមុន ព្រមទាំងលុបចោលនូវដីកាសម្រេចគ្រាមុននោះ ។

២៩- សូមពន្យល់ខ្លឹមសារនៃមាត្រា ៥៥៧ (ការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារដោយសារមិនបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ជាអាទិ៍) កថាខណ្ឌ២ ដែលចែងថា " អំឡុងពេលដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ១ខាងលើនេះ ត្រូវមានរយៈពេលមិនតិចជាង ២ សប្តាហ៍ ។ " តើនៅប្រទេសជប៉ុន ការអនុវត្តជាក់ស្តែងចំពោះមាត្រានេះយ៉ាងដូចម្តេចដែរ?

១.ក្នុងករណីដីកាសម្រេចរក្សាការពារបានចេញហើយ ហើយម្ចាស់បំណុលមិនបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តីទេ កូនបំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារបាន ស្របតាមមាត្រា ៥៥៧ កថាខណ្ឌ១ ។

តុលាការដែលទទួលនូវពាក្យសុំនេះត្រូវបង្គាប់ឱ្យម្ចាស់បំណុលចាត់ការរឿងដូចខាងក្រោមក្នុងរយៈពេលមួយដែលចាត់ទុកថាសមរម្យ ។

១.ដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តី

២.ដាក់ឯកសារបញ្ជាក់ពីបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ហើយមាត្រា ៥៥៧ កថាខណ្ឌ ២ ចែងថារយៈពេលដែលរៀបរាប់ខាងលើ គួរតែយ៉ាងហោចណាស់ឱ្យបាន ២ សប្តាហ៍យ៉ាងតិច ។

២.បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៥៧ កថាខណ្ឌ ២ មានគោលបំណងផ្តល់ពេលវេលាដល់ម្ចាស់បំណុលក្នុងការរៀបចំបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ។ ដោយសារតែពេលវេលាចាំបាច់សំរាប់រៀបចំ អាចខុសគ្នាទៅតាមរឿងក្តីនីមួយៗ តុលាការអាចសម្រេចពីរឿងរយៈពេលចាំបាច់សំរាប់រៀបចំនេះដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ។ ក៏ប៉ុន្តែដោយសារតែមិនសូវមានភាពខុសគ្នា ច្រើនរវាងពេលវេលាចាំបាច់សំរាប់រៀបចំពាក្យសុំដីកាសម្រេចរក្សាការពារ និងពេលវេលាចាំបាច់រៀបចំដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ប្រសិនបើតុលាការទទួលបាននូវឆន្ទានុសិទ្ធិទាំងស្រុងដូច្នោះ ពេលវេលាដែលតុលាការផ្តល់ទៅឱ្យ ម្ចាស់បំណុលអាចខ្លីបំផុតប៉ុណ្ណោះ ។ ដូច្នោះហើយបានជាអ្នកច្បាប់ចែងក្នុងច្បាប់ "យ៉ាងហោចណាស់រយៈពេល ២ សប្តាហ៍ ដើម្បីធានាពេលវេលាជាអប្បបរមាសំរាប់ម្ចាស់បំណុល ។

៣.ក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង មិនមានការអនុញ្ញាតពេលវេលាយូរដូច្នោះទេ សំរាប់ការរៀបចំ ដោយពិចារណាថា មិនមានភាពខុសគ្នាច្រើនទេរវាងការរៀបចំសុំការរក្សាការពារ និង ការរៀបចំបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ។ ឧទាហរណ៍ គេអាចផ្តល់ពេលវេលារយៈពេល "មួយឆ្នាំ" នៅក្នុងច្បាប់ ប៉ុន្តែគេអាចបកស្រាយថាមិនសមហេតុផល ។

នៅតុលាការអូសាកា ជាទូទៅគេអនុញ្ញាតរយៈពេល "១៩ថ្ងៃ" ។ (១៤ ថ្ងៃ និង ៥ថ្ងៃ សំរាប់ ១.រៀបចំបណ្តឹងអង្គសេចក្តី) និង ២(២.ដាក់ឯកសារបញ្ជាក់ពីការរៀបចំបណ្តឹងអង្គសេចក្តី) ខាងលើ ។ ព័ត៌មាននេះ

ទទួលបានតាមរយៈការសំភាសជាមួយនឹងចៅក្រមនៃតុលាការដែលនិយាយខាងលើ) ។ យោងតាមអត្ថបទនិពន្ធ
ដោយចៅក្រមប្រចាំតុលាការតូក្យូ តុលាការនេះជាទូទៅអនុញ្ញាតរយៈពេល "មួយខែ" ។

៣០- តើ "សិទ្ធិប្តូរទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ" ក្នុងដីកាសម្រេច រក្សាការពារចាំបាច់ ត្រូវដូចគ្នានឹង"សិទ្ធិ ប្តូរទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលត្រូវទាមទារ"នៅក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តីដែរទេ?

១.នៅពេលបង្គាប់ឱ្យដាក់បណ្តឹងអង្គសេចក្តី (មាត្រា ៥៥៧-១.សូមមើលសំណួរទី ៣០ នៅក្នុងសៀវភៅនេះ) ម្ចាស់បំណុល ត្រូវដាក់បណ្តឹងអង្គសេចក្តី និង ដាក់ឯកសារបញ្ជាក់អំពីបណ្តឹងនោះក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ ។ បើមិនដូច្នោះទេ ដីការរក្សា ការពារនឹងត្រូវលប់ចោល ។

ពេលខ្លះ ក៏មានករណីម្ចាស់បំណុលត្រូវការប្តូរសិទ្ធិនៅដំណាក់កាលដាក់បណ្តឹងអង្គសេចក្តី ដោយសារខ្លះពេល ពិចារណាអំពីសិទ្ធិដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ ឬដោយសារការប្តូរស្ថានភាពក្រោយពេលដីការរក្សាការពារចេញ ហើយ ។

ឧទាហរណ៍លោក ក បានដាក់ពាក្យសុំចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់មិនអោយផ្ទេរការកាន់កាប់ចំពោះ លោក ខ " ដោយមានសិទ្ធិទាមទារឱ្យប្រគល់ដីត្រឡប់មកវិញដោយផ្អែកលើការបញ្ចប់កិច្ចសន្យាជួល " ជាសិទ្ធិ នឹងត្រូវបានរក្សាការពារ ហើយតុលាការបានទទួលស្គាល់ពាក្យសុំនោះ។ ប៉ុន្តែក្រោយពេលពិចារណាដោយ លំអិតរួចមក លោក ក រកឃើញថា កិច្ចសន្យាជួលនេះមិនមានអត្ថិភាពតាំងពីដំបូងមកម្ល៉េះ។ ហេតុដូច្នោះហើយ លោក ក ចង់ដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តីចំពោះលោក ខ ដោយផ្អែកលើ "សិទ្ធិទាមទារឱ្យប្រគល់ដីត្រឡប់មកវិញ ដោយផ្អែកលើកម្មសិទ្ធិ" ជាសិទ្ធិទាមទារ។

ក្នុងករណីទាំងនេះ ម្ចាស់បំណុលត្រូវដាក់បណ្តឹងអង្គសេចក្តីដោយផ្អែកលើ "សិទ្ធិទាមទារ" ខុសពី "សិទ្ធិដែលត្រូវ រក្សាការពារ" ក្នុងដីការរក្សាការពារ ។ បន្ទាប់មកទៀត បញ្ហាគឺត្រង់ថាតើគេអនុញ្ញាតនូវភាពខុសគ្នានេះ ត្រឹមកិច្ចប្តឹង ទាក់ទងនឹងការបង្គាប់ឱ្យដាក់បណ្តឹងអង្គសេចក្តីខាងលើ (ថាតើម្ចាស់បំណុលអាចជៀសផុតពីការ លុបចោលការរក្សា ការពារដែរឬ តាមរយៈការដាក់បណ្តឹងអង្គសេចក្តីដោយផ្អែកលើ "សិទ្ធិទាមទារខាងក្រោយ")

២.នៅប្រទេសជប៉ុន គេបកស្រាយថា ភាពខុសគ្នារវាងសិទ្ធិដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ និងសិទ្ធិទាមទារ គឺគេ អនុញ្ញាតត្រឹមកិច្ចមួយដែលមាន"អត្ថសញ្ញាណនៃការទាមទារ" រវាងសិទ្ធិទាំងពីរ ។ នេះគឺផ្អែកលើទស្សនៈដូចគ្នា នឹងទំហំនៃ ការកែប្រែការទាមទារដែលគេអនុញ្ញាតក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តី (មាត្រា ៨៤) ។

ជាក់ស្តែង គេបកស្រាយថា ភាពខុសគ្នារវាងសិទ្ធិទាំងពីរត្រូវគេទទួលយកអោយតែបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម:

១.ផលប្រយោជន៍នៃសិទ្ធិពីមុន និង សិទ្ធិក្នុងសង្គម ដូចគ្នា

២.សំណុំរឿងក្តីទាក់ទងនឹងសិទ្ធិពីមុន អាចយកមកប្រើប្រាស់បានច្រើនទាក់ទងនឹងសិទ្ធិថ្មី

៣១- ក្រោយពេលដឹកាសម្រេចអំពីការចាត់ចែងរក្សាការពារ បានចេញ ទាក់ទងនឹងវិវាទដីធ្លី កូនបំណុលដាក់ ពាក្យសុំ "លុបចោលដឹកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ដោយហេតុថា ម្ចាស់បំណុលមិនបានដាក់បណ្តឹង អង្គសេចក្តី" (មាត្រា ៥៥៧) ហើយបន្ទាប់មកម្ចាស់បំណុលដាក់ ពាក្យសុំសំរេចសំរួល ឬ សុំសេចក្តីសម្រេច ពីភ្នាក់ងាររដ្ឋបាល (ដូចជាគណៈកម្មការសុរិយោដី ជាអាទិ៍) ក្នុងករណីនេះ តើពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់ បំណុលអាចចាត់ទុកថាជាករណីបណ្តឹងអង្គសេចក្តី បាន ដែរឬទេ?

១- នីតិវិធីចាត់ចែងរក្សាការពារ មានគោលបំណងការពារជាបណ្តោះអាសន្ននូវសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុលដើម្បី កុំឱ្យ ម្ចាស់បំណុលរងការខូចខាតមុនពេលមានការសំរេច និង ប្រើប្រាស់សិទ្ធិរបស់គេដោយផ្អែក លើគំនិតថាម្ចាស់បំណុល នឹងចាត់វិធានការចាំបាច់ក្នុងការបង្កើតនូវសិទ្ធិរបស់ខ្លួន នៅពេលក្រោយទៀត ។ នៅពេលណាគេចេញនូវដីកា សម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារហើយ កូនបំណុលនឹងបង្កនូវគុណវិបត្តិនានា ដូចជាបង្កើតនូវស្ថានភាពដែលទ្រព្យ សម្បត្តិរបស់គាត់ដាក់ស្ថិតក្រោមការរឹតត្បិត ។ ដូចនេះហើយ មាត្រា ៥៥៧ ផ្តល់វិធានការដល់កូនបំណុល ក្នុងការ ស្វែងរកការលុបចោលដឹកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ នៅពេលម្ចាស់បំណុលមិនបានចាត់នីតិវិធីដើម្បីបង្កើតសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ក្រោយពេលដែលទទួលបានដីកាបែប នេះ ។

ដោយវិនិច្ឆ័យពីខ្លឹមសារនៃបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៥៧ មានការបកស្រាយថា "បណ្តឹងអង្គសេចក្តី" មិនមាន ន័យជាចាំបាច់ថាជា បណ្តឹងក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីប៉ុណ្ណោះទេ ហើយវានិយាយទាក់ទងនឹងនីតិវិធី កំណត់អំពីអត្ថិភាព ឬ នត្តិភាពនៃសិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារ ប្រកបដោយអានុភាពអាជ្ញាអស់ជំនុំ (ប្រៀបធៀប មាត្រា ១៩៤) ។

២- ទាក់ទងនឹងសំណួរនេះ ចំលើយអាចខុសគ្នា អាស្រ័យលើប្រព័ន្ធដោះស្រាយជម្លោះដីធ្លីនៅកម្ពុជា ។ (អ្នកនិពន្ធ មិនអាចយល់ចំណុចលំអិតអំពីប្រព័ន្ធនោះទាំងស្រុងទេ ។ គេណែនាំឱ្យធ្វើការពិនិត្យ មើលនូវទស្សនៈខាងក្រោម ដោយឆ្លុះបញ្ចាំងនូវស្ថានភាពជាក់ស្តែងនៅកម្ពុជា) ។

ក- ក្នុងប្រព័ន្ធដែលតម្រូវឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់ពាក្យបណ្តឹងបាន ទាល់តែក្រោយពេលឆ្លងកាត់នូវនីតិវិធី សំរេចសំរួល ឬ ការសម្រេចក្តីហើយ ជាអាទិ៍ ដោយគណៈកម្មការសុរិយោដី ជាអាទិ៍ គេអាច បកស្រាយថា ការដាក់ពាក្យសុំសំរេចសំរួល ឬសេចក្តីសម្រេច គឺចាត់ទុកថាជា "ការដាក់ពាក្យ បណ្តឹងអង្គសេចក្តី" ដោយសារមូលហេតុពីរយ៉ាង : ទី១ ការដាក់ពាក្យសុំសំរេចសំរួល សេចក្តី សម្រេច ជាអាទិ៍ របស់ម្ចាស់បំណុល មានន័យថា ម្ចាស់បំណុលបានធ្វើនូវ ជំហានទី ១នៃនីតិវិធី ចាំបាច់ដើម្បីកំណត់នូវសិទ្ធិរបស់គេ និង ទី២ នៅពេលណាតុលាការបានបង្គាប់ឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់

ពាក្យបណ្តឹងក្នុងកំឡុងពេលណាមួយជាក់លាក់ ការបង្កាប់បែបនេះអាចធ្វើឱ្យម្ចាស់បំណុលមិនអាចធ្វើតាមបានលុះត្រាតែនីតិវិធីសំរេចសំណុំរឿង សេចក្តីសម្រេច ជាអាទិ៍ បានបញ្ចប់មុនពេលអាជ្ញាយុកាលផុតកំណត់ ។

ខ- ក្នុងករណីមានប្រព័ន្ធដែលអាចឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់ពាក្យបណ្តឹងដោយមិនចាំបាច់ឆ្លងកាត់នីតិវិធីសំរេចសំណុំរឿង ឬ សេចក្តីសម្រេចដូចរៀបរាប់ខាងលើ គេគួររកស្រាយថា ការដាក់ពាក្យសុំសំរេចសំណុំរឿង ឬសេចក្តីសម្រេច មិនអាច ចាត់ទុកថាជា "ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តី"ទេ ហើយម្ចាស់បំណុលត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹងផ្ទាល់ចំពោះមុខតុលាការ ។ ដោយហេតុថា ដើម្បីឱ្យស្របតាមខ្លឹមសារនៃមាត្រា៥៥៧ ដែលរៀបរាប់ខាងលើ ម្ចាស់បំណុលគួរតែចាត់វិនិច្ឆ័យចាំបាច់ឱ្យបានលឿនតាមដែលអាចធ្វើបាន ដើម្បីឱ្យកូនបំណុលរួចចាកពីស្ថានភាពមិននឹងក្នុងតំណាក់កាលដំបូង ។

៣២- ករណីកូនបំណុលដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ តើការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារដែលកំពុងប្រព្រឹត្តទៅត្រូវផ្អាកដែរឬទេ?

ការអនុវត្ត មិនត្រូវផ្អាកជាស្វ័យប្រវត្តិនោះទេ ។ សុំត្រូវតែនៅពេលណាកូនបំណុលដាក់ពាក្យសុំ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៥១(១) ហើយតុលាការចេញសេចក្តីសម្រេចទទួលស្គាល់ពាក្យសុំនោះ ទើបការអនុវត្តចាត់ចែងរក្សាការពារដែលកំពុងប្រព្រឹត្តទៅត្រូវផ្អាក ឬលុបចោល ។ សំរាប់ព័ត៌មានលម្អិត សូមមើលកំណត់នៃមាត្រាដែលបានលើកឡើង ។

៣៣- ក្នុងករណីដែលសេចក្តីសម្រេចត្រូវបានធ្វើឡើងដោយទទួលស្គាល់ដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារប្រឆាំង ចំពោះពាក្យសុំឆ្លើយតបដីកាសម្រេចនេះ ហើយកូនបំណុលធ្វើបណ្តឹងជំទាស់ចំពោះ សេចក្តីសម្រេចនេះ តើការអនុវត្តដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារដែលកំពុងប្រព្រឹត្តទៅត្រូវផ្អាកដែរឬទេ?

ការអនុវត្តមិនត្រូវផ្អាកជាស្វ័យប្រវត្តិទេ ។ លុះត្រាតែនៅពេលណាកូនបំណុលដាក់ពាក្យសុំ ដូចមានចែងក្នុង មាត្រា៥៥១(១) ដែលអនុវត្តដូចគ្នាក្នុងមាត្រា៥៦១(៣) ហើយតុលាការចេញក្តីសម្រេចទទួលស្គាល់ ពាក្យសុំនោះ ទើបការអនុវត្តចាត់ចែងរក្សាការពារដែលកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ត្រូវផ្អាក ឬលុបចោល ។

៣៤- សូមផ្តល់ករណីគំរូអំពី "បើយល់ឃើញថាចាំបាច់ពិសេស" ក្នុងមាត្រា ៥៥៦ វាក្យខ័ណ្ឌ ។

១- នៅពេលចេញសេចក្តីសម្រេចលុបចោលដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ក្នុងការវិនិច្ឆ័យអំពីពាក្យសុំតវ៉ា នឹងដីកាសម្រេចនេះ សេចក្តីសម្រេចនឹងមានអានុភាពលុះត្រាតែសេចក្តីសម្រេចនោះចូលជាស្ថាពរ (មាត្រា ៥៥៦) ។ ប៉ុន្តែមានបញ្ញត្តិចែងថា តុលាការអាចប្រកាសថាសេចក្តីសម្រេចមានអានុភាពភ្លាម បើសិនជាតុលាការយល់ឃើញ ថាចាំបាច់ពិសេស (មាត្រា ៥៥៦) ។

២- ជាគោលការណ៍ សេចក្តីសម្រេចនឹងមានអានុភាពភ្លាម លុះត្រាតែត្រូវបានជូនដំណឹង (មាត្រា ២១៣(១)) ។ ប៉ុន្តែ បើសិនជាសេចក្តីសម្រេចលុបចោលខាងលើ មានអានុភាពភ្លាម កូនបំណុលអាច ចាត់ចែងកម្មវត្ថុភ្លាមៗបាន ក្រោយពេលចាត់នីតិវិធីលុបចោលការអនុវត្តការរក្សាការពារ ដោយមិនទុកឱ្យ ម្ចាស់បំណុលរកវិធានការស្តារនូវ កម្មវត្ថុនោះវិញបានទេ សូម្បីមានការសម្រេចផ្ទុយក្នុងបណ្តឹងដំទាស់ពេល ក្រោយក៏ដោយ ។

ដូចនេះ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុល ខ្លឹមសារសំខាន់នៃមាត្រា ៥៥៦ ចែងថា សេចក្តីសម្រេចលុបចោលខាងលើ នឹងមិនមានអានុភាពភ្លាមឡើយតាមគោលការណ៍ ហើយអានុភាព នៃដីកា សម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ នៅមានបន្តរហូតទាល់តែសេចក្តីសម្រេចលុបចោលស្ថាពរ ។

៣- ក្នុងករណីគេផ្តល់អត្ថិភាពដល់ផលប្រយោជន៍របស់កូនបំណុលទោះបីជាប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍ម្ចាស់- បំណុល ក៏ដោយ ជាការចាំបាច់ត្រូវបង្កើតឱ្យមានអានុភាពភ្លាមដល់សេចក្តីសម្រេចលុបចោល ដើម្បីរំដោះ កូនបំណុល ពី ការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារ ។

ដូច្នេះហើយបានជាមានចែងនូវបញ្ញត្តិមាត្រា ៥៥៦ "នៅពេលតុលាការយល់ឃើញថាចាំបាច់ពិសេស" ដើម្បីផ្តល់អានុភាពភ្លាមៗដល់សេចក្តីសម្រេចលុបចោល ដើម្បីរំដោះកូនបំណុលពីការអនុវត្តការចាត់ចែង រក្សាការពារ ។ ចំពោះការបកស្រាយអំពី "នៅពេលតុលាការយល់ឃើញថាចាំបាច់ពិសេស" លក្ខខណ្ឌរំដោះកូនបំណុលចេញពីការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៥១ អាចធ្វើជាចំណុចយោងបាន ។ មានន័យ ថា គេអាចបកស្រាយថា តុលាការអាចចាត់ទុកចាំបាច់ ពិសេសក្នុងករណីជាច្រើន នៅពេលណាដែល៖ ១) មានស្ថានភាពច្បាស់លាស់ដែលបង្កើតជាសំអាង ហេតុសំរាប់លុបចោលដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ និង ២) មានការបារម្ភថាការអនុវត្ត ដីកាសម្រេច ចាត់ចែងរក្សាការពារ អាចបង្កនូវការខូចខាតដែលមិនអាចជួសជុលបានចំពោះកូនបំណុល ។

ជាក់ស្តែង ខាងក្រោមនេះជាឧទាហរណ៍ករណី១ខាងលើ:

- នៅពេលបកស្រាយគតិយុត្តអំពីដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារដំបូងគេឃើញ មានកំហុសច្បាស់លាស់
- នៅពេលគេរកឃើញថា ភស្តុតាងជាឯកសារដែលជាមូលដ្ឋានចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ជាឯកសារ ក្លែងបន្លំ ។

ខាងក្រោមនេះជាឧទាហរណ៍ករណី២ ខាងលើ:

- នៅពេលណា ការបន្តនៃអនុវត្តចាត់ចែងរក្សាការពារ អាចបង្កឱ្យកូនបំណុលក្ស័យធន ។
- នៅពេលណា ការបន្តនៃអនុវត្តចាត់ចែងរក្សាការពារ អាចបង្កឱ្យជីវិតរបស់កូនបំណុលដួលរលំ ។

៣៥- តើមានករណីណាខ្លះដែលយើងអាចធ្វើដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ និង ដីកាសម្រេចអនុវត្តនៃ ដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារនោះ ដោយតាមរយៈពាក្យសុំតែ១? ឧទាហរណ៍ តើគេអាចសុំដីកា សម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ និងការអនុវត្តដីកាសំរេចនោះ ដោយគ្រាន់ធ្វើពាក្យ សុំតែមួយបានដែរឬទេ?

មានរឿងវិវាទដូចខាងក្រោម:

នៅពេលចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ គេធ្វើបានតាមរបៀបចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស ដោយក្រឡាបញ្ជីតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ (មាត្រា ៥៦៧) ។ អីចឹងហើយទើបមានអ្នកខ្លះនិយាយថា មិនចាំបាច់ឱ្យ ម្ចាស់បំណុលដាក់ពាក្យសុំមួយទៀតទេ ហើយអាចអនុញ្ញាតឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់ពាក្យសុំដីកាសម្រេច និង ការអនុវត្ត ដីកានោះ ក្នុងពេលជាមួយគ្នាបាន ។

ទាក់ទងនឹងចំណុចនេះ មានមតិពីរលើកឡើង:

១- ទីស្តីអវិជ្ជមាន: មាត្រា ៥៣២(២) មាត្រា ៥៣៤(ច) និង មាត្រា៣៤៩(២) អនុវត្តដូចគ្នា តាមមាត្រា ៥៦៤ "ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ" គួរតែត្រូវបានដាក់ដាច់ដោយ ឡែកពី "ពាក្យសុំដីកាសម្រេច រឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ" ។

ចំណោទបញ្ហា និង ដំណោះស្រាយ

- ១. គេត្រូវអនុវត្តនូវនីតិវិធីដ៏វែងខាងក្រោម ដែលវាផ្ទុយនឹងភាពចាំបាច់នៃនីតិវិធីចាត់ចែងរក្សាការពារ ដែលត្រូវធ្វើអោយបានលឿន:
 - "ការបញ្ជូនដីកាសម្រេច"- "ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្ត"- "ការរៀបចំចុះបញ្ជីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន"- "ការចុះបញ្ជីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន"
 - គេអាចជូនដំណឹងដល់ម្ចាស់បំណុលអំពីដីកាសម្រេចតាមរយៈទូរស័ព្ទនៅពេលបញ្ជូនដីកានោះ ។

២. ករណីដីកាសម្រេចអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន បានបញ្ជូនទៅឱ្យម្ចាស់បំណុល និង កូនបំណុល ក្នុងពេលប្រហាក់ប្រហែលគ្នា (មាត្រា ៥៤៣) គេខ្លាចថាកូនបំណុលធ្វើការចុះបញ្ជីការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ មុនពេលនីតិវិធី ចប់សព្វគ្រប់៖ “ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្ត” - “ការរៀបចំចុះបញ្ជីការរឹបអូសជា បណ្តោះអាសន្ន” - “ការចុះបញ្ជីការរឹបអូសជា បណ្តោះអាសន្ន” ។

➢ ដើម្បីកុំឱ្យមានស្ថានភាពនេះកើតឡើង គេអាចបញ្ជូនដីកាទៅម្ចាស់បំណុលមុនគេ ហើយពន្យា ពេលការបញ្ជូនទៅកូនបំណុលជាបណ្តោះអាសន្ន រហូតដល់ពេលការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជា បណ្តោះអាសន្ន បានធ្វើរួចរាល់ហើយ ។

២- ទ្រឹស្តីវិជ្ជមាន៖ តាមរយៈ “ពាក្យសុំដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ” គេក៏អាចដាក់ ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដីកាសម្រេចនេះផងដែរ ដើម្បីត្រៀមលក្ខណៈចំពោះករណីពាក្យសុំមុន ត្រូវគេផ្តល់ ការយល់ព្រមនៅពេល អនាគត ។

ចំណោទបញ្ហា និង ដំណោះស្រាយ

១. ទ្រឹស្តីនេះប្រឆាំងនឹងបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៦៤ និង មាត្រា ៣៤៩(២) ដែលចែង ថាពាក្យសុំឱ្យ អនុវត្តត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនឹងលិខិតចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្តដែលមានអានុភាពអ នុវត្ត ។

➢ ករណីគេអាចបំពេញនូវលក្ខខណ្ឌទាំងអស់នេះ គេអាចបកស្រាយថា តាមការពិចារណាភាព ចាំបាច់ក្នុងការអនុវត្តនីតិវិធី ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តអាចធ្វើតាមរយៈពាក្យសុំដីកាសម្រេចរឹបអូស បណ្តោះអាសន្ន ។

១- មានតម្រូវការខ្ពស់ជាពិសេសការអនុវត្តឱ្យបានលឿន និង ការអនុវត្តដោយសំងាត់ ។

២- ស្ថាប័នទទួលបន្ទុកចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ក៏ជាស្ថាប័នទទួលបន្ទុកអនុវត្ត ដីកានោះផងដែរ ។

៣- ខ្លឹមសារនៃការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារ គឺត្រូវច្បាស់លាស់ ។

២. បញ្ញត្តិច្បាប់ចែងមិនច្បាស់ថាប្រភេទចាត់ចែងរក្សាការពារណា ដែលគេអនុវត្តនូវទ្រឹស្តីនេះ ។

គេអាចបកស្រាយថា ទ្រឹស្តីនេះអនុវត្តចំពោះករណីទាំងឡាយណា ដែលបំពេញតាមតម្រូវការ ទាំងអស់ពីចំណុច(១)ដល់(៣) នៃចំណុច ១ខាងលើ ឬ និយាយម្យ៉ាងវិញទៀត "ការអនុវត្តការ ចាត់ចែងរក្សាការពារតាមវិធីចុះបញ្ជី ឬវិធីបញ្ជូនដីកាសម្រេចអំពីការចាត់ចែងរក្សាការពារទៅកាន់ កូនបំណុលទី ៣ ឬ តតិយជនដែលដូចភាគី" ។ ឧទាហរណ៍ ទ្រឹស្តីនេះ គេអនុវត្តក្នុងករណីការ ចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែងអចលនវត្ថុ ករណីរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល ជាអាទិ៍ ព្រមទាំងការរឹបអូសជាបណ្តោះ អាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ។

នៅពេលចាប់ផ្តើម ជាការប្រសើរត្រូវជ្រើសរើសទ្រឹស្តីទី១ខាងលើ ដែលស្របតាមបញ្ញត្តិច្បាប់ ។ ទោះបីជា យ៉ាងណាក៏ដោយ បើពិចារណាអំពីភាពចាំបាច់ជាក់ស្តែង ការបកស្រាយ និង ទ្រឹស្តីទី២ខាងលើ អាចមានលទ្ធភាព ច្រើន ។ (នៅប្រទេសជប៉ុន បញ្ញត្តិច្បាប់ អាចបកស្រាយដូចចំណុចទី ២ ខាងលើបាន) ។ ក្នុងករណីនេះ គេត្រូវ ចាប់អារម្មណ៍ចំពោះសេចក្តីណែនាំនៅពេលទទួលពាក្យសុំដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ។ គឺថា ក្នុងករណី មានពាក្យសុំដែលបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌពីចំណុច(១)ដល់(៣) នៃចំណុចទី២ ខាងលើ គេគួរណែនាំឱ្យដាក់ពាក្យសុំ អនុវត្តដីកាសម្រេចនោះផងដែរ ហើយវាមានប្រយោជន៍ក្នុងការរៀបចំគំរូពាក្យសុំជាមុនសំរាប់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ ។ តាមខ្លឹមសារនៃពាក្យសុំត្រូវចែងដូចតទៅ៖ " ហេតុនេះ ខ្ញុំសូមឱ្យមានការវិនិច្ឆ័យ ថា "ដើម្បីធានាការអនុវត្ត សិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុល ចំពោះកូនបំណុល ដូចដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងបញ្ជីសិទ្ធិលើបំណុលដែលមាន ភ្ជាប់មកជាមួយ អចលនវត្ថុដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុលដូចដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងបញ្ជីអចលនវត្ថុ ដែលមាន ភ្ជាប់មកជាមួយត្រូវធ្វើការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និងត្រូវស្នើសុំការអនុវត្តនូវការ រឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះអចលនវត្ថុខាងលើនេះផងដែរ" ។

៣៦- ដីរបស់កូនបំណុលមិនបានចុះបញ្ជី បើសិនជាតុលាការចេញដីកាបង្គាប់ចាត់ចែងរក្សាការពារ តើតុលាការ ត្រូវធ្វើដូចម្តេច?

នីតិវិធីអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ គឺមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៦៧ មាត្រា ៤២០ ជាអាទិ៍ ប្រសិនបើដីដែលត្រូវរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នមិនទាន់បានចុះបញ្ជីទេនោះ
អញ្ជឹងក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យ ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ច ចុះបញ្ជីដីនោះ
ព្រមទាំងចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នផង ។

៣៧

- ១- តើការអនុវត្តការវិបាករបស់អង្គការសហបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើដោយរបៀបណា?
- ២- នៅពេលអចលនវត្ថុ ត្រូវគេវិបាករបស់អង្គការសហបណ្តោះអាសន្ន តើត្រូវបង្ខំកូនបំណុលឱ្យចាកចេញពីអចលនវត្ថុនោះដែរឬទេ? ឬ តើកូនបំណុលអាចជួលទ្រព្យសម្បត្តិនោះបានដែរឬទេ?
- ៣- តើការអនុវត្តការវិបាករបស់អង្គការសហបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុមានអានុភាពអ្វីខ្លះ?

១- ទាក់ទងនឹង (១)

ការអនុវត្តការវិបាករបស់អង្គការសហបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើតាមរបៀបចុះបញ្ជីអំពីការវិបាករបស់អង្គការសហបណ្តោះអាសន្ន (មាត្រា ៥៦៧(១)) ។ ដោយឡែក ក្រឡាបញ្ជីនៃតុលាការដែលចេញដីការវិបាករបស់អង្គការសហបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវផ្អែកផ្អាកឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ច ចុះបញ្ជីអំពីការវិបាករបស់អង្គការសហបណ្តោះអាសន្ននោះដែលពាក់ព័ន្ធនឹងដីកា សម្រេចនោះ (មាត្រា ៥៦៧(២) ដល់(៤) និង មាត្រា ៤២០) ។

២- ទាក់ទងនឹង (២)

ខុសពីការវិបាករបស់អង្គការសហបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ (ប្រៀបធៀប មាត្រា ៥៦៥) ការវិបាករបស់អង្គការសហបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ មិនត្រូវធ្វើតាមរបៀបកាន់កាប់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុដោយអាជ្ញាសាលាឡើយ ។ ការអនុវត្តការវិបាករបស់អង្គការសហបណ្តោះអាសន្នត្រូវរារាំងកូនបំណុលក្នុងការប្រើប្រាស់ និង អាស្រ័យផលពីអចលនវត្ថុតាមវិធីប្រើធម្មតាឡើយ (មាត្រា ៥៦៧(៤) និង មាត្រា ៤២១(៣)) ។

ដូច្នេះ កូនបំណុលមិនត្រូវបានរារាំងពីការប្រើប្រាស់អចលនវត្ថុដែលមានវិវាទនោះទេ ហើយមិនចាំបាច់ចាកចេញឡើយ ។ លើសពីនេះទៀត ក្នុងករណីកូនបំណុលជួលអចលនវត្ថុនោះទៅអ្នកផ្សេងមុនពេលអនុវត្តការវិបាករបស់អង្គការសហបណ្តោះអាសន្ន ការជួលបន្តនៃអចលនវត្ថុនេះមិនប្រឆាំងនឹងអានុភាពនៃការវិបាករបស់អង្គការសហបណ្តោះអាសន្នឡើយ ។

ផ្ទុយទៅវិញ ការជួលសារថ្មីនៃអចលនវត្ថុដែលមានវិវាទទៅអ្នកដទៃក្រោយ ការអនុវត្តការវិបាករបស់អង្គការសហបណ្តោះអាសន្ន មិនត្រូវចាត់ទុកដូចជាការប្រើប្រាស់ធម្មតានោះទេ ហើយវាប្រឆាំងនឹងអានុភាពនៃការវិបាករបស់អង្គការសហបណ្តោះអាសន្ន បើទោះបីជាកិច្ចសន្យាជួលរវាងកូនបំណុល និង អ្នកជួល មានសុពលភាពក៏ដោយ ។ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក្នុងករណីម្ចាស់បំណុលឈ្នះក្តីក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តី

ពេលក្រោយទៀតក៏ដោយ ហើយចាប់ផ្តើមអនុវត្តនីតិវិធីចំពោះអចលនវត្ថុនោះក៏ដោយ (មាត្រា ៤១៧ និង មាត្រាក្រោយទៀត) កិច្ចសន្យាជួលខាងលើ ត្រូវចាត់ទុកថាមិនមានសុពលភាពទេក្នុងនីតិវិធី ។ ដូចនេះ អ្នកជួលមិនអាចតតាំង និងម្ចាស់បំណុល អ្នកទិញអចលនវត្ថុនោះ ជាអាទិ៍ ដោយប្រើសិទ្ធិជួល របស់ខ្លួនបានឡើយ ។

៣- ទាក់ទងនឹង (៣)

ត្រូវបង្កប់កូនបំណុលកុំឱ្យចាត់ចែងអចលនវត្ថុដែលមានវិវាទ តាមរយៈការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះ អាសន្ន ។ មានន័យថា បើទោះបីជាកូនបំណុលក្រោយមកធ្វើទង្វើដូចជាការផ្ទេរអចលនវត្ថុដែលមានវិវាទ ឬ យក វាទៅដាក់ប្រតិភោគ (ការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុនេះត្រូវតែទទួល) កូនបំណុលមិនអាចតតាំងនិងម្ចាស់បំណុល ដោយអានុភាពនៃទង្វើរបស់ខ្លួនឡើយ ។ ដូច្នេះ ដូចបានពន្យល់ខាងលើ នៅពេលដែលម្ចាស់បំណុល បានចាប់ផ្តើម នីតិវិធីអនុវត្តចំពោះអចលនវត្ថុនោះហើយ (មាត្រា ៤១៧ និង មាត្រាបន្ទាប់ទៀត) ទង្វើរបស់កូនបំណុលបែបនេះ មិនត្រូវបានគេចាត់ទុកថាមានសុពលភាពទេ ។

៣៨- ហេតុអ្វីបានជា ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់ជារឿង ចាំបាច់?
តើអានុភាពនៃការអនុវត្តរបស់វាមានអ្វីខ្លះ?

១- ពិនិត្យមើលករណីគំរូខាងក្រោមដើម្បីងាយស្រួលពន្យល់

(ករណីគំរូ)

លោក 'ក' ប្តឹងលោក 'ខ' ឱ្យប្រគល់របស់ ហើយ លោក 'ក' ឈ្នះក្តី ហើយសាលក្រមចូលជាស្ថាពរ ។ ប៉ុន្តែ នៅពេលដែល 'ក' មានបំណងដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តដោយបង្ខំ លោក 'គ' កាន់កាប់វត្ថុដែលមានវិវាទនោះ ។ តើ លោក 'ក' អាចចាត់ការការអនុវត្តដោយបង្ខំនេះចំពោះលោក 'គ' បានដែរឬទេ ដោយផ្អែកលើសាលក្រម ដែល សម្រេចឱ្យគាត់ឈ្នះនោះ ?

២- ក្នុងករណីគំរូនេះ បើសិនជា ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់ មិនត្រូវបាន អនុវត្តមុនពេលដាក់ពាក្យបណ្តឹង :

ក- ប្រសិនបើ 'គ' បានទទួលវត្ថុនោះពី 'ខ' នៅពេលបណ្តឹងរវាង 'ក' និង 'ខ' កំពុងចាត់ការ:

ក្នុងបណ្តឹងទាមទារឱ្យប្រគល់វត្ថុ

ទោះបីជាចុងចំលើយបានផ្ទេរវត្ថុដែលមានវិវាទនោះទៅឱ្យ តតិយជនក៏ដោយក្នុងអំឡុងពេលបណ្តឹងកំ ពុងចាត់ការ ដើមចោទអាចបន្តបណ្តឹងចំពោះចុងចំលើយ បាន (មាត្រា ៨៨(២)) ។ អានុភាពនៃសាលក្រមចំពោះចុងចំលើយ អាចបន្តរហូតដល់សន្តិជន (អ្នកស្នងសិទ្ធិ ឬកាតព្វកិច្ច)របស់ចុងចំលើយ (មាត្រា ១៩៨ ចំណុច គ) ហើយដើមចោទ អាច អនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះ អ្នកស្នងរបស់ចុងចំលើយដែលជាកូនបំណុលនៃការអនុវត្តនោះ (មាត្រា ៣៥១(១)(គ)) ។ ក្នុងករណីនេះ ត្រូវផ្តល់ដល់ដើមចោទនូវរូបមន្តអនុវត្តពិសេសដោយភ្ជាប់ជាមួយ នឹងសាលក្រមដែលកាត់ឱ្យដើមចោទឈ្នះនោះ(មាត្រា ៣៥៦(២)និង(៣) ដើម្បីធ្វើការអនុវត្ត ដោយបង្ខំនោះជាមួយនឹងសន្តិជន ដែលរៀបរាប់ខាងលើ ។

ដូចនេះ លោក ‘ក’ អាចចាត់ការនូវការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះ លោក ‘គ’ បានតាមរយៈនីតិវិធី ខាងលើ ។

ខ- ប្រសិនបើ ‘គ’ ទទួលបានវត្ថុនោះ ពី ‘ខ’ មុនពេលបណ្តឹងរវាងលោក ‘ក’ និង ‘ខ’ កំពុងចាត់ការ ដោយសារគ្មានបញ្ញត្តិណាមួយនៃមាត្រា ៨៨(២) និង ១៩៨ ចំណុច គ មាត្រា ៣៥១-១ ចំណុច គ ដូចចែងក្នុងចំណុច ក ខាងលើ អនុវត្តចំពោះករណីនេះទេ លោក ‘ក’ មិនអាចអនុវត្តដោយបង្ខំ ចំពោះ លោក ‘គ’ បានទេ ។

គេបកស្រាយថា ចំណាត់ការបណ្តឹងចាប់ផ្តើមនៅពេលបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹងដល់ចុងចំណើយ ។

គ- បើសិនជា ‘គ’ បានចាប់ផ្តើមកាន់កាប់វត្ថុដែលមានវិវាទហើយ ដោយមិនមានទំនាក់ទំនងជាមួយនឹង លោក ខ (អាចជាអ្នកកាន់កាប់ខុសច្បាប់ ជាអាទិ៍)

ដោយសារ គ មិនចូលក្នុងប្រភេទនៃសន្តិជនរបស់លោក ខ គ្មានបញ្ញត្តិណាមួយនៃមាត្រា ១៩៨ ចំណុច គ និង ៣៥១(១) ចំណុច គ ដូចចែងក្នុងចំណុច ‘ក’ ខាងលើ អនុវត្តចំពោះករណីនេះទេ ហើយលោក ‘ក’ មិនអាចអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះ លោក គ បានទេ ។ វាអនុវត្តបាន មិនថាពេល លោក ‘គ’ បានចាប់ផ្តើមកាន់កាប់ មិនថាមុនពេល ឬក្រោយពេល បណ្តឹងរវាងលោក ‘ក’ និង ‘ខ’ ចូលនីតិវិធីចាត់ការនោះទេ ។

ឃ- ក្នុងករណី ចំណុច ក ខាងលើ បើសិនជា លោក ‘គ’ មានសិទ្ធិតាំងចំពោះលោក ក : ឧទាហរណ៍ ករណីដែលលោក គ ទទួលបានវត្ថុដែលមានវិវាទដោយសុចរិត (ខសំខាន់នៃមាត្រា ១៩៣ នៃ ក្រម រដ្ឋប្បវេណី) ឬ លោក ‘គ’ ស្ថិតក្នុងប្រភេទ “តតិយជន” ដូចរៀបរាប់ក្នុង ខ សំខាន់នៃមាត្រា ៣៥៣(២) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី លោក គ អាចតាំងសិទ្ធិរបស់គាត់តាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដើម្បី បដិសេធនូវការទាមទាររបស់លោក ក ឱ្យប្រគល់វត្ថុ ។ ដូច្នេះ បើទោះបីជា លោក ‘ក’ ទទួលបាននូវ រូបមន្តអនុវត្តពិសេសដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងសាលក្រមដែលសំរេចឱ្យគាត់ឈ្នះតាមរយៈនីតិវិធីដែលបាន រៀបរាប់ក្នុងចំណុច ក ខាងលើក៏ដោយ ការអនុវត្តដោយបង្ខំមិនអាចធ្វើបានទេ ជាចុងក្រោយ នៅពេល លោក ‘គ’ ដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការផ្តល់រូបមន្ត អនុវត្តបែបនេះ (មាត្រា ៣៦៤) ។

៣- ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់

ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់ គឺមានសារសំខាន់ដើម្បីដោះស្រាយ ស្ថានភាពដូចជាចំណុច ២ ខ គនិង ឃ ខាងលើ ។

ទាក់ទងនឹងពាក្យសុំ ចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់ តាមការអនុវត្តជាទូទៅ តុលាការចេញសេចក្តីសម្រេចដោយគ្រាន់តែស្តាប់មតិរបស់ម្ចាស់បំណុលប៉ុណ្ណោះ ដោយមិនកោះហៅកូន បំណុលទេ (ប្រៀបធៀប មាត្រា ៥៣៩ មាត្រា ១១៤(១)និង(២)) ។

វិធីសាស្ត្រអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់ មានចែងក្នុងមាត្រា ៥៧១-១ ។

នៅពេលគេអនុវត្ត ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់ ម្ចាស់បំណុលអាច ធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំឱ្យប្រគល់វត្ថុបានដោយផ្អែកលើលិខិតអនុវត្តនៃអង្គសេចក្តី (មាត្រា ៥៧១ (២)) ។ ប៉ុន្តែ ម្ចាស់បំណុលអាចអនុវត្តបានតែចំពោះជនដែលកាន់កាប់វត្ថុនោះ ដោយដឹងថាការអនុវត្ត ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន នោះត្រូវបានធ្វើហើយ (មាត្រា ៥៧១(២) វាក្យខណ្ឌ ។ ជនដែល កាន់កាប់វត្ថុ ដែលពាក់ព័ន្ធ ក្រោយពេលការអនុវត្តចាត់ចែង ជាបណ្តោះអាសន្នដែលបានកំណត់ នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះ ត្រូវបានសន្មតថា កាន់កាប់វត្ថុនោះ ដោយដឹងថា ការអនុវត្តចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននោះ ត្រូវបានធ្វើហើយ (មាត្រា ៥៧១(៣)) ។

៤- ក្នុងករណីគំរូនេះ ក្នុងករណីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់បានធ្វើមុន ពេលដាក់ពាក្យបណ្តឹង :

ក- ប្រសិនបើ លោក ‘គ’ បានទទួលវត្ថុដែលមានវិវាទពីលោក ‘ខ’ ខណៈពេលដែលបណ្តឹងរវាង ‘ក’ និង ‘ខ’ កំពុងចាត់ការ (ទាក់ទងនឹងករណីទី ២ ក ខាងលើ) :

ក្នុងករណីនេះ លោក ‘ក’ អាចធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំបានតាមនីតិវិធីដែលពន្យល់ក្នុងចំណុច ២ កខាងលើដោយមិនចាំបាច់ឆ្លងកាត់ផ្ទាល់ចំពោះអានុភាពនៃ ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់នោះទេ ។ (ទាក់ទងនឹងការបញ្ជាក់ភស្តុតាងដែលងាយស្រួលក្នុង ការបញ្ជាក់នៅពេលផ្តល់រូបមន្តអនុវត្តពិសេសនៅ ពេលធ្វើការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ខាងលើ សូមមើលទៅចំណុច ៥ ខាងក្រោម) ។

ខ- ប្រសិនបើ លោក គ បានទទួលវត្ថុដែលមានវិវាទពី លោក ‘ខ’ ក្រោយពេលការចាត់ចែងជា បណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់ត្រូវបានធ្វើ និងមុនពេលបណ្តឹងរវាងលោក ‘ក’ និង ‘ខ’ ចូលនីតិវិធីចាត់ការ (ទាក់ទងនឹងករណី ២ ខ ខាងលើ) ។

លោក ‘ក’ អាច ធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះលោក ‘គ’ បាន ដោយផ្អែកលើមាត្រា ៥៧១(២) និង ការទទួលបាននូវរូបមន្តអនុវត្តពិសេសដែលភ្ជាប់នឹងសាលក្រមដែលកាត់ឱ្យគាត់ឈ្នះ ។ ទោះបីជា លោក គ អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្តពិសេសបែបនេះក៏ដោយ ដើម្បី ឈ្នះក្តីគាត់ត្រូវបញ្ជាក់ក្រោមការសន្មត់ដែលចែងក្នុងមាត្រា ៥៧១(៣) ថា គាត់មិនបានដឹងអំពីការ អនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់នោះទេ (ឧទាហរណ៍ ការប្រកាសជាសាធារណៈ អំពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន បានបាត់បង់នៅពេលចាប់ផ្តើមកាន់ កាប់) ។

គ- លោក ‘គ’ បានចាប់ផ្តើមកាន់កាប់វត្ថុដែលមានវិវាទ ក្រោយពេលការអនុវត្ត ការចាត់ចែងជាបណ្តោះ អាសន្ន ហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់ ដោយមិនមានទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងលោក ខ ទេ (ទាក់ទងនឹងករណីទី ២ គ ខាងលើ) ។

លោក ‘ក’ អាចធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះ លោក ‘ខ’ ហើយនីតិវិធី គឺដូចគ្នា នឹង ចំណុច ៤ ខ ខាងលើ ។

ឃ- ករណី ក ខាងលើ បើសិនជា លោក ‘គ’ មានសិទ្ធិតាំងចំពោះលោក ‘ក’ (ទាក់ទងនឹងករណី ២ ឃ ខាងលើ) :

តាមរយៈនីតិវិធីរៀបរាប់ក្នុងចំណុច ២ ក ខាងលើ លោក ‘ក’ អាចធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះ លោក គ ។ ដូចចំណុច ២ ឃ ខាងលើ លោក ‘គ’ អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ា ជាអាទិ៍ ចំពោះការ ផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ដោយតាំងសិទ្ធិ ផ្តល់របស់ខ្លួនតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។ ប៉ុន្តែឆ្លងកាត់នូវការសន្មត់ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៧១(៣) លោក ‘ក’ អាច ជួបការលំបាកក្នុងការបញ្ជាក់ថាគាត់ ស្ថិតក្នុងប្រភេទ “តតិយជន” ដូចចែងក្នុង ខ សំខាន់ៗនៃ មាត្រា ១៩៣ និង ៣៥៣(២) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

៥- នីតិវិធីផ្តល់រូបមន្តអនុវត្តពិសេស

លោក ‘ក’ អាចត្រូវបានផ្តល់រូបមន្តអនុវត្តពិសេស ដោយចាត់ទុកលោក ‘គ’ ជាកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត បាន លុះត្រាតែ “ក្នុងករណីដែលមានភាពច្បាស់លាស់ថា អាចនឹងធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយយក បុគ្គលផ្សេងក្រៅពីភាគីដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងលិខិតអនុវត្តធ្វើជាកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ ករណី ដែលម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តបានបញ្ជាក់ដោយលិខិតអំពីហេតុការណ៍នោះ” (មាត្រា ៣៥៦(៣)) ។

ក្នុងករណីទី២ ក ខាងលើ នៅខណៈពេលដែលលោក ‘ក’ ត្រូវបញ្ជាក់ថា លោក ‘គ’ ស្ថិតក្នុងប្រភេទ “អ្នក ស្នង” ដូចចែងក្នុងមាត្រា ១៩៨ ចំណុច គ និង មាត្រា ៣៥១(១)(គ) ដែលមានន័យថា លោក ‘គ’ បានស្នងនូវការ កាន់កាប់បន្តពីលោក ‘ខ’ ជាទូទៅរឿងនេះមិនងាយស្រួលទេ ។

ផ្ទុយទៅវិញ ក្នុងករណីទី ៤ ក ដល់ ៤ យ ខាងលើ (នៅពេល ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ត្រូវបានធ្វើ) វាគ្រប់គ្រាន់សំរាប់លោក ក ក្នុងមាត្រា ៥៧១(២) -(៣) ដើម្បីបញ្ជាក់ ថា លោក ‘គ’ បានចាប់ផ្តើមកាន់កាប់វត្ថុដែលមានវិវាទនោះ ក្រោយពេលអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះ អាសន្នខាងលើនេះ ។ លំអិតជាងនេះទៅទៀត លោក ‘ក’ អាចបញ្ជាក់ការពិតយ៉ាងងាយស្រួលថា ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់ ត្រូវបានអនុវត្ត និង លោក ‘គ’ មិនបានកាន់កាប់វត្ថុដែលមានវិវាទនោះទេ ក្នុងពេលអនុវត្តដោយគ្រាន់តែបង្ហាញឯកសារចំលងយថាភូត នៃដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន និង កំណត់ហេតុនៃការអនុវត្តចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ។

៣៩-១.តើគេអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នលើចលនវត្ថុដោយវិធីណា?

២.ក្នុងករណីចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវបានផ្ទេរ និង ប្រគល់ដល់តតិយជន ហើយ តើមានវិធានការតាំងណាខ្លះដែលយើងអាចធ្វើបាន?

១.ទាក់ទងនឹងសំណួរទី១

(១)វិធីសាស្ត្រអនុវត្ត

ក.ក្នុងករណីដែលកូនបំណុលកាន់កាប់ចលនវត្ថុដែលមានវិវាទ:

អាជ្ញាសាលាត្រូវកាន់កាប់ចលនវត្ថុនោះ (មាត្រា ៥៦៥(៤) មាត្រា ៣៨៥(១))

ខ.ក្នុងករណីតតិយជនកាន់កាប់ចលនវត្ថុដែលមានវិវាទ:

ក) នៅពេលដែលតតិយជនស្រ្តីចិត្តប្រគល់របស់នោះ អាជ្ញាសាលាត្រូវកាន់កាប់វាទុក ។ (មាត្រា ៥៦៥(៤), ៣៨៦ I)

ខ) នៅពេលដែលតតិយជនបដិសេធមិនព្រមប្រគល់របស់នោះ គាត់មិនអាចត្រូវគេបង្ខំឱ្យប្រគល់នោះទេ គ្មានវិធីណាក្រៅពីម្ចាស់បំណុលធ្វើការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នលើសិទ្ធិរបស់កូនបំណុល ដើម្បីទាមទារការប្រគល់ ចលនវត្ថុនោះ ។

(២) ការរក្សាទុកកម្មវត្ថុដែលរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

ជាគោលការណ៍អាជ្ញាសាលាជាអ្នករក្សាទុកកម្មវត្ថុ ។ ប៉ុន្តែ នៅពេលណាដែលគេគិតថាសមហេតុផល អាជ្ញាសាលាត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យកូនបំណុលរក្សាទុក និង ប្រើប្រាស់កម្មវត្ថុរឹបអូសនោះ ។ ក្នុងករណីនេះ ចាំបាច់ត្រូវបិទសញ្ញា នៃការរឹបអូស ជាអាទិ៍ (មាត្រា ៥៦៥ IV, ៣៨៥ IV និង V) ។

២.ទាក់ទងនឹងសំណួរទី២

សាលាដំបូងដែលអាជ្ញាសាលាស្ថិតនៅទីនោះ អាចបង្គាប់ឱ្យតតិយជនប្រគល់កម្មវត្ថុមានវិវាទទៅឱ្យអាជ្ញាសាលា តាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន (មាត្រា ៥៦៥ IV, ៣៩០ I) ។ អាជ្ញាសាលាអាច ទទួលយកកម្មវិញនូវ កម្មវត្ថុដែលរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងស្ថានភាពដូចគ្នានឹងករណីអនុវត្តការប្រគល់ ចលនវត្ថុដូចចែងក្នុង មាត្រា ៥២៥

៤០- តើគេអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុដោយមិនកំណត់ជាក់លាក់នូវកម្មវត្ថុរឹបអូសនោះដោយវិធីណា (មាត្រា ៥៤៦)? ក្នុងករណីនេះ តើមានការវិវត្តអ្វីខ្លះ ចំពោះកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននោះ?

១- ទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុដោយមិនកំណត់ជាក់លាក់នូវកម្មវត្ថុ

មានបញ្ញត្តិចែងថា ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវចេញ ដោយកំណត់ជាក់លាក់នូវកម្មវត្ថុ (មាត្រា ៥៤៦) ប៉ុន្តែក្នុងករណីចលនវត្ថុ ដោយសារក្នុងករណីខ្លះមានការលំបាកក្នុងការកំណត់ជាក់លាក់នូវកម្មវត្ថុ ក្នុងពេលចេញដីកាសម្រេច គេអាចចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នដោយមិនកំណត់ជាក់លាក់នូវកម្មវត្ថុនោះបាន (មាត្រា ៥៤៦ វាក្យខណ្ឌ) ។ ក្នុងករណីបែបនេះ ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវចែងដោយមិនកំណត់ជាក់លាក់នូវកម្មវត្ថុថា ចលនវត្ថុដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុលត្រូវធ្វើការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ។

២- ទាក់ទងនឹងការអនុវត្ត

ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើតាមរបៀបកាន់កាប់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុដោយអាជ្ញាសាលា (មាត្រា ៥៦៥(១)) ហើយទាក់ទងនឹងវិធីសាស្ត្រជាក់ស្តែង បញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងការអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុ ត្រូវអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ (មាត្រា ៥៦៥(៤) មាត្រា ៣៨៤(២)) មាត្រា ៣៨៥ ដល់មាត្រា ៣៩២ ។ មានន័យថា ពាក្យសុំអនុវត្ត ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ ត្រូវរៀបរាប់ពីទីតាំងនៃចលនវត្ថុដែលត្រូវរឹបអូសនោះ (មាត្រា ៣៨៤) ។ បន្ទាប់មក អាជ្ញាសាលាដែលគេដាក់ពាក្យសុំទៅនោះ ត្រូវកត់ត្រា ទីតាំងនោះក្នុងពាក្យសុំ ហើយត្រូវស្វែងរក និងជ្រើសរើសចលនវត្ថុដែលត្រូវរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងចំណោមចលនវត្ថុដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុល (មាត្រា ៣៨៥(១) ដល់ (៣)) ។

៣- ការវិវត្តអ្វីតំបន់ចំពោះការកំណត់កម្មវត្ថុដែលត្រូវរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

- ១. អាជ្ញាសាលាអាចអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន
ចំពោះចលនវត្ថុដែលកាន់កាប់ដោយកូនបំណុល បាន(មាត្រា ៣៨៥(១))
ហើយមិនចាំបាច់ស្រាវជ្រាវថាតើចលនវត្ថុដែលមានវិវាទនោះជាកម្មសិទ្ធិ

របស់កូនបំណុលនោះឡើយ ។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីវាបង្ហាញច្បាស់ពីលក្ខណៈខាងក្រៅនៃចលនវត្ថុនោះថា វាជាកម្មសិទ្ធិរបស់តីយជន អាជ្ញាសាលាមិនត្រូវអនុវត្តវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ នោះឡើយ (ប្រៀបធៀប វាលីដែលមាន ផ្លាកឈ្មោះ)

២. ដោយសារការវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន មានគោលបំណងធានាការអនុវត្តនៅពេលអនាគត ចំពោះចលនវត្ថុ ការវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្ន តាមធម្មតាមិនត្រូវធ្វើចំពោះចលនវត្ថុណាដែល មានការហាមឃាត់មិនឱ្យវិបល្លាសក្នុងមាត្រា ៣៨០ ឡើយ ។

៣. ក្នុងករណី ការវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុដែលមានវិវាទ ស្ថិតក្នុងប្រភេទនៃ “ការវិបល្លាសហួសប្រមាណ” ឬ “ការវិបល្លាសក្នុងករណីដែលប៉ាន់ប្រមាណឃើញថាគ្មានចំនួន សេសសល់” ការវិបល្លាសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុបែបនេះ មិនត្រូវធ្វើឡើយ (មាត្រា ៥៦៥(៤) មាត្រា ៣៩១ និង ៣៩២) ។

៤១-

តើគេអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលបង្កប់មិនឱ្យធ្វើសកម្មភាពណាមួយដោយវិធីណា? ឧទាហរណ៍ តើគេអនុវត្តការ ចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នក្នុងការហាមឃាត់ដូចជា ១.ការសាងសង់ និង

១.ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការសាងសង់ (នៅពេលដែលរបស់មួយត្រូវបង្កើតឡើងដែលត្រូវដកចេញដោយសារទង្វើខុសច្បាប់)

ក្នុងករណីការសាងសង់ធ្វើឡើងរំលោភបំពានលើការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ផ្នែកលើដីកាចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលជាលិខិតអនុវត្ត ម្ចាស់បំណុលអាចដកចេញនូវផ្នែកដែលសាងសង់រំលោភបំពាននោះ តាមមធ្យោបាយនៃការអនុវត្តជំនួសក្នុងមាត្រា ៥២៧ ។ មិនចាំបាច់ឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់ពាក្យសុំចាត់ចែងបណ្តោះអាសន្នម្តងទៀតទេក្នុងការសុំដកចេញនូវផ្នែកសាងសង់នោះ ។

២.ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់សំលេងរំខាន (នៅពេលដែលមិនមានវត្តណាមួយបង្កើតឡើង ដែលត្រូវដកចេញដោយសារទង្វើខុសច្បាប់)

នៅពេលដែលមានអំពើណាមួយរំលោភបំពានលើការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន កើតឡើង ផ្នែកលើដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលជាលិខិតអនុវត្ត ម្ចាស់បំណុលអាចទាមទារការបង់ប្រាក់ក្នុងចំនួនដែលគិតថាសមស្រប ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវការផ្អាកនៃអំពើនោះតាមរយៈវិធានបង្ខំដោយប្រយោល ក្នុងមាត្រា ៥២៨ ។

៣.ការអនុវត្តដោយបង្ខំលើប្រភេទចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នទាំងនេះ មិនមានទេ លើកលែងតែកូនបំណុលប្រព្រឹត្តនូវអំពើល្មើសណាមួយ ហើយមតិទាក់ទងនឹងរយៈពេលអនុវត្តចែកចេញដូចបន្តបន្ទាប់: ១.ការកំណត់ពេលសំរាប់អនុវត្ត មិនយកមកប្រើទេ (២សប្តាហ៍: មាត្រា ៥៦២ កថាខណ្ឌ២) និង ២. រយៈពេល២សប្តាហ៍នៃការកំណត់ពេលសំរាប់អនុវត្ត យកមកប្រើចាប់ពីពេលណាដែលអំពើខុសច្បាប់ប្រព្រឹត្តឡើង ។ នៅប្រទេសជប៉ុន ទ្រឹស្តីទី១ មានឧត្តមានភាព ។

៤២- ក្នុងករណីដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារត្រូវគេលុបចោលក្រោយពេលអនុវត្ត (ដោយសារ ការតវ៉ា ចំពោះដីកា ការលុបចោលការចាត់ចែងរក្សាការពារ ការបង់ប្រាក់វិវេសជាបណ្តោះ អាសន្ន ។ល ។) តើត្រូវចាត់នីតិវិធីអ្វីខ្លះ?

ក្នុងអត្ថបទពន្យល់នេះ " តុលាការ រ " មានន័យថា ជាតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សា ការពារ ហើយ " តុលាការ អ " មានន័យថា ជាតុលាការដែលបានចាត់ចែងការអនុវត្តចាត់ចែងរក្សាការពារ ។ តុលាការទាំងពីរនេះមានបញ្ញត្តិផ្សេងៗគ្នា ប៉ុន្តែតាមពិត ចៅក្រមម្នាក់តែងដើរតួនាទីក្នុងតុលាការទាំងពីរនេះ ។

នីតិវិធីលុបចោលការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារ មានការប្រែប្រួលទៅតាមភាពខុសគ្នានៃនីតិវិធី អនុវត្តដីកា សម្រេចនៃប្រភេទនីមួយៗនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ ។ សេចក្តីសង្ខេបអំពីនីតិវិធីនីមួយៗ មានបង្ហាញជូនដូច ខាងក្រោម:

១- ទាក់ទងនឹងការវិវេសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

(១) នីតិវិធីអនុវត្ត:

ដីកាសម្រេចវិវេសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ដោយតុលាការ រ (មាត្រា ៥៤៥ និង ៥៤៦)

- ការផ្ទុកផ្តាក់ដោយតុលាការ អ ឱ្យធ្វើការចុះបញ្ជីការវិវេស(មាត្រា ៥៦៧)
- ការចុះបញ្ជីការវិវេសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

(២) នីតិវិធីលុបចោលការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារ

កូនបំណុលដាក់ជូនតុលាការ អ នូវដីកាសម្រេចលុបចោលដីកាសម្រេចវិវេសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ (មាត្រា ៥៦៤ និង មាត្រា ៣៧០(១)(ក) ។

- ដីកាលុបចោលការអនុវត្តដោយតុលាការ អ ការជូនដំណឹងអំពីដីកានេះ ត្រូវធ្វើទៅកាន់ភាគីទាំងពីរ ។

- ការផ្គត់ផ្គង់ដោយតុលាការ អ ឱ្យធ្វើការចុះបញ្ជីលុបចោលនូវការចុះបញ្ជីខាងលើ
- * គេអាចប្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាលុបចោលការអនុវត្តបាន (មាត្រា ៥៦៤ មាត្រា ៣៤៥(១)(ក))

២- ទាក់ទងនឹងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ

(១) នីតិវិធីអនុវត្ត:

ដីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុដោយតុលាការ រ (មាត្រា ៥៤៥ និង ៥៤៦)

- ការកាន់កាប់វត្ថុដោយអាជ្ញាសាលា (មាត្រា ៥៦៥)

(២) នីតិវិធីលុបចោលការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារ

កូនបំណុលដាក់ជូនអាជ្ញាសាលានូវ ដីកាលុបចោលដីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ (មាត្រា ៥៦៤ មាត្រា ៣៧០ (១)(ក)) ។

- ការចាត់ចែងលុបចោលការអនុវត្តដោយអាជ្ញាសាលា (“ដីកាសម្រេច” គឺជាសេចក្តីសម្រេចដែលមានតែ តុលាការប៉ុណ្ណោះមានសិទ្ធិចេញ ដូច្នេះអាជ្ញាសាលាអាចគ្រាន់តែធ្វើ “ការចាត់ចែង” ប៉ុណ្ណោះ) ។
ជាពិសេស:

- ក្នុងករណីដែលអាជ្ញាសាលាទុកវត្ថុ:
ត្រូវជូនដំណឹងអំពីការលុបចោលការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នដល់កូនបំណុល ហើយ វត្ថុត្រូវប្រគល់ទៅ ឱ្យកូនបំណុលនៅកន្លែងរក្សាទុកវត្ថុនោះ ។

- ក្នុងករណីកូនបំណុលទុកវត្ថុ:
ការជូនដំណឹងអំពីការលុបចោលការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នដល់កូនបំណុល គឺគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។

- ក្នុងករណីម្ចាស់បំណុលទុកវត្ថុ:

កូនបំណុលអាចទទួលមកវិញនូវវត្ថុនោះពីម្ចាស់បំណុលតាមរយៈការទទួលបាននូវដីកា សំរេចបង្គាប់ឱ្យធ្វើ បដិទាននៃវត្ថុ (មាត្រា ៥៥៥) ។

* គេអាចធ្វើការតវ៉ាចំពោះការចាត់ចែងលុបចោលការអនុវត្តបាន ហើយ គេអាចធ្វើបណ្តឹងជំទាស់ចំពោះ ដីកាលើកចោលការតវ៉ានោះ (មាត្រា ៥៦៤ មាត្រា ៣៤៤(២) មាត្រា ៣៤៥(១)(គ)) ។

៣- ទាក់ទងនឹងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល

(១) នីតិវិធីអនុវត្ត:

ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដោយតុលាការ រ (មាត្រា ៥៤៥ និង ៥៤៦)

- ការបញ្ជូនដីកាសម្រេចដោយតុលាការ **អ** ដល់កូនបំណុល និង កូនបំណុលទី ៣ (មាត្រា ៤០៣(៧)និង(៨))

(២) នីតិវិធីលុបចោលការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារ

កូនបំណុលត្រូវដាក់ជូនតុលាការ **អ** នូវដីកាសម្រេចលុបចោលដីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះ សិទ្ធិលើ បំណុល (មាត្រា ៥៦៤ និង ៣៧០(១)(ក)) ។

- តុលាការ **អ** ចេញដីកាលុបចោលការអនុវត្ត និង ផ្តល់ដំណឹងអំពីដីកានេះដល់ភាគីទាំងម្ចាស់បំណុល និង កូនបំណុល ព្រមទាំងជូនដំណឹងអំពីដីកានេះ និង អំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នដែលបានបង់អានុភាព ដល់កូនបំណុលទី ៣ ។

* គេអាចធ្វើបណ្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចលុបចោលការអនុវត្ត (មាត្រា ៥៦៤ និង មាត្រា ៣៤៥(១)(ក)) ។

៤- ទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែងអចលនវត្ថុ

(១) នីតិវិធីអនុវត្ត:

ដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែងដោយតុលាការ ។

- ការផ្ទុកផ្តាក់ដោយតុលាការ **អ** អំពីការចុះបញ្ជី
- ការចុះបញ្ជីអំពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែង

(២) នីតិវិធីលុបចោលការចាត់ចែងរក្សាការពារ

កូនបំណុលដាក់ជូនតុលាការ **អ** នូវដីកាលុបចោលដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការចាត់ចែង

(មាត្រា ៥៦៤ និង មាត្រា ៣៧០(១)(ក)) ។

- ដីកាសម្រេចលុបចោលការអនុវត្តដោយតុលាការ **អ** ត្រូវជូនដំណឹងដល់ភាគីទាំងពីរ ។
- ការផ្ទុកផ្តាក់ដោយតុលាការ **អ** ឱ្យលុបចោលនូវការចុះបញ្ជីអំពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នខាងលើ ។

* គេអាចប្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាលុបចោលការអនុវត្តបាន (មាត្រា ៥៦៤ និង ៣៤៥(១)(ក)) ។

៥- ទាក់ទងនឹង ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់

(១) នីតិវិធីអនុវត្ត:

ដីកាសម្រេចការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយតុលាការ ។

- ការកាន់កាប់វត្ថុ និងប្រកាសជាសាធារណៈអំពីដីកានោះ ដោយអាជ្ញាសាលា (មាត្រា ៥៧១)

(២) នីតិវិធីលុបចោលការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារ

កូនបំណុលដាក់ជូនចំពោះអាជ្ញាសាលា នូវដីកាសម្រេចលុបចោលដីកាសម្រេចការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលហាមឃាត់ការផ្ទេរការកាន់កាប់ ។

- ការលុបចោលការអនុវត្តដោយអាជ្ញាសាលា ជាពិសេស:

* ក្នុងករណីដែលអាជ្ញាសាលារក្សាទុកវត្ថុ:

ត្រូវជូនដំណឹងអំពីការលុបចោលការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដល់កូនបំណុល ហើយវត្ថុត្រូវប្រគល់ទៅអោយកូនបំណុល ។

* ក្នុងករណីដែលកូនបំណុលរក្សាទុកវត្ថុ

ត្រូវជូនដំណឹងអំពីការលុបចោលការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដល់កូនបំណុល ។

* ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុលរក្សាទុកវត្ថុ

កូនបំណុលអាចយកវត្ថុពីម្ចាស់បំណុលវិញ តាមការទទួលបាននូវដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យធ្វើបដិទាននៃវត្ថុ (មាត្រា ៥៥៥) ។

៦- ទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នបង្គាប់ឱ្យបង់ប្រាក់ និងប្រគល់ជាបណ្តោះអាសន្ន

(១) នីតិវិធីអនុវត្ត:

ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលបង្គាប់ឱ្យបង់ប្រាក់ជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវអនុវត្តតាមនីតិវិធីអនុវត្តសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ (ខាងក្រោយយើងប្រើពាក្យ "ការអនុវត្តជាប្រាក់") ។

ការអនុវត្តចំពោះអចលនវត្ថុ ឬសិទ្ធិលើបំណុល ត្រូវធ្វើដោយតុលាការ អ (មាត្រា ៤០២ និង ៤១៨) ហើយការអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើដោយ អាជ្ញាសាលា (មាត្រា ៣៨៤) ។

ការអនុវត្តការចាត់ចែងឱ្យប្រគល់ ត្រូវធ្វើដោយអាជ្ញាសាលាតាមរយៈនីតិវិធីអនុវត្តការប្រគល់ (មាត្រា ៥២៤ និង ៥២៥)

(២) នីតិវិធីលុបចោលការអនុវត្តចាត់ចែងរក្សាការពារ

ក្នុងប្រភេទទាំងពីរយ៉ាងនៃចាត់ចែងរក្សាការពារ នៅពេលនីតិវិធីអនុវត្តចប់ហើយ (ឧទាហរណ៍ នៅពេល គេធ្វើការប្រគល់ហើយ) នីតិវិធីនេះ មិនត្រូវធ្វើជាកម្មវត្ថុនៃការលុបចោលទៀតទេ ។ ក្នុងករណីនេះ កូនបំណុល អាចទទួលមកវិញនូវប្រាក់ដែលបានបង់ ឬវត្ថុពិម្ភាសបំណុល តាមរយៈការទទួលបាននូវដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យធ្វើ បដិទាននៃវត្ថុ (មាត្រា ៥៥៥) ។

នៅពេលនីតិវិធីអនុវត្តកំពុងធ្វើ នីតិវិធីលុបចោលការអនុវត្តត្រូវចាត់ការតាមមាត្រា ៥៦៤ និង ៣៧០(១)(ក) ។

៧- ទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការសាងសង់ជាអាទិ៍

(១) នីតិវិធីអនុវត្ត (ប្រៀបធៀបសំណួរ ៤២)

ទោះបីជាតុលាការ ‘រ’ បញ្ជូនដីកាសម្រេច ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការសាងសង់ដល់កូនបំណុល ក៏ដោយ ដូចការហាមឃាត់នូវអំពើមួយដែរ ការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារមិនអាចធ្វើបានទេ លុះត្រាតែមាន អំពើរំលោភច្បាប់កើតឡើង ។

ក្នុងករណីមានអំពើរំលោភច្បាប់ត្រូវបានធ្វើឡើង មានន័យថាការសាងសង់បានធ្វើហើយ ម្ចាស់បំណុលអាចដាក់ ពាក្យសុំអនុវត្តជំនួសទាមទារការបំបាត់ចោលនូវផ្នែកដែលសាងសង់ និង ទទួលបាននូវដីកាសម្រេចដូចចែងក្នុងមាត្រា ៥២៧(១)(និង អាចទទួលបានដីកាសម្រេចដែលចែងក្នុងមាត្រា ៥២៧(៤) ផងដែរ) ។ ក្នុងករណីដែលវិធានការ ខាងលើមិនគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការរារាំងការបន្តនូវការសាងសង់ គេអាចប្រើវិធីអនុវត្តបង្ខំដោយប្រយោល ។ ក្នុងករណីនេះ ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវធ្វើតាមរយៈនីតិវិធីអនុវត្តជាប្រាក់តាមរយៈការទទួលបាននូវដីកាដែល ចែងក្នុងមាត្រា ៥២៨(១) ។

(២) នីតិវិធីលុបចោលការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារ

ក-ក្នុងករណីមិនបានធ្វើការអនុវត្ត ក្រៅអំពីជូនដំណឹងអំពី ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការសាងសង់ ដល់កូនបំណុល:

ដោយសារនីតិវិធីអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារមិនទាន់ចាប់ផ្តើម គេមិនអាចលុបចោលការអនុវត្តបាន ទេ ។

ខ- ក្នុងករណីការអនុវត្តជំនួសបានធ្វើ៖

-ប្រសិនបើការអនុវត្តជំនួសបានបញ្ចប់ហើយ ការចាត់ចែងរក្សាការពារមិនត្រូវធ្វើជាកម្មវត្ថុនៃការលុបចោលការអនុវត្តទេ ហើយកូនបំណុលមិនមានជំរើសអ្វីក្រៅពីទាមទារសំណងពីម្ចាស់បំណុលឡើយ (ប្រៀបធៀបសំណួរទី១៨) ។

-ប្រសិនបើការអនុវត្តជំនួសកំពុងធ្វើ៖

នៅពេលកូនបំណុលដាក់ជូនទៅតុលាការ **អ** នូវដីកាសំរេចលុបចោលការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការសាងសង់ តុលាការ **អ** ត្រូវចេញដីកាសំរេចលុបចោលដីកាដែលចែងក្នុងមាត្រា ៥២៧(១) (និងដីកាដែលមានក្នុង មាត្រា ៥២៧(៤) បើសិនជាចេញដីកានោះ) ហើយជូនដំណឹងដល់ភាគីទាំងពីរផង (មាត្រា ៥៦៤ និង ៣៧០(១)) ។

គ- ក្នុងករណីនីតិវិធីអនុវត្តបង្ខំដោយប្រយោលបានធ្វើ៖

នៅពេលកូនបំណុលដាក់ជូនចំពោះតុលាការ **អ** នូវដីកាសំរេចលុបចោលដីកាសំរេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នហាមឃាត់ការសាងសង់តុលាការ **អ** ត្រូវចេញដីកាសំរេចលុបចោលដីកាដែលចែងក្នុងមាត្រា ៥២៨(១) និងជូនដំណឹងអំពីដីកានេះដល់ភាគីទាំងពីរផង ។

បើសិនជាការអនុវត្តជាប្រាក់ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ដោយផ្អែកលើដីកាដែលចែងក្នុងមាត្រា ៥២៨(១) កូនបំណុលដាក់ជូននូវដីកាលុបចោលការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នខាងលើ ហើយតុលាការ **អ** ត្រូវចាត់នីតិវិធីលុបចោលការអនុវត្តជាប្រាក់នោះ ។

៤៣- ក្រោយពេលតុលាការចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នទាក់ទងនឹងកម្មវត្ថុហើយ តតិយជន X ម្នាក់ បានបង្ហាញខ្លួនដោយអះអាងអំពីកម្មសិទ្ធិរបស់គាត់លើកម្មវត្ថុនោះ តើតតិយជនរូបនោះ អាចចាត់វិធានការដូចម្តេចខ្លះ ដើម្បីដកអាស្រ័យនៃការរឹបអូសជា បណ្តោះអាសន្ន?

តតិយជន X អាចធ្វើបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះម្ចាស់បំណុល (មាត្រា ៥៦៤ និង ៣៦៥) ។ នីតិវិធីរក្សាការពារ ចែកជា ដំណាក់កាល ទី១ ចេញដីការក្សាការពារ និង ទី២ អនុវត្តនូវដីការក្សាការពារ ។ លោក X អាចទទួលរងនូវការ ខូចខាត តែនៅពេលណាដែលគេអនុវត្តដីការនោះនៅដំណាក់កាលទី២ប៉ុណ្ណោះ ពីព្រោះនៅដំណាក់កាលទីមួយ ដីការមានអានុភាពតែចំពោះម្ចាស់បំណុលនិងកូនបំណុលតែប៉ុណ្ណោះ ។ ដូច្នោះ មានតែការផ្តល់នូវនីតិវិធីតវ៉ានឹងការ អនុវត្តដីការក្សាការពារនៅដំណាក់កាលទី២ ប៉ុណ្ណោះ វាអាចគ្រប់គ្រាន់សំរាប់លោក X ។ ដើម្បីកុំឱ្យយឺតពេល លោក X អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ាមុនពេលគេអនុវត្តដីការក្សាការពារ នៅពេលនោះកម្មវត្ថុមានការកំណត់ ច្បាស់លាស់ ក្នុងដីការក្សាការពារ ។ នៅពេលធ្វើដូច្នោះ លោក X អាចសុំឱ្យវិនិច្ឆ័យពីការផ្អាកអនុវត្ត (៥៦៤ និង ៣៦៧)

ប្រសិនបើទទួលស្គាល់ការទាមទាររបស់ លោក X ខ្លឹមសារនៃសាលក្រមសម្រេច គួរចែងដូចតទៅ: "ហេតុនេះ តុលាការមិនអនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារឡើយលើ(កម្មវត្ថុ)ដែលចែងនៅក្នុងដីការក្សាការពារ ។" នៅពេល សាលក្រមនេះដាក់ជូនចំពោះតុលាការអនុវត្ត ការអនុវត្តនឹងត្រូវផ្អាក ហើយការចាត់ចែងដែលបាន អនុវត្តរួចហើយ ត្រូវលប់ចោលវិញ (៥៦៤ និង ៣៧០ (១)(ខ)) ។

៤៤- សូមពន្យល់ នៅពេលប្រាក់រំដោះ បានបង់ហើយ តើយើងគិតដូចម្តេចចំពោះការផ្អាក ការអនុវត្ត?

មាត្រា ៥៦៩(១) ចែងថា “នៅពេលកូនបំណុលបង់ប្រាក់ជូនតុលាការតាមចំនួនកំណត់ក្នុងមាត្រា ៥៤៧ ហើយ តុលាការត្រូវលុបចោលការអនុវត្តវិបសន្តបណ្តោះអាសន្ន” ។ និយាយម្យ៉ាងទៀត មាត្រា ៥៦៩ មិនបានចែងអំពី ការផ្អាកការអនុវត្តឡើយ ។

មូលហេតុមាត្រា ៥៦៩(១) និយាយតែអំពីការលុបចោលការអនុវត្ត ហើយមិននិយាយអំពីការផ្អាកការអនុវត្ត នោះ គឺថាការផ្អាកការអនុវត្តមិនចាំបាច់ក្នុងស្ថានភាពនេះទេ ។

ករណីពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តត្រូវបានដាក់ក្រោយពេលដីកាសម្រេចលុបចោលការអនុវត្តផ្នែកលើមាត្រា ៥៦៩(១) តុលាការត្រូវលើកចោលពាក្យសុំអនុវត្តនោះ ។ ករណីពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តត្រូវបានដាក់មុនពេលដីកាសម្រេចលុប ចោលការអនុវត្តផ្នែកលើ មាត្រា ៥៦៩(១) (មានន័យថាករណីការអនុវត្តបានចាប់ផ្តើមហើយ មុនពេលដីកា សម្រេចលុបចោលការអនុវត្ត) តុលាការត្រូវលុបចោលការអនុវត្តដែលបានធ្វើរួចហើយនោះ ។

ដូច្នេះដីកាសម្រេចលុបចោលការអនុវត្ត គឺគ្រប់គ្រាន់ចំពោះម្ចាស់បំណុល ហើយដីកាសម្រេចផ្អាកការអនុវត្ត មិនចាំបាច់ចំពោះម្ចាស់បំណុលទេ ។

មូលហេតុមួយទៀត គឺថា ដីកាសម្រេចផ្អាកការអនុវត្តអាចមានបង្កឱ្យមានការលំបាកក្នុងស្ថានភាពនេះ ។ បើសិនជាតុលាការចេញដីកាសម្រេចផ្អាកការអនុវត្ត ប៉ុន្តែម្ចាស់បំណុលដាក់ឯកសារចំលងយថាភូតនៃដីកានោះ ទៅស្ថាប័នអនុវត្តតាមមាត្រា ៣៧០(១) ចំណុច ឆ ក្រោយពេលការចាប់ផ្តើមអនុវត្ត ម្ចាស់បំណុលមិនអាចសុំ ការលុបចោលការអនុវត្តតាមដីកាផ្អាកការអនុវត្តនេះទេ ហើយម្ចាស់បំណុលត្រូវរកដីកាសម្រេចមួយទៀត ដែល ជាដីកាលុបចោលការអនុវត្ត ដើម្បីលុបចោលការអនុវត្តដែលបានធ្វើហើយ ។

តាមការសន្និដ្ឋាន នៅពេលប្រាក់រំដោះបានបង់ហើយ ដីកាសម្រេចដែលតុលាការចេញ មិនមែនជាដីកា សម្រេចផ្អាកការអនុវត្តទេ ប៉ុន្តែជាដីកាសម្រេចលុបចោលការអនុវត្ត ។

ប្រាសកោត និង ប្រាក់កំរៃដោះពីការរឹបអូសសំបាប់ឈ្មោះអាសន្ន

	អត្ថបទចំណង	អ្នកដាក់ប្រាក់នានា	ប្រភេទនៃប្រាក់	ការសម្រេចសេចក្តី (ត្រូវតែធ្វើ?)	ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវដាក់
<p>ប្រាក់កោត (មាតិកា ៥៤២)</p>	<p>ដើម្បីធានានូវសំណងនៃការខូចខាតដែលកើតមានឡើងចំពោះ កូនបំណុល ដោយសារកំហុសដីកាសម្រេច រក្សាការពារសូមមើលទូរទស្សនប្រអប់ចុងក្រោយនៅក្នុងជួរនេះ</p>	<p>ម្ចាស់បំណុល</p>	<p>ទាំងអស់ (-ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន - ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះវត្ថុដែលដាក់កម្មវត្ថុនៃវិទ្យុ - ឬ ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលកំណត់បានជាបណ្តោះអាសន្ន)</p>	<p>ការសម្រេចសេចក្តី ដីកាសម្រេចអាចធ្វើ ដោយ អោយដាក់ប្រាក់កំរៃដោះ ឬ ចំនួនអោយដាក់ប្រាក់កំរៃដោះ (មាត្រា ៥៤២)</p>	<p>គុណភាពប្រើប្រាស់ការប៉ាន់ស្មាន អំពីចំនួនទឹកប្រាក់នៃការខូចខាត។ ចំណុចខាងក្រោម គប្បីយកមកពិចារណា - ប្រភេទ និង ចំនួនទឹកប្រាក់នៃសិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារ - ប្រភេទនៃការរក្សាការពារ - ប្រភេទ និង ចំនួនទឹកប្រាក់នៃកម្មវត្ថុដែលត្រូវរក្សាការពារ - មុខរបរ និងស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់កូនបំណុល - កម្រិតនៃការធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់តំបូង</p>
<p>ទឹកប្រាក់កំរៃដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន (មាតិកា ៥៤៧)</p>	<p>ដើម្បីទទួលបាននូវទ្រព្យដែលត្រូវបានផុតពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ជំនួសទ្រព្យដែលត្រូវរឹបអូស</p>	<p>កូនបំណុល</p>	<p>មានតែចំពោះករណីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នប៉ុណ្ណោះ</p>	<p>ត្រូវតែកំណត់គុណភាពត្រូវកំណត់ចំនួនទឹកប្រាក់នៅក្នុងដីកាសម្រេច (មាត្រា ៥៤៧)</p>	<p>ចំនួនទឹកប្រាក់នៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវបានរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ ចំនួនទឹកប្រាក់នៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានរក្សាការពារ</p>

	អរម្ភស័ព្ទដែលបង្ហាញអោយដាក់ប្រតិទិន	ប្រតិទិនដែលត្រូវដាក់	គុណភាពដែលត្រូវដាក់	អានុភាពនៃការដាក់ប្រតិទិន	ករណីដែលត្រូវដាក់ប្រតិទិន	ករណីអនុលោមតាមប្រតិទិន
<p>ប្រតិទិន (មាត្រា ៥៤២)</p>	<p>គុណភាពអាចបង្ហាញអោយដាក់ប្រតិទិនមុន ឬសម្រេចរក្សាការពារ ឬបង្ហាញអោយដាក់ នៅក្នុងដីកាសម្រេចរក្សាការពារតែម្តង (ជាលក្ខខណ្ឌមួយដើម្បីអនុវត្តដីកាសម្រេច)</p>	<p>ប្រាក់ ឬ ឧបករណ៍អាចជួយដូរបាន</p>	<p>គុណភាពដែលបង្ហាញអោយដាក់ ប្រតិទិន ឬ គុណភាពអនុវត្តការរក្សាការពារ (មាត្រា ៥៣៦)</p>	<p>គុណភាពត្រូវបានបញ្ជាក់សម្រេច និង អនុវត្តដីកាសម្រេច</p>	<p>លោកដែលត្រូវដាក់ប្រតិទិនត្រូវបានលេត (មាត្រា ៧៣ ក ថាខណ្ឌ ៥២) ឧទាហរណ៍ ម្ចាស់បំណុលឈ្នះបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ម្ចាស់បំណុលបានទទួលការយល់ព្រម ពីគ្រូបំណុល (មាត្រា ៧៣ ក ថាខណ្ឌ ៥៣) គ្រូបំណុលមិនបានប្រើសិទ្ធិក្នុងអំឡុង ពេល ២ សប្តាហ៍ (មាត្រា ៧៣ ក ថាខណ្ឌ ៥៤)</p>	<p>ក្នុងករណីគ្រូបំណុលទទួលបានខ្លួនខាតដែលបណ្តាលមកពីកំហុសនៃដីកាសម្រេច គ្រូបំណុលអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាមទារសំណងការខូចខាតពីម្ចាស់បំណុលបាន។ លើយក្នុងករណីដែលគ្រូបំណុលឈ្នះក្តី ហើយសាលាក្រមបានចូលជាសុពល គ្រូបំណុលអាចទទួលបានការពេញចិត្ត ដោយខ្លួនមានសិទ្ធិ ជាអាទិភាពទៅលើ ម្ចាស់បំណុលផ្សេងទៀត យោងតាមមាត្រា ៧២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។</p>
<p>ទឹកប្រាក់ដោះស្រាយការប្តឹងអ្នកជាបណ្តោះអាសន្ន (មាត្រា ៥៤៧)</p>	<p>នៅក្នុងដីកាសម្រេចប្តឹងអ្នកជាបណ្តោះអាសន្ន</p>	<p>ប្រាក់ដោះ (មាត្រា ៥៤៧)</p>	<p>គុណភាពដែលបញ្ជាក់សម្រេចប្តឹងអ្នកជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ គុណភាពអនុវត្តការរក្សាការពារ (មាត្រា ៥៤៧ ក ថាខណ្ឌ ៥២)</p>	<p>គុណភាពត្រូវបានលុបចោល ការអនុវត្ត ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន (មាត្រា ៥៤៧ ក ថាខណ្ឌ ៥១)</p>	<p>ម្ចាស់បំណុលដឹកពាក្យសុំអោយចេញដីកាសម្រេចប្តឹងអ្នកជាបណ្តោះ អាសន្ន ឬ ដឹកពាក្យសុំអោយអនុវត្តដីកាសម្រេច។ ដីកាសម្រេចប្តឹងអ្នកជាបណ្តោះ អាសន្នត្រូវបានលុបចោល ដោយយោងតាម ពាក្យសុំតវ៉ា (មាត្រា ៥៤០) ពាក្យសុំលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ (មាត្រា ៥៤៧ ៥៤៨ និង មាត្រា ៥៤៩) ឬ បណ្តឹងជំទាស់ (មាត្រា ៥៦១)</p>	<p>ក្នុងករណីម្ចាស់បំណុលឈ្នះបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ហើយសាលាក្រមបានចូល ជាសុពល ម្ចាស់បំណុលអាចរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុល ដើម្បីយកប្រាក់ដែលបានដាក់ប្រតិទិននោះត្រឡប់មកវិញ ដោយផ្អែកលើ សាលាក្រមចុងក្រោយ គឺថា ជាសិទ្ធិអនុវត្ត (មាត្រា ៣៥០ និង មាត្រា ៤០២) ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ម្ចាស់បំណុលទទួលបានការពេញចិត្ត តាមរបៀបនៃការអនុវត្តចំពោះ សិទ្ធិលើបំណុល (មាត្រា ៤០២)។</p>

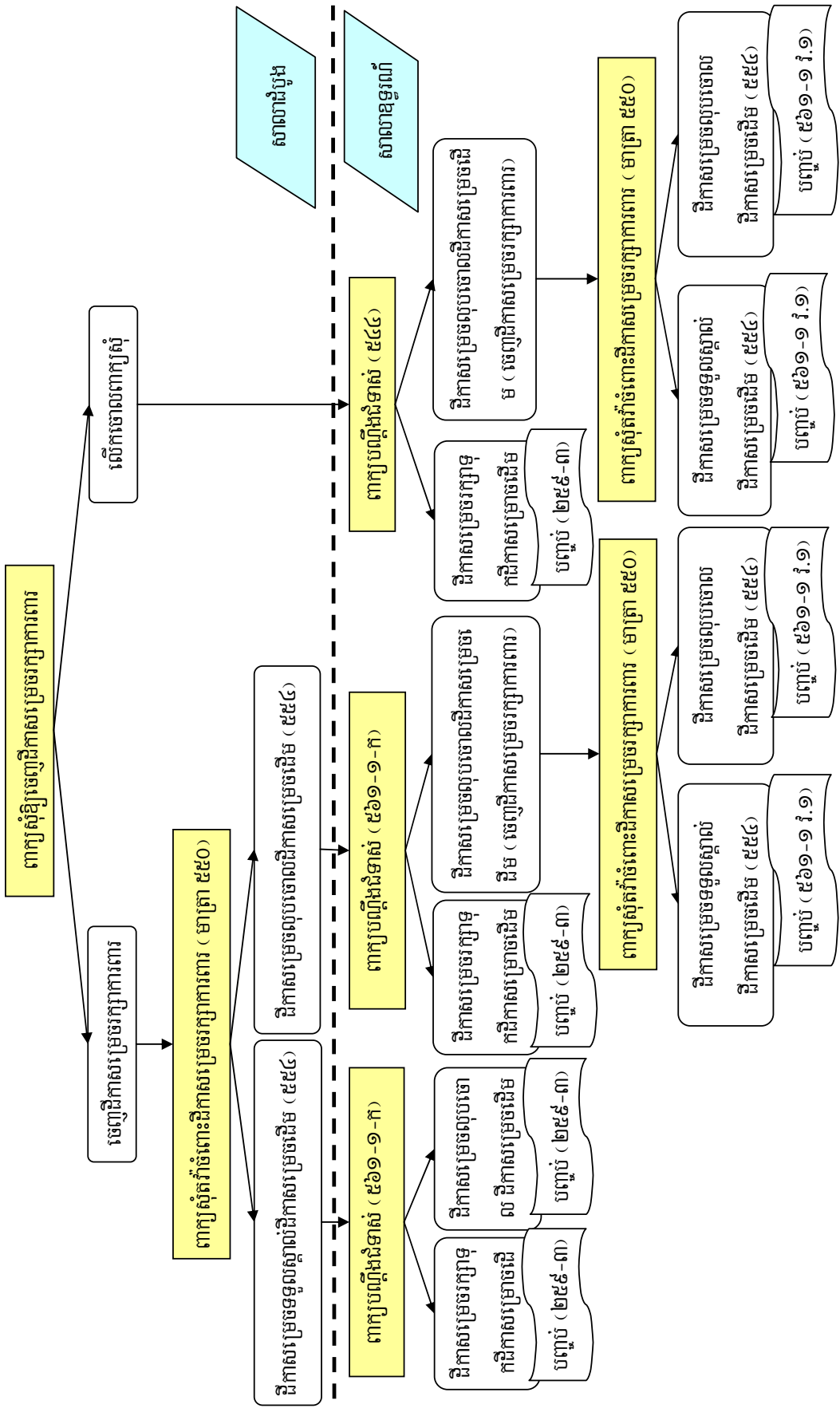
បណ្តឹងតវ៉ា និង បណ្តឹងជំនាស់ ជារាជធានី

	កម្មវត្ថុ	រដ្ឋកិច្ចដែលដាក់ពាក្យសុំ	មូលហេតុនៃការដាក់ពាក្យសុំ
ការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ (មាត្រា ៥៥០)	ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ x ដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំ ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ	កូនបំណុល	ដីកាសម្រេចរក្សាការពារមិនត្រឹមត្រូវ
បណ្តឹងជំនាស់ ចំពោះ សេក្តីសម្រេចដែលលើកចោលពាក្យសុំអោយចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ (មាត្រា ៥៤៤)	ដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំដីកាសម្រេចរក្សាការពារ (មាត្រា ៥៤៤)	ម្ចាស់បំណុល	ដីកាសម្រេចរក្សាការពារមិនត្រឹមត្រូវ
ការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ (មាត្រា ៥៥៧ ៥៥៨ និង មាត្រា ៥៥៩)	ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ x ដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំដីកាសម្រេចរក្សាការពារ	កូនបំណុល	ដីកាសម្រេចគឺត្រឹមត្រូវ ប៉ុន្តែស្ថានភាពបានផ្លាស់ប្តូរ បន្ទាប់ពីចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារនោះ
បណ្តឹងជំនាស់ (មាត្រា ៥៦១)	ដីកាសម្រេចដែលទាក់ទងនឹងពាក្យសុំតវ៉ា ឬពាក្យសុំលុបចោលដីកាសម្រេច ជាអាទិ៍ (មាត្រា ៥៦១)	ម្ចាស់បំណុល ឬ កូនបំណុល	ដីកាសម្រេចមិនត្រឹមត្រូវ

	តុលាការដោះស្រាយបណ្តឹង	នីតិវិធី	តើភាគីទាចដាក់បណ្តឹងតវ៉ា ឬបណ្តឹងជំទាស់ ចំពោះដីកាសម្រេចម្តងទៀតបានដែរឬទេ?
ការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេច រក្សាការពារ (មាត្រា ៥៥០)	តុលាការដែលចេញដីកាសម្រេចដើម (មាត្រា ៥៥០)	តុលាការត្រូវធ្វើការទាញហេតុផល ដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ ធ្វើការសួរ ភាគីទាំងសងខាងដែលអាចចូលរួមបាន (មាត្រា ៥៥២) តុលាការត្រូវសម្រេចថ្ងៃ បញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ ដោយកំណត់អំឡុង ពេលអនុគ្រោះដ៏សមរម្យ (មាត្រា ៥៥៣)	បាន (មាត្រា ៥៦១ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុច ក) ករណីលើកលែង: ដីកាសម្រេចអំពី ពាក្យសុំតវ៉ា ដែលធ្វើឡើង ដោយតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់ (មាត្រា ៥៦១ កថាខណ្ឌទី១ វាក្យខណ្ឌ)
បណ្តឹងជំទាស់ ចំពោះ សេចក្តី សម្រេចដែលលើកចោល ពាក្យសុំអោយចេញដីកា សម្រេចរក្សាការពារ (មាត្រា ៥៤៦)	តុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់	ដួងនីតិវិធីដែលដីកាសម្រេចដើមត្រូវបានចេញ (មាត្រា ៣០៥ កថាខណ្ឌទី១ មាត្រា ២៧៣) ការសួរភាគី (មាត្រា ១១៥ កថាខណ្ឌទី២) ការសម្រេចសេចក្តី ចំពោះ នីតិវិធីការរក្សាការពារ (មាត្រា ៥៣៥ កថាខណ្ឌ ទី១ មាត្រា ១១៥ កថាខណ្ឌទី១ វាក្យខណ្ឌ)	ទេ (មាត្រា ២៥៩ កថាខណ្ឌទី៣) ប៉ុន្តែមានករណីលើកលែងមួយចំនួន សូមមើលនៅក្នុងតារាង
ការលុបចោលដីកាសម្រេច រក្សាការពារ (មាត្រា ៥៥៧ ៥៥៨ និងមាត្រា ៥៥៩)	តុលាការដែលចេញដីកាសម្រេចដើម (មាត្រា ៥៥៧ មាត្រា ៥៥៨ មាត្រា ៥៥៩) ឬ តុលាការធ្វើការវិនិច្ឆ័យលើ បណ្តឹងអង្គ សេចក្តី (មាត្រា ៥៥៨ មាត្រា៥៥៩)	តុលាការត្រូវធ្វើការទាញហេតុផល ដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ ធ្វើការ សួរភាគី ទាំងសង ខាងដែលអាចចូលរួម បាន (មាត្រា ៥៦០ មាត្រា ៥៥២) តុលាការត្រូវសម្រេចថ្ងៃ បញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ ដោយកំណត់អំឡុង ពេលអនុគ្រោះដ៏សមរម្យ (មាត្រា ៥៦០ មាត្រា ៥៥៣)	បាន (មាត្រា ៥៦១ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុច ក)
បណ្តឹងជំទាស់ (មាត្រា ៥៦១)	តុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់	តុលាការត្រូវធ្វើការទាញហេតុផល ដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ ធ្វើការ សួរភាគីទាំងសង ខាងដែលអាចចូលរួម បាន (មាត្រា ៥៦១ កថាខណ្ឌទី៣ មាត្រា ៥៥២)។ តុលាការត្រូវសម្រេចថ្ងៃបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ ដោយកំណត់អំឡុង ពេលអនុគ្រោះដ៏សមរម្យ (មាត្រា ៥៦១ កថាខណ្ឌទី៣ មាត្រា ៥៥៣)	ទេ (មាត្រា ២៥៩ កថាខណ្ឌទី៣) ប៉ុន្តែមានករណីលើកលែងមួយចំនួន សូមមើលនៅក្នុងតារាង

បំណុលនិងបំណុលក្នុងឧបត្ថម្ភហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការងារសាងសង់សាលាជំនួញ

កម្រិតតែករណីដែលពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារត្រូវបានដាក់ទៅសាលាជំនួញ មិនរាប់បញ្ចូលនីតិវិធីនៃការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ (មាត្រា ៥៥៧ ដល់ មាត្រា ៥៦០)

សាលាជំនួញ

សាលាឧទ្ធរណ៍